GEMEENTE Drimmelen

Voorjaarsnota 2022

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE **3**

INLEIDING **5**

Voorwoord en samenvatting 6

PROGRAMMA'S **11**

1. Burger en bestuur 12
Inleiding 12
1.1 Dienstverlening 12
1.2 Burger en politiek 13
1.3 Dorpsgericht werken 14
1.4 Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing 14
1.5 Bestuursondersteuning 16
Financiële afwijkingen 16
2. Openbare ruimte 20
Inleiding 20
2.1 Integraal en burgergericht werken 20
2.2 Wegen en verkeer 22
2.3 Groen en speelvoorzieningen 26
2.4 Water 27
Financiële afwijkingen 29
3. Ruimte, wonen en economie 33
Inleiding 33
3.1 Versterken vrijetijdseconomie 33
3.2 Versterken economische structuur 37
3.3 Wonen 37
3.4 Duurzaamheid 38
3.5 Leefomgeving 40
Financiële afwijkingen 43
4. Sociaal domein 52
Inleiding 52
4.1 Opgroeien en opvoeden 52
4.2 Zorg voor kwetsbare burgers 56
4.3 Participatie door werk en maatschappelijke inzet 59
4.4 Sport en bewegen 60

4.5 Sociaal culturele accommodaties 60
Financiële afwijkingen 61
Algemene dekkingsmiddelen 70
Financiële afwijkingen 70
Overhead 74
Financiële afwijkingen 74

PARAGRAFEN 77

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 78
Inleiding 78
Inventarisatie van de risico's 78
Weerstandscapaciteit 79
Financiële kengetallen 80
E. Bedrijfsvoering 83
Opvolging aanbevelingen Rekenkamer 83

BIJLAGEN 85

1. Begrotingswijziging 86
2. Investeringsprognose 2023 - 2027 87
2. Investeringsprognose 2023 - 2027 87
3. Incidentele baten en lasten 97
3. Incidentele baten en lasten 97
4.Voortgang budgetoverheveling 2021 98
4. Voortgang budgetoverheveling 2021 98
5. Reserves 102
5. Reserves 102
6. Overzicht lopende kredieten 107
6. Overzicht lopende kredieten 107
7. Gemeenschappelijke regelingen 120
7. Gemeenschappelijke regelingen 120

Inleiding

Voorwoord en samenvatting

Voorwoord

Met haar Voorjaarsnota legt het college verantwoording aan de raad af over de uitvoering van het beleid tot en met het eerste kwartaal 2022. Het college doet verslag van situaties waarin de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan sterk afwijkt van de begroting. Waarbij het college verwacht dat herstel van de situatie binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting niet mogelijk zal zijn (afwijkingscategorie rood).
Daarnaast informeert het college de raad over situaties waarin de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan in zekere mate afwijkt van de begroting. Alle inspanningen zijn gericht op het herstellen van de situatie binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting (afwijkingscategorie oranje).
Tot slot licht het college situaties toe waarin weliswaar niet van de begroting wordt afgeweken maar waarvan het college het toch relevant vindt om de raad daarover te informeren.

De coalitiepartijen (Lijst Harry Bakker, Groen Drimmelen (VP/D66) en VVD) hebben op 12 mei jl. hun programma voor de nieuwe bestuursperiode aan de raad aangeboden. De ambities die nog dit jaar moeten aanvangen zijn verwerkt in deze Voorjaarsnota.
Het college zal het coalitieakkoord uitwerken in een collegewerkprogramma. Het coalitieakkoord en het collegewerkprogramma zullen voeding geven aan de begroting 2023. Eventuele gevolgen voor 2022 die – aanvullend op het coalitieakkoord - voortkomen uit het collegewerkprogramma zullen in de Najaarsnota 2022 worden verwerkt.

Deze Voorjaarsnota is opgesteld in een tijd met grote financiële onzekerheden. Het ontbreken van structurele macrobudgetten voor het Klimaatfonds, het Stikstoffonds en het Groeifonds, de landelijke bekostigingswijze van het Volkshuisvestingsfonds en de Woningbouwimpuls en de ontwikkeling en herverdeling van het Gemeentefonds zorgen voor die onzekerheid. Een situatie die vanaf 2025 wordt versterkt door de intentie van het kabinet om te korten op het macrobudget voor de jeugdzorg en de opschalingskorting weer te activeren. Het college zal er daarom op toezien dat de (nieuwe) ambities passen bij het behoud van een gezonde financiële gemeentelijke huishouding. Het coalitieakkoord en het collegewerkprogramma zullen, samen met een kaderbrief met daarin onder meer de duiding van de meicirculaire 2022, voeding geven aan de Begroting 2023.

Samenvatting

In deze samenvatting worden de situaties genoemd waar de uitvoering van het beleid of de financiering daarvan sterkt afwijkt van de begroting. Waarbij het college verwacht dat herstel binnen de looptijd of het financieel kader van de begroting niet mogelijk zal zijn (afwijkingscategorie rood).

Beleidsafwijkingen

Programma 1 Burger en Bestuur
Binnen Burger en Bestuur is geen sprake van een belangwekkende beleidsmatige afwijking of afwijking in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid.

Programma 2 Openbare Ruimte

Binnen Openbare Ruimte is sprake van de volgende belangwekkende beleidsmatige afwijkingen of afwijkingen in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid:

- Parkeeronderzoek havengebied Drimmelen: in 2021 werd een nieuw parkeerterrein bij de Oude Haven aangelegd. De uitvoering van de beoogde, daarop volgende parkeerdrukmeting is vertraagd en zal pas worden uitgevoerd nadat alle werkzaamheden bij de Oude Haven zijn uitgevoerd;
- Transitie openbaar vervoer naar gedeelde mobiliteit: de provincie heeft ons gevraagd om de bocht bij de bushalte bij het gemeentehuis te verruimen zodat bussen een bocht van 180 graden richting de rotonde kunnen nemen. Daarvoor is echter nog geen financiële dekking.

Programma 3 Ruimte, Wonen en Economie

Binnen Ruimte, Wonen en Economie is geen sprake van een belangwekkende beleidsmatige afwijking of afwijking in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid.

Programma 4 Sociaal Domein

Binnen Sociaal Domein is sprake van de volgende belangwekkende beleidsmatige afwijkingen of afwijkingen in het tempo van de uitvoering van het voorgenomen beleid:

- Huisvesting statushouders: we konden in het eerste half jaar van 2021 niet volledig tegemoet komen aan de (verhoogde) taakstelling van het Rijk, waarna de provincie onze gemeente onder actief toezicht stelde. We zijn in gesprek met de provincie over een plan om de opgelopen achterstand in een passend tempo in te halen.

Tijdens de raadsvergadering van 3 juni 2021 nam de raad de motie “Geen straf op verantwoordelijkheid nemen” aan. Met als opdracht aan het college om in gesprek te gaan met Rijk en provincie over het verminderen van de taakstelling met de taakstelling uit de zogeheten AZC-periode. Die gesprekken zijn gevoerd maar hebben niet tot de gewenste vermindering geleid.

Tabel 1. Grote financiële afwijkingen

Meerjarenperspectief						
Nr.	**Omschrijving (bedragen x € 1.000)**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1	Gemeenschappelijke regelingen (bijlage 7)	38- N	229- N	179- N	220- N	275- N
2	Grondexploitaties / overige grondzaken / toerekening overhead	129- N	308- N	308- N	308- N	308- N
3	Omgevingswet / -vergunning (incl. personele uitbreidingen)	1- N	235- N	50- N	1- N	1- N
4	Jeugdzorg	101- N	36- N	36- N	36- N	36- N
5	WMO begeleiding	38- N	38- N	38- N	38- N	38- N
6	Soza: uitkeringen / bijzonder bijstand	100- N	254- N	267- N	300- N	300- N
7	Salariskosten	303- N	327- N	327- N	327- N	327- N
8	Inhuur (extern) personeel (RO /economie)	124- N				
9	Bedrijfsvoerings-/overheadkosten (incl. personele uitbreidingen)	184- N	117- N	118- N	78- N	78- N
10	Coalitieakkoord (incl. personele uitbreidingen)	48- N	37- N	37- N	37- N	37- N
11	Algemene uitkering	V 1.589	4.751 V	5.821 V	6.760 V	3.001 V
12	Openbaar groen: areaaluitbreidingen woningbouwlocaties (incl. indexering)	69- N	69- N	69- N	69- N	69- N
	Diverse	297- N	80- N	127- N	130- N	130- N
Totaal		**158 V**	**V 3.021**	**V 4.265**	**V 5.216**	**V 1.402**

Financiële afwijkingen
In tabel 1 zijn de financiële afwijkingen opgenomen. Te zien is dat het exploitatieresultaat voor 2022 voordelig wordt beïnvloed voor een bedrag van € 158.000. Ook in de jaren daarna zal naar verwachting sprake zijn van een voordelige beïnvloeding van het exploitatieresultaat door deze Voorjaarsnota, met name dankzij de groei van de Algemene Uitkering.
Hieronder zijn de afwijkingen met een belangrijk effect op het jaarresultaat toegelicht.

Diverse programma's

1/Gemeenschappelijke regelingen
MidZuid vraagt om een hogere gemeentelijke bijdrage omdat de uitstroom van de Wsw-gerechtigden hoger is dan voorzien en niet gecompenseerd wordt door hogere instroom van Participatiebanen. Het eigen vermogen van MidZuid is ontoereikend om het nadelige financieel effect op te vangen.

Daarnaast vragen ook de Veiligheidsregio, de Omgevingsdienst, de GGD en het CJG om hogere bijdragen om de kosten van hun exploitatie te dekken. Zie bijlage 7 voor een cijfermatige specificatie en de toelichting hierop bij de verschillende programma's.

10/Coalitieakkoord 2022 – 2026
In het nieuwe coalitieakkoord wordt nog in 2022 ingezet op uitbreiding van de BOA-capaciteit, inkrimping van het college, een visie op Lage Zwaluwe en formatie voor een bedrijfscontactfunctionaris.

Programma 2 Openbare Ruimte

12/Openbaar groen: areaaluitbreidingen
De realisatie van nieuwe woningbouwlocaties heeft geleid tot een groter areaal aan openbaar groen. De onderhoudskosten nemen daardoor toe, mede als gevolg van de stijging van de kosten van brandstoffen, materialen en tarieven van derden.

Programma 3 Ruimte, Wonen en Economie

2/Grondexploitaties
De raad heeft op 10 maart 2022 het programma Wonen vastgesteld. Het programma gaat uit van gemiddeld 150 nieuwe woningen per jaar. Daarvoor is een aanvullend budget voor personele inzet van € 225.000 nodig.

3/Omgevingswet
Ingevolge de nieuwe Wet kwaliteitsborging bouwen dient het technisch toezicht op bouwen overgedragen te worden aan de markt. De uitvoering van bouwergunningen van 2022 en eerder moet nog door de gemeente worden gecontroleerd. De kosten die daarmee gemoeid zijn kunnen redelijkerwijs niet verrekend worden in de leges.

8/Inhuur extra personeel
Met het vervangen van de beleidsmedewerker Economie (long Covid) en het zorgvuldig kunnen behandelen van het dossier zonnevelden zijn (alleen in 2022) extra personele kosten gemoeid.

Programma 4 Sociaal Domein

4/Jeugdzorg
De kosten voor de jeugdzorg zijn hoger dan in de begroting werd voorzien. Zo heeft het college met haar brief van 13 december 2021 de raad op de hoogte gebracht over de noodzaak van een hogere bijdrage aan jeugdzorgaanbieder JBB. Daarnaast leidt de nieuwe regionale dienstverleningsovereenkomst tot hogere kosten.

5/WMO begeleiding en PGB
In de eerste maanden van 2022 signaleren we een hogere vraag naar WMO-begeleiding. Tegelijkertijd zet de trend van een afnemende behoefte aan persoonsgebonden budgetten zich in 2022 voort. Per saldo resulteren beide posten in een structureel nadeel.

6/Uitkeringen
Het Rijk heeft de budgetten voor bijstandsuitkeringen en loonkosten ingevolge de Participatiewet, de IOAW, de IOZ en de Bbz naar beneden bijgesteld. Nu gemeenten niet meer via het objectief verdeelmodel voor loonkostensubsidie maar volgens de laatst bekende realisaties worden gefinancierd, leidt dit voor Drimmelen tot een relatief hoog negatief effect.

<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>

7/Salariskosten
De VNG en werknemersorganisaties hebben eind 2021 een nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren afgesloten. In die nieuwe CAO stijgen de loonkosten met 3,9%. In de begroting is rekening gehouden met een toename van 1,5%.

11/Algemene uitkering
Het effect van de decembercirculaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kon niet in de begroting worden verwerkt. Die circulaire voorziet in een hogere algemene uitkering.

<u>Overhead</u>

9/Bedrijfsvoering en overhead
Het beschikbaar stellen van meer IT-accounts, het waarnemen van twee langdurig uitgevallen collega's binnen team Beheer Informatie Systemen, de aanstaande inhuur van een projectleider voor de aanschaf van een nieuw financieel pakket en de uitbesteding van de interne controlefunctie leiden tot hogere bedrijfsvoerings- en overheadkosten.

Resultaat
De financiële afwijkingen leiden tot een bijstelling van de financiële meerjarenraming. Tabel 2 laat zien dat het exploitatieoverschot bij de begroting verbetert naar een overschot van € 767.000. Het structurele resultaat laat een overschot zien van € 355.000.

Een blik in de toekomst laat zien dat zowel het exploitatieresultaat als het structureel resultaat meerjarig blijven sluiten.

Tabel 2. Meerjarenperspectief

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Vastgestelde begroting 2022	976 V	533 V	377 V	378 V	720 V
Financiële gevolgen Najaarsnota 2021	367- N	196- N	196- N	196- N	196- N
Begrotingssaldo voor Voorjaarsnota 2022	**608 V**	**337 V**	**180 V**	**182 V**	**524 V**
Financiële gevolgen Voorjaarsnota 2022	158 V	3.021 V	4.265 V	5.216 V	1.402 V
Verwacht begrotingssaldo	767 V	3.358 V	4.446 V	5.398 V	1.926 V
Saldo van incidentele baten en lasten	412- B	- B	- B	- B	- B
Structurele begrotingssaldo	**355 V**	**3.358 V**	**4.446 V**	**5.398 V**	**1.926 V**

Programma's

1. Burger en bestuur

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:
Drimmelen is een veilige gemeente waarin de inwoners, bedrijven en organisaties/verenigingen samen leven, werken en genieten.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Drimmelen is een veilige gemeente waarin inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen samen leven, werken en genieten. De dienstverlening en service zijn belangrijk. De gemeente is open en benaderbaar. We communiceren met een tijdige, duidelijke boodschap en zijn zo transparant mogelijk. Het dorpsgericht werken is meer dan een subsidieregeling en dit succes zetten we voort met de nadruk op burger- en overheidsparticipatie en een gezamenlijke toekomstvisie.

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De hierboven benoemde programmadoelstelling is uitgewerkt in de volgende thema's en daarbij behorende sub-doelstellingen:

1. Dienstverlening
2. Burger en politiek
3. Dorpsgericht werken
4. Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing
5. Bestuursondersteuning.

1.1 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Vergroten digitale mogelijkheden

Persoonlijk contact blijft mogelijk. De inwoner kiest zelf welk kanaal hij gebruikt (telefoon, mail, brief of baliebezoek).

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering Ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening

Omschrijving

Op 17 december 2020 is het Ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening door de raad vastgesteld. Het Ambitieplan bestaat uit 9 projecten met in meerdere of mindere mate een onderlinge afhankelijkheid en samenhang. In 2020 is een programmamanager aangetrokken om de uitvoering gecoördineerd op te pakken. Jaarlijks wordt de raad bijgepraat over de voortgang van de 9 projecten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Er is een prioritering bepaald ten aanzien van de deelprojecten. Als gevolg daarvan worden niet alle projecten nu al opgestart. De projecten die gestart zijn ondervinden soms wat vertraging door complexiteit, capaciteit en onvolledige wetgeving.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Digitalisering, aantal producten online totaal	29	32	35
Digitalisering, aantal producten online als pdf	48	45	42
Wachttijd in minuten in de hal	**	2	2
Afhandeltijd in minuten, aan de balie*	**	10	10

* Uitreiken van rijbewijzen en ID's is hierin niet meegenomen, dit gebeurt aan de Servicebalie, zonder afspraak.

** Halverwege 2020 is overgeschakkeld op andere programmatuur die op een andere wijze registreert. Daardoor zijn geen cijfers te geven die vergelijkbaar en representatief zijn.

1.2 Burger en politiek

Wat willen we bereiken?

Er wordt juist, tijdig en volledig gecommuniceerd

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Organisatie en bestuur zijn omgevingsbewust en wendbaar

Wat gaan we daarvoor doen?

In gang zetten organisatieontwikkeling op basis van de toekomstvisie.

Omschrijving

In 2020 is een 7-tal activiteiten in het kader van Organisatie ontwikkeling gestart. Een deel daarvan zal doorlopen in 2022. Denk daarbij aan de Strategische Personeelsplanning fase 2 (voor de niet bij de Omgevingswet betrokken medewerkers), de optimalisatie van processen, het verder uitbouwen van een basisstructuur voor leren en ontwikkelen en de organisatie ontwikkelingsaspecten uit het Ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De uitvoering van een aantal van de 7 onderdelen heeft vertraging opgelopen als gevolg van vacatures en corona. De ondersteuning van de diverse opleidingen t.b.v. digivaardigheden van de medewerkers en het college loopt op schema.

Inwoners en bestuur nader tot elkaar brengen

Omschrijving

Net als in 2020 wil de raad langs digitale weg inwoners betrekken en meningen van inwoners peilen bij belangrijke onderwerpen. Ook wil de raad meer naar buiten treden door bijvoorbeeld op locatie te vergaderen. In 2020 en ook 2021 is dit als gevolg van Covid-19 onvoldoende van de grond gekomen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Door corona kon (ook) de gemeenteraad lang niet naar buiten treden. Gelukkig zijn er sinds enige tijd weer volop mogelijkheden om fysiek bij elkaar te komen. Wel zullen we gebruik blijven maken van digitale alternatieven, maar dan als één van de vele mogelijkheden en niet langer noodgedwongen.

1.3 Dorpsgericht werken

Wat willen we bereiken?

Gemeente Drimmelen stimuleert inwoners om mee te denken, te doen en zelf dingen op te pakken.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Verantwoordelijkheid en deskundigheid van inwoner tot zijn recht laten komen

Dit doen we door gebruik te maken van kennis en inzet van inwoners en samen te zoeken naar structurele oplossingen en inzet.

Geen afwijkingen.

1.4 Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Daadkrachtige aanpak van veiligheidsvraagstukken en onveiligheidsgevoelens

Veiligheidsvraagstukken pakken we daadkrachtig en integraal met ketenpartners aan. Zo ontstaat een omgeving waarin inwoners, bedrijven en bezoekers veilig kunnen wonen, werken en recreëren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering prioriteiten integraal veiligheidsbeleid

Omschrijving

Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Ondermijning en Zorg en Veiligheid. Dat zijn de vier prioriteiten van het integrale veiligheidsbeleid 2019 - 2022. Elk jaar stellen we een Uitvoeringsprogramma op waarin staat hoe we deze prioriteiten aandacht geven en uitvoeren in dat jaar. Omdat in 2022 het huidige Integraal Veiligheidsbeleid verloopt zal gestart worden, bij voorkeur weer in samenwerking met de gemeente Geertruidenberg, met het opstellen van een nieuw integraal veiligheidsbeleid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Corona is naar de achtergrond verdwenen en de vluchtelingencrisis is gekomen. Dit zorgt bij cluster veiligheid voor veel inzet waardoor de overige aandachtsvelden op een lager pitje staan. Daarnaast is er sprake van een vacature. De aandachtsvelden blijven echter wel in beeld en worden gemonitord.

1. Jeugd en Veiligheid: Er komt een themadag op het Dongemond College die in 2021 werd uitgesteld. Jeugd in Lage Zwaluwe heeft de prioriteit. Met een plan van aanpak werkt de gemeente samen met keten partners aan de uitvoering.
2. High Impact Crimes (HIC): Sinds corona zijn de cijfers omtrent HIC gedaald. In het najaar gaan we dit weer oppakken met de week van de veiligheid en de donkere dagen offensief in samenwerking met keten partners.
3. Ondermijning: aanpak van ondermijning in de vorm van integrale acties is weer opgepakt. De focus ligt op bedrijven en buitengebieden. We pakken signalen op. Intern gaan we medewerkers en bestuurders hier nog eens extra bewust van maken. We blijven werken aan bewustwording bij ondermijning in het buitengebied, en bestuurlijke weerbaarheid. In maart hebben we de "Bijtende bende" ingezet, om de meldingsbereidheid onder inwoners te verhogen.
4. Zorg en Veiligheid: Wij zijn alert op eenzaamheid en personen met verward gedrag. Het aantal meldingen neemt nog toe. En daarmee ook het aantal zaken in het MASS (Maatschappelijk Steunsysteem) en in het Zorg- en Veiligheidshuis.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke crisisorganisatie, voortkomend uit districtelijke samenwerking, is op orde

Wat gaan we daarvoor doen?

OTO (opleiden, trainen, oefenen)

Omschrijving

De gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie wordt opgeleid, getraind en beoefend. Hierbij staat het onderdeel oefenen centraal. Medewerkers gaan met een realistisch scenario praktisch aan de slag met de crisisbeheersing.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In maart werd duidelijk dat de oorlog in Oekraïne ook voor ons consequenties heeft in de vorm van opvang van vluchtelingen. Daarvoor is de crisisorganisatie in werking gesteld is. In samenwerking met de gemeente Geertruidenberg is een opvanglocatie in de Schattelijn in Geertruidenberg gerealiseerd, die voor een belangrijk deel bemenst is met medewerkers van de gemeente Drimmelen. Dit vergt een forse investering in uren voor de medewerkers die werkzaam zijn op de opvanglocatie (7 dagen per week) maar ook voor de collega's die het werk wat hierdoor blijft liggen opvangen. Dit heeft gevolgen voor het reguliere werk, wat hier door wat vertraging oploopt, en natuurlijk ook voor de reguliere opleidingen en trainingen in het kader van de crisisbeheersing, die nu niet aan bod komen. Van de vluchtelingencrisis leren we wel veel, wat op alle fronten weer nieuwe inzichten zal gaan geven voor de toekomst van de crisisbeheersing. Voor de tweede helft van 2022 staan opleidingen ingepland en gaan we de trainingen en opleidingen weer oppakken.

1.5 Bestuursondersteuning

Wat willen we bereiken?

Juist, tijdig en volledig laten verlopen van ondersteunende processen

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen handreiking schrijven beleid en verordeningen

Omschrijving

Ten behoeve van een grotere eenvormigheid en waarborging van de rechtmatigheid, mede met het oog op correcte publicatie en (digitale) toegankelijkheid, worden handleidingen opgesteld voor het opstellen van beleidsstukken en verordeningen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Dit wordt meegenomen bij de implementatie van de Wet Open Overheid en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer en de vorming van clusters beleid. In verband met de werkdruk bij het Juridische Zaken is dit nog niet afgerond.

Financiële afwijkingen

Tabel 1.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

1. Burger en bestuur		2022	2023	2024	2025	2026
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
	Thema Burger en politiek					
1	Aanstelling burgemeester	42- N				
	Thema Versterken Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing					
2	Tijdelijke formatie-uitbreiding Alcoholwet	17- N				
3	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio	49 V	13- N	13- N	13- N	13- N
	Thema Bestuursondersteuning					
4	Verkiezingen - Coronacompensatie decembercirculaire	58- N				
5	Robuust rechtsbeschermingssysteem decembercirculaire	14- N	15- N	15- N	15- N	15- N
6	Formatie-uitbreiding BOA (Coalitieprogramma)	32- N	60- N	60- N	60- N	60- N
7	APV vergunningen	12- N	12- N	12- N	12- N	12- N
8	Inkrimping college (Coalitieprogramma)	43 V	65 V	65 V	65 V	65 V
	Thema Dorpsgericht werken					
9	Visie op Lage Zwaluwe (Coalitieprogramma)	60- N				
10	Software	23- N	23- N	23- N	23- N	23- N
	Urenmutaties	8 V				
	Diversen	13 V	10- N	9- N	9- N	9- N
Totaal Burger en Bestuur		**144- N**	**67- N**	**67- N**	**67- N**	**67- N**
Verschuiving tussen programma's						
2	Verschuiving budget prgr 3	17 V				
4	Decembercirculaire - Verkiezingen	58 V				
5	Decembercirculaire - Robuust rechtsbeschermingssysteem	14 V	15 V	15 V	15 V	15 V
6	Meicirculaire - Extra middelen BOA	33 V	33 V	33 V	33 V	33 V
Totaal verschuivingen tussen programma's		**122 V**	**48 V**	**48 V**	**48 V**	**49 V**
Totaal 1. Burger en bestuur na dekking		**22- N**	**19- N**	**18- N**	**18- N**	**18- N**

Toelichting tabel 1.1 Financiële afwijkingen

Thema Burger en politiek

1. Aanstelling burgemeester

Eind 2022 legt G. de Kok zijn burgemeesterstaken neer waardoor er in 2022 een nieuwe burgmeester geworven moet worden. In de begroting 2022 is geen rekening gehouden met deze wervingskosten waardoor het budget nu met € 42.000 verhoogd moet worden.

Thema Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing

2. Tijdelijke formatie-uitbreiding Alcoholwet

Nu de Coronabeperkingen voorbij zijn, neemt het aantal vragen rondom de Alcoholwet en vergunningaanvragen in verband met de Alcoholwet toe. Ook is de Alcoholwet, als vervanger van de Drank- en Horecawet, nog niet geheel doorgevoerd. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd in combinatie met juridische werkzaamheden, t.w. het behandelen van bezwaarschriften en algemene juridische advisering. Ook daar neemt de hoeveelheid werk toe. Vandaar dat, vooruitlopend op het anders organiseren van de Alcoholwet vergunningverlening, een tijdelijke urenuitbreiding is gefaciliteerd. Hiervoor wordt een restant van een inhuurbudget van programma 3 ingezet.

3. Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio heeft 2021 in financiële zin positief afgesloten waardoor de

gemeente Drimmelen € 59.000 over 2021 ontvangt. Dit overschot is grotendeels het gevolg van Corona waardoor er aanzienlijk minder kosten zijn gemaakt voor opleidingen en trainingen en tevens heeft er een vrijval aan reserves plaatsgevonden.
De bijdrage aan de Veiligheidsregio neemt vanaf 2022 toe (€ 10.000) door een gemeentelijke herindeling en indexering vanaf 2023. Daarnaast verschuiven de IOV gelden naar het gemeentefonds i.p.v. betaling van het Rijk aan de veiligheidsregio's waardoor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio stijgt.

4. Coronamiddelen Verkiezingen
Via de decembercirculaire hebben we extra middelen ontvangen om de verkiezingen op een veilige manier te laten verlopen. Deze extra middelen zijn daarom ook toegevoegd aan dit programma.

5. Robuust rechtsbeschermingssysteem
Het is belangrijk dat mensen dichtbij ondersteuning hebben om de weg te vinden en hun recht te kunnen halen, bijvoorbeeld wanneer ze verdwalen tussen uitvoeringsinstanties. Er is bij het ministerie van JenV een programma rechtsbijstand waarin met partners wordt gewerkt aan een stelselvernieuwing. Mede in opvolging van de toeslagaffaire wordt gewerkt aan een robuust rechtsbeschermingsstelsel dicht bij de burger. Hiervoor heeft de gemeente middelen ontvangen die worden ingezet binnen programma 1 en 4.

6. Formatie-uitbreiding BOA (Coalitieprogramma)
Op grond van het coalitie akkoord wordt de BOA capaciteit vanaf 1 augustus uitbreid met 1 fte. Daarvoor wordt op basis van het coalitie akkoord € 60.000 per jaar beschikbaar gesteld. Hier tegenover staat wel een doeluitkering (meicirculaire) van structureel € 33.000.

Thema Bestuursondersteuning

7. APV vergunningen
Het digitaal aanvragen en afhandelen van APV vergunningen (m.n. evenementen) en Alcoholwetvergunningen wordt niet meegenomen in de Omgevingswet. Om dit mogelijk te maken en ook af te kunnen werken in hetzelfde systeem als waar de aanvragen in het kader van de Omgevingswet landen, is een aparte tooling, RXLaunch geheten, noodzakelijk. De jaarlijkse kosten hiervoor bedragen € 11.500.

8. Inkrimping college (Coalitieprogramma)
Doordat het college op grond van het coalitie akkoord terug gaat van 4 (parttime) naar 3 voltijds wethouders neemt de formatie af. Dit levert een structurele bate van € 65.000 per jaar op.

Thema Dorpsgericht werken

9. Visie op Lage Zwaluwe (Coalitieprogramma)
We gaan in gesprek met de inwoners van Lage Zwaluwe om een visie op het Lage Zwaluwe van de toekomst te ontwikkelen. Samen denken we na over locaties voor woningbouw, een goede ontsluiting van het dorp, een dorpshart, de kerk, sporthal De Rietgors, gemeenschapshuis Den Domp, de winput en de daar actieve vrijwilligers en andere maatschappelijke voorzieningen.
Door hier samen met de inwoners aan te werken, ontstaan er kansen en draagvlak.

10. Software
Met het iKCS (Klant Contact Systeem) is er een uitbreiding nodig van de software die in gebruik is in het klantcontactcentrum (€ 14.000).
In verband met de doorontwikkeling van iBurgerzaken is een structurele verhoging van de personenregistratie nodig (€ 9.000).

Urenmutaties
Door deelnemen aan personele regelingen zoals generatiepact, ouderschapsverlof, het invullen van vacatures vinden er correcties plaats op de urenramingen.

2. Openbare ruimte

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:

Het op een effectieve en efficiënte manier de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aantrekkelijk maken en houden. Hierbij betrekken we burgers en bedrijven en er is ruimte voor biodiversiteit in de aanpak en kwaliteitsniveaus en maatwerkafspraken.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

> *Het op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier de openbare ruimte schoon, heel, veilig en aantrekkelijk maken en houden. Hierbij betrekken we burgers en bedrijven en er is ruimte voor diversiteit in aanpak, kwaliteitsniveau en maatwerkafspraken. We gaan de klanttevredenheid meten.*

In het coalitieprogramma beschreven we:

- We doen het duurzaam;
- We doen het met het oog op klimaat;
- We doen het veilig: comfortabele en veilige fietsverbindingen;
- We doen het samen met onze inwoners;
- We doen het gezond;
- We doen het om het recreatieve karakter te versterken;
- Bij verkeer zetten we in op een combinatie van infrastructuur, gedrag en handhaving.

Het programma is uitgewerkt in 4 thema's. De hierboven benoemde programmadoelstelling is uitgewerkt in de volgende thema's en daarbij behorende sub-doelstellingen:

1. Integraal en burgergericht werken
2. Wegen en verkeer
3. Groen en speelvoorzieningen
4. Water.

Er is een duidelijke koppeling met paragraaf C. Onderhoud Kapitaalgoederen. In die paragraaf beschrijven we de maatregelen voor het in stand houden van wegen, riolering, groen, civiele kunstwerken en openbare verlichting.

2.1 Integraal en burgergericht werken

Wat willen we bereiken?

De inbreng bij planvorming Openbare Ruimte van belanghebbenden vergroten

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij herinrichtingsprojecten inwoners op tijd informeren en betrekken

Omschrijving

De inwoners betrekken we op tijd bij het voorbereiden van grote werken in de openbare ruimte. Vaak voeren we een stakeholdersanalyse uit. We nodigen gericht uit voor informatieavonden. In 2021 deden we goede ervaringen op met digitale informatieavonden. We onderzoeken of we de digitale informatieavonden kunnen verbeteren en vaker inzetten.

In onderstaande tabel geven we aan welke grote integrale werken we onder handen hebben in 2022. We geven welke disciplines onderdeel uitmaken van het project en welke communicatievorm we toepassen.

	Riolering	Wegen	Verkeer	Groen	Openbare verlichting	Website/BouwApp	Bewonersbrief	Inloopavond	Bewonersavond	Voorbereiding 2022
Centrumroute Terheijden Molenstraat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Griendwerkerstraat Lage Zwaluwe	x	x	x	x		x	x	x	x	
Stationstraat en omgeving Made	x	x	x	x			x	x	x	x
Oude Haven van Drimmelen	x	x	x	x	x		x			
Nachtegaalstraat Made	x	x		x		x	x		x	
Goeiestoepkesroute		x	x			x		x		
Zeggelaan Terheijden		x	x	x	x	x	x		x	
Schoolstraat / De Dreef Made	x	x	x	x			x			x
Patronaatstraat / Lucia van Eijkstraat Made	x	x		x			x			x
Meidoornlaan / hoefkensstraat Made	x	x	x	x			x			x
Geraniumstraat Made	x	x	x	x			x			x
Witteweg Buitengebied		x		x	x		x			
Gomarusstraat e.o. Wagenberg	x	x		x						x

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Op allerlei manieren betrekken we bewoners. Via bewonersavonden- inloop middagen / avonden -,op locatie of digitaal. Grote projecten verdeelden we in stukken.

Een aantal projecten loopt achter op de planning. Zo loopt de voorbereiding en daarmee uitvoering Zeggelaan in Terheijden uit. We pakken daar behalve de fietsstroken ook de rijbaan aan. Burgerparticipatie vraagt hier meer tijd.

Levertijden van materialen zijn erg lang. De prijsstijgingen van brandstoffen en materialen beïnvloeden de levertijden. Dat zet de planning onder druk.

Ook de Boerenhoekstraat / van Campenhoutstraat loopt ver achter op de planning. We overleggen met de aannemer om te komen tot een goed eindbeeld.

Een andere algemene trend is uitvoeringstermijnen van Nutsbedrijven. Het duurt minimaal een half jaar voordat nutsbedrijven kabels en leidingen verleggen. Dit betekent voor de planning onverwacht uitstel.

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte ontwikkelen en onderhouden we integraal. Vanaf 2020 werken we volgens het principe integraal werken.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Het overdragen van onderhoud aan inwoners

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Verhogen van de kwaliteit van dienstverlening door het beter behandelen van klachten en meldingen

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bewoners zijn tevreden over de afgeronde projecten	93%	70% of meer	70% of meer

We hebben geen actuele tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Projecten zijn nog in uitvoering.

2.2 Wegen en verkeer

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van een duurzaam veilige infrastructuur

We werken aan een duurzaam veilige infrastructuur. De focus ligt op goede bereikbaarheid van onze kernen, een leefbare woonomgeving en veiligheid in het verkeer. We hebben veel aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers, fietsers en mindervaliden.

We spannen ons in om de negatieve klimaat- en gezondheidseffecten van mobiliteit sterk te verminderen. Dit is in lijn met de Visie Duurzame Mobiliteit van Regio West-Brabant. Gemeente Drimmelen zet in op het verminderen van mobiliteit (minder verplaatsen), veranderen van de mobiliteit (schoner verplaatsen) en het verduurzamen van de mobiliteit (zuiniger verplaatsen).

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Drimmelen sluit aan bij het provinciale verkeersveiligheidsbeleid om te streven naar nul verkeersdoden

Het verkeersveiligheidsbeleid heeft drie pijlers: educatie, infrastructuur en handhaving

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Een goede bereikbaarheid en zo weinig mogelijk overlast voor gemotoriseerd verkeer

Infrastructuur richten we in volgens de principes van Duurzaam Veilig. Hiermee stemmen we vorm, functie en gebruik van onze wegen zo goed mogelijk op elkaar af.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanpak verkeersoverlast door handhaving en communicatie

Omschrijving

Met de politie spraken we af om ieder kwartaal Rent a Cop in te zetten. Die inzet geldt niet alleen voor verkeer maar gebruikt de politie ook om bredere knelpunten aan te pakken, zoals drugsoverlast. De aanpak combineren we met de inzet van communicatie (waaronder de tekst-kar) en onze BOA's. Onderdeel van deze aanpak zijn controles op vrachtverkeer en sluipverkeer. Regelmatig terugkerende controlelocaties zijn de Gaete in Lage Zwaluwe (overtredingen vrachtwagenverbod) en de Lageweg in Terheijden (overtredingen geslotenverklaring gemotoriseerd verkeer).

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

We zijn gestopt met Rent a Cop. Helaas had dit weinig prioriteit bij de politie. Daarom kostte de organisatie vooral onze boa's veel tijd. Nu we tijdelijk één boa minder ter beschikking hebben, moesten keuzes gemaakt worden rondom hun inzet. Controles op vrachtverkeer vinden nog wel plaats, bijvoorbeeld elk kwartaal op de Batterij.
In dit kader ontwikkelen we een flyer voor bewustwording rond parkeeroverlast. De tekstkar zetten we nog regelmatig in, zoals recent bij de fietsstraat Lageweg. Na het verwerven en beëdigen van de nieuwe boa zijn we weer op volle sterkte.

Voorbereiden alternatief tracé Zoutendijk

Omschrijving

In het najaar van 2021 is de gemeenteraad voorgesteld een heroverweging te maken voor de bypass Zoutendijk. Uit onderzoek is gebleken dat de kosten voor de bypass aanmerkelijk hoger uitvallen dan het beschikbare budget, dat de bypass nadelig is voor de natuur en dat de bypass naast positieve effecten ook nadelige effecten heeft op de verkeersintensiteit op een aantal wegen in Hooge en Lage Zwaluwe. De vervolgacties in dit dossier zijn afhankelijk van de heroverweging die de raad maakt.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In het voorjaar 2022 brachten we de raad op de hoogte van het aanvullende onderzoek conform het amendement. In het coalitieakkoord maakte de raad middelen vrij om vervolgstappen te ondernemen. De werkzaamheden zijn na een korte pauze weer gestart.

Wat willen we bereiken?

Het openbaar vervoer zorgt voor een goede bereikbaarheid van de verschillende kernen

Het openbaar vervoer en de deeltaxi zorgen voor een optimale bereikbaarheid van onze kernen.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Voldoende parkeerruimte voor fiets en/of auto op korte loopafstand van woningen, winkelgebieden, (maatschappelijke) voorzieningen (zoals sportverenigingen) en openbaar vervoer knooppunten

De openbare parkeerplaatsen zijn goed vindbaar door goede bewegwijzering. Bij de winkelcentra, belangrijke maatschappelijke voorzieningen, horecavoorzieningen, toeristische attracties en recreatiegebieden bieden we mogelijkheden voor het opladen van auto's en fietsen. De gemeente vervult hierin een faciliterende en stimulerende rol.

Bij parkeren sluiten we geen doelgroepen uit: er zijn voldoende toegankelijke parkeergelegenheden voor minder valide mensen. Hierbij gaan we minimaal uit van de richtlijnen uit het ASVV: één algemene gehandicaptenparkeerplaats op 50 reguliere parkeerplaatsen en één algemene gehandicaptenparkeerplaats binnen een loopafstand van maximaal 100 meter van belangrijke voorzieningen. We bieden maatwerk als daar behoefte aan is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Parkeeronderzoek havengebied

Omschrijving

In 2017 voerden we een parkeeronderzoek uit in het havengebied van Drimmelen. Naar aanleiding daarvan troffen we diverse maatregelen, waaronder de aanleg van een nieuw parkeerterrein bij de Oude Haven in 2021. Het college besloot destijds om na uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen het gebruik te monitoren. Dit kan door middel van een nieuw parkeeronderzoek. In 2022 voeren we een parkeerdrukmeting uit.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De werkzaamheden in de Oude Haven in Drimmelen zijn nog niet klaar. We verwachten het laatste deel eind 2022 te starten. Daardoor stellen we ook de parkeerdrukmeting uit waarvoor nu geen budget is.

Wat willen we bereiken?

We willen speciale aandacht voor de doelgroep Langzaam verkeer (fietsers en voetgangers, minder validen). Door de mogelijkheden te bevorderen willen we minder gemotoriseerd verkeer binnen en tussen de kernen bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Fietsveilig maken van de Zeggelaan (Terheijden)

Omschrijving

De voorbereiding van dit werk vond in 2021 plaats. De uitvoering volgt in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Op enkele delen van de Zeggelaan merken we weerstand van omwonenden over onze plannen. Hierdoor duurt het maken van een definitief ontwerp langer. Het krijgen van draagvlak vinden we belangrijk. We knippen het werk in delen. We starten met het deel waar de minste weerstand zit (Abtslaan - Ruitersvaartseweg). Voor het andere deel zoeken we nog naar oplossingen.

Netwerk prioritaire looproute (rode loperroute)

Omschrijving

In 2021 voerden we het grootste deel van de dorpsgewijze aanpak van de Goeiestoepkes uit. We sluiten de werkzaamheden in de andere kernen zoveel mogelijk aan op de aanleg van glasvezel. Hierdoor loopt het werk nog door in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In 2021 stelde de raad extra budget beschikbaar voor dit project. De uitvoering is gereed in de kernen Drimmelen, Hooge Zwaluwe, Lage Zwaluwe en Wagenberg. Nu in alle kernen glasvezel komt, stemden we de planning zo goed als mogelijk af op die uitvoering. Daardoor loopt de uitvoering voor Terheijden en Made door in 2022. De kosten zijn hoger dan verwacht.

Transitie openbaar vervoer naar gedeelde mobiliteit

Omschrijving

De provincie Noord-Brabant herijkt haar concessie Openbaar vervoer. Een van de onderdelen die overwogen worden is een transitie naar gedeelde mobiliteit. Niet meer alleen de traditionele vormen van trein en bus, maar ook flexibeler vormen van vervoer. Allerlei vormen van deelmobiliteit maken hier onderdeel van uit. Belangrijk hierin zijn de overstappunten, de zogenaamde Hubs. In onze gemeente zijn vier Hubs benoemd, namelijk station Lage Zwaluwe, Kruispunt Wagenberg, halte gemeentehuis Made en op termijn de halte Zeggelaan / N285 nabij de carpoolplaats in Terheijden. De eerste stappen qua uitvoering van de haltes tot hubs verwachten we in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Dit jaar is financieel enkel rekening gehouden met aanpassingen van fietsvoorzieningen bij station Lage Zwaluwe voor € 5000,-. Echter, de provincie heeft gevraagd ook wat aanpassingen uit te voeren bij de halte Gemeentehuis Made. Men wil tussen Breda en Made met een elektrische bus gaan rijden. Daarvoor zou de halte Gemeentehuis Made als oplaadpunt moeten dienen. De kosten voor het elektrificeren van de bushalte zijn voor de provincie. De gemeente past op haar kosten een bocht op de bushalte aan zodat we doorstroming en verkeersveiligheid vergroten.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Onderhoudsniveau wegen Kwaliteit B (ingedikt)	96%	90% of meer	90% of meer
Onderhoudsniveau voetpaden en hoofdfietspaden Kwaliteit B			90% of meer
Tevredenheid burgers over onderhoud Openbare Verlichting	8	7 of meer	7 of meer

2.3 Groen en speelvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de bomen om op langere termijn een leefbare omgeving te behouden.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Bij (her)inrichting van het openbaar groen streven we naar bruikbaarheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en het verhogen van de biodiversiteit door groenblijvend en kleurrijk groen.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Door bewegen in de openbare ruimte aantrekkelijk te maken voor jong en oud de vitaliteit van de bewoners te vergroten

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Het beschermen van de volksgezondheid door ongediertebestrijding

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Het stimuleren van de voorzieningen voor honden in de openbare ruimte, daarmee de sociale cohesie verbeteren en overlast door honden beperken

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator

Ruim 95 % van het onderhoud van het groen voldoet aan het afgesproken kwaliteitsniveau. Voor de tevredenheid onder burgers (waar staat je gemeente) is het verschil nihil ten opzichte van de vorige keer (2018)

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Schouw openbaar groen voldoet aan afgesproken kwaliteitsniveau	92%	90% of meer	90% of meer
Tevredenheid burgers over onderhoud openbaar groen (Waar staat je gemeente)	6,0	6,5	6,5

2.4 Water

Wat willen we bereiken?

Afvalwater: Om de volksgezondheid te beschermen zamelen we afvalwater in en transporteren dit naar een overnamepunt van het waterschap tegen de laagst maatschappelijke kosten

Wat gaan we daarvoor doen?

Afvalwater

Omschrijving

Lopende rioolvervangingsprojecten ronden we in 2022 af (Burgemeester Van Campenhoutstraat-Made, Nachtegaalstraat-Made, Griendwerkerstraat-Lage Zwaluwe).

In 2022 starten we met de vervanging en voorbereiding van de riolering in de Molenstraat van Terheijden. De uitvoering is afhankelijk van het dijkverbeteringstraject en toestemming van het waterschap.

Bij de voorbereiding van rioolwerkzaamheden wordt rekening gehouden met de maatregelen die nodig zijn op het gebied van klimaatadaptatie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Lopende rioolvervangingsprojecten ronden we in 2022 af (Burgemeester Van Campenhoutstraat-Made). We starten de werkzaamheden in de Nachtegaalstraat -Made en Griendwerkerstraat-Lage Zwaluwe (ondergrondse deel) in het derde of vierde kwartaal van 2022.

In 2022 starten we met de voorbereiding van de rioolmaatregelen in de Molenstraat van Terheijden . De uitvoering hiervan is afhankelijk van het dijkverbeteringstraject en toestemming van het waterschap.

Verder start de voorbereiding van de verzwaring van de riolering in de Gijster (overstortleiding) de rioolmaatregelen in de Meidoornlaan / Hoefkensstraat, de rioolmaatregelen in de Gomarusstraat en de rioolmaatregelen in Made-Hoog (Kerkstraat, Stationsstraat, Plukmadestraat, Lucia Eijkenstraat, Wilgenstraat, Patronaatstraat, 3 retentie voorzieningen). Made hoog pakken we integraal aan en overwegen de meerjaarse maatregelen onder te brengen in één opdracht. Hierdoor verandert de oorspronkelijke planning maar we verwachten hierdoor meer continuïteit en minder overlast voor bewoners.

Bij de voorbereiding van rioolwerkzaamheden wordt rekening gehouden met de maatregelen die nodig zijn op het gebied van klimaatadaptatie.

Wat willen we bereiken?

Dijken en regionale keringen: In samenwerking met waterschap en andere aanliggende gemeenten voldoende veiligheid bieden aan de achterliggende gebieden

Het waterschap heeft de wettelijke verplichting de dijken en keringen op de juiste hoogte en sterkte te houden. Omdat het achterliggende gebied tot de gemeente behoort, is de bijdrage vanuit de gemeente essentieel.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Educatie en voorlichting: Mensen bewust te maken van de afvalwaterketen

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Grondwater: Het beperken van grondwateroverlast en -onderlast

De gemeente is bij wet verplicht het grondwater van perceel eigenaren te ontvangen in het openbaar gebied. De gemeente kan wel regels stellen aan de manier waarop het water wordt aangeboden.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Hemelwater: Het beperken van wateroverlast

Het klimaat verandert. Daarom rekenen we het rioolstelsel door met intensievere buien. Er is wateroverlast als inwoners en bedrijven schade krijgen aan hun eigendommen door neerslag. Water op straat is dus geen overlast, alleen lastig.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Oppervlaktewater: Het watersysteem biedt voldoende veiligheid tegen hoogwater en is klimaatbestendig ingericht

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Samenwerking: Door samen te werken met drie gemeenten en twee waterschappen de kosten voor waterbeheer minder te laten stijgen

De doelstelling minder meerkosten is bereikt. Wel zetten we de samenwerking voort. De thema's die spelen richten zich steeds meer op de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualiseren Water- en Rioleringsplan

Omschrijving

2022 is het einde van de planperiode van het Water- en Rioleringsplan 2018-2022. In 2022 actualiseren we het plan. Hierbij bekijken we of we de koppeling met het omgevingsplan al kunnen maken. Tevens nemen we de Deltaplan ruimtelijke adaptatie (DPRA) mee. Het DPRA doen we gezamenlijk met andere gemeenten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Door corona, verschuiven van werkzaamheden en nieuwe inzichten over berekenmethodes van de rioolheffing verwachten we dat we het nieuwe WRP niet dit jaar vaststellen. We proberen de planning wel in te korten zodat we de vertraging beperken.

Financiële afwijkingen

Tabel 2.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

	2. Openbare ruimte	2022	2023	2024	2025	2026
	Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
	Thema Wegen en Verkeer					
1	Omgevingswet: inhuur externe(n)	43- N				
2	Onkruidbestrijding: areaaluitbreiding woningbouwlocaties (incl. indexering)	17- N	17- N	17- N	17- N	17- N
3	Krediet Aansluiting Zoutendijk / Horenhilsedijk: hogere kapitaallasten	5- N	5- N	5- N	5- N	5- N
4	Coalitieakkoord (jaar 2022): plan ingang de Kleine Schans	4- N	4- N	4- N	4- N	4- N
5	Krediet Verkeersreconstructies: hogere kapitaallasten	1- N	3- N	3- N	3- N	3- N
	Thema Groen en speelvoorzieningen					
6	Beheer openbare ruimte (data)	50- N				
7	Natuurbescherming: Stimuleringsregeling landschap (STILA)	20 V				
8	Openbaar groen: areaaluitbreidingen woningbouwlocaties (incl. indexering)	69- N	69- N	69- N	69- N	69- N
9	Openbaar groen: eikenprocessierups				12 V	12 V
	Thema Water					
10	*Riolering: onderhoud (BTW component)*	29 V	4 V	4 V	4 V	4 V
	Diversen (inclusief bijdrage ICT kosten)	20 V	5- N	5- N	5- N	5- N
	Totaal Openbare ruimte	**120- N**	**98- N**	**98- N**	**86- N**	**86- N**
	Verschuiving tussen programma's					
	Diversen: bijdrage ict kosten programma 3.	9 V				
	Totaal verschuivingen tussen programma's	**9 V**	-	-	-	-
	Mutatie reserves					
1	Algemene reserve	43 V				
7	Reserve groenaanleg	20- N				
	Totaal mutatie reserves	**23 V**	-	-	-	-
	Totaal 2. Openbare ruimte na dekking	**88- N**	**98- N**	**98- N**	**86- N**	**86- N**

Toelichting tabel 2.1 Financiële afwijkingen

Thema Wegen en Verkeer

1. Omgevingswet: inhuur externe(n)

Bij het wegenonderhoud zijn diverse werken doorgeschoven van 2021 naar 2022. Om niet opnieuw te moeten schuiven, is besloten gebruik te maken van een tijdelijke uitbreiding van het personeel. Voor de uitvoering van de groot onderhoudswerken missen we nu een directievoerder en toezichthouder. Daarvoor schakelen we een extra civiele medewerker voor de rest van het jaar in. Hiervoor zetten we een deel van dit beschikbare budget in.

2. Onkruidbestrijding: areaaluitbreiding woningbouwlocaties (incl. indexering)

De afgelopen jaren nam het areaal verhardingen behoorlijk toe. Deze toename verwerken we in de verschillende verantwoordingsdocumenten. Daarnaast merken we forse prijsstijgingen van brandstoffen, materialen en lonen.

3. Krediet Aansluiting Zoutendijk / Horenhilsedijk: hogere kapitaallasten

Voorgesteld wordt om het krediet met een bedrag van € 100.000 te verhogen. We zetten dit in om overlast in de Zoutendijk sneller te beperken door de straat anders in te richten. Ook na de aanleg van de bypass ondervinden we hiervan

nog de voordelen. Dit leidt tot een structurele hogere kapitaallast. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar bijlage 6. Overzicht lopende kredieten.

4. Coalitieakkoord (jaar 2022): plan ingang de Kleine Schans
Er wordt gewerkt aan een aanpassing van de dam, zodat het een Watertrap gaat worden. Met dit ontwerp wordt de relatie gelegd met het onder water zetten (inundatie) van het gebied rond Terheijden tijdens de Tachtig jarige oorlog. Voorgesteld wordt om het bestaande krediet met € 75.000 te verhogen.

5. Krediet Verkeersreconstructies: hogere kapitaallasten
Voorgesteld wordt om het krediet met een bedrag van € 50.000 te verhogen. Dit leidt tot een structurele hogere kapitaallast. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar bijlage 6. Overzicht lopende kredieten.

Thema Groen en speelvoorzieningen

6. Beheer openbare ruimte (data)
We willen naar eenmalige inzet en meervoudig gebruik. De Basisregistraties zijn daar voor bedoeld. De BGT gebruiken we als topografische ondergrond voor ons beheer. Uit een recente analyse bleek dat de data Beheer Openbare Ruimte en de BGT niet op elkaar aansluiten. Na een geautomatiseerde correctie blijkt dat er nog een behoorlijk aantal vlakken niet corresponderen. Dit is alleen op te lossen door handmatig correcties door te voeren. Daarvoor zetten we experts in. De kosten hiervoor schatten we in op € 50.000.

7. Natuurbescherming: Stimuleringsregeling landschap (STILA)
In 2021 hebben we een rekening voor de gehele periode van deelname aan de Stimuleringsregeling landschap (STILA) betaald. Hiermee hebben de bijdrage voor 2022 voldaan. Het bedrag van € 20.000 wordt daarom teruggestort in de reserve Groenaanleg.

8. Openbaar groen: areaaluitbreidingen woningbouwlocaties (incl. indexering)
De afgelopen jaren nam het areaal groen behoorlijk toe. Deze toename verwerken we in de verschillende verantwoordingsdocumenten. Daarnaast merken we dat de kosten van brandstoffen, materialen en lonen fors stijgen.

9. Openbaar groen: eikenprocessierups
Van bestrijden naar beheersen. Met duurzame maatregelen wordt de eikenprocessierups niet uitgeroeid, maar wordt een natuurlijk evenwicht gezocht met minimale overlast. De kosten van de duurzame bestrijding is passend binnen de begroting en zal naar verwachting over drie jaar 33% lager zijn. Dit geeft vanaf 2025 een jaarlijkse besparing van € 12.000. Na vijf jaar zijn vanwege het duurzaam en blijvend effect minder vlinderfilterkasten nodig. Dit zal in 2027 en verder een extra besparing opleveren van € 5.000. Dus na vijf jaar geeft deze methode een jaarlijkse besparing van € 17.000.

Thema Water

10. Riolering: onderhoud (BTW component)
Op onderhoud riolering is nu een tekort van € 44.000. We hevelden € 42.000 over vanuit 2021. Dit levert een negatief saldo op van € 2.000. De werkzaamheden zijn afgerond.

De werkzaamheden “maatregelen riolering 2020” en de werkzaamheden “maatregelen riolering 2021” bereidden we voor. De werkzaamheden besteden we in tweede kwartaal aan.

De kosten voor deze 2 projecten ramen we op ca. € 100.000. Om de reguliere werkzaamheden voor de rest van het jaar te garanderen is hiervoor ook nog een klein budget van € 20.000 noodzakelijk. Om alle kosten te dekken ramen we € 120.000 bij.

3. Ruimte, wonen en economie

Inleiding

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:

- Het bevorderen van economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen in een proactieve houding
- Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van het Nationaal Park De Biesbosch
- Drimmelen profileren als aantrekkelijke woongemeente
- Zorgen voor de bouw van voldoende woningen in alle kernen en in alle prijsklassen. Hierbij is gasloos en energie neutraal bouwen het uitgangspunt. Waar mogelijk wordt levensloopbestendig gebouwd
- Drimmelen energie neutraal in 2040.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

Het bevorderen van de economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen in een proactieve houding. Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van Nationaal Park De Biesbosch. We zorgen voor de bouw van voldoende woningen in alle kernen en in alle prijsklassen. Hierbij is gasloos en energie neutraal bouwen het uitgangspunt en waar mogelijk levensloopbestendig.

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De programmadoelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema's en bijbehorende sub-doelstellingen:

1. Versterken vrijetijdseconomie
2. Versterken economische structuur
3. Wonen
4. Duurzaamheid
5. Leefomgeving.

3.1 Versterken vrijetijdseconomie

Wat willen we bereiken?

Drimmelen recreatief op de kaart zetten

Drimmelen recreatief op de kaart zetten en de kansen benutten van Nationaal Park De Biesbosch.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie voetveer en verkenning toeristische mogelijkheden Hofmansplaat

Omschrijving

In 2020 is in overleg met Staatsbosbeheer een ambitieplan opgesteld voor de Hofmansplaat. Op basis van dit ambitieplan is in 2021 aan bureau Bloc opdracht gegeven om de haalbaarheid te onderzoeken van het in de vaart zetten van een

pontje en de ontwikkeling van de Hofmansplaat. In 2021/2022 zal gestart worden met de uitvoering van fase 1. Deze eerste fase omvat in ieder geval een voetveer van Drimmelen naar de Hofmansplaat. Op de Hofmansplaat komen onder meer voetpaden en informatiepanelen. De plannen passen binnen het concept-zoneringsplan van de Biesbosch.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Nadat bureau Bloc in 2021 constateerde dat een echte veerverbinding naar de Hofmansplaat financieel niet haalbaar was, is overleg opgestart met Staatsbosbeheer en de ondernemers over een alternatieve veerverbinding die meer is gericht op excursies naar de Hofmansplaat. De inzet is om te komen tot een samenwerkingsverband van lokale ondernemers die een excursieaanbod organiseren. De Hofmansplaat zal geschikt worden gemaakt voor extensieve recreatie.

Samenwerking NLDelta

Omschrijving

De partners in NLDelta werkten in de afgelopen jaren toe naar de status van Nationaal Park nieuwe stijl. In 2021 is gebleken dat een breed draagvlak voor deze statusaanvraag nog ontbrak. Er worden gesprekken gevoerd over de reikwijdte en governance of organisatiestructuur. Voor onze gemeente zijn een duidelijke positionering van de Biesbosch, een compacte structuur en een duidelijke focus van NLDelta van groot belang. In 2022 worden de gesprekken over NLDelta voortgezet en moet blijken of dit leidt tot een statusaanvraag voor een Nationaal Park nieuwe stijl.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De partners in NLDelta werkten in de afgelopen jaren toe naar de status van Nationaal Park nieuwe stijl. In 2021 is gebleken dat een breed draagvlak voor deze statusaanvraag ontbrak. Voor onze gemeente zijn een duidelijke positionering van de Biesbosch, een compacte structuur en een duidelijke focus van NLDelta van groot belang. In 2022 moet blijken of de gesprekken over NLDelta worden voorgezet en of dit leidt tot een statusaanvraag voor een Nationaal Park nieuwe stijl.

Wat willen we bereiken?

Verbeteren toeristische infrastructuur en bereikbaarheid

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen Biesbosch

Omschrijving

Op basis van het vast te stellen recreatief zoneringsplan voor de Biesbosch wordt in 2022, in overleg met Staatsbosbeheer en de twee andere Biesbosch-gemeenten, in beeld gebracht hoe het staat met de kwaliteit van en de behoefte aan aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De kwaliteit van de aanlegplaatsen en afmeervoorzieningen is een aandachtspunt. Wij dringen er bij het samenwerkingsverband op aan om deze voorzieningen te inventariseren en een onderhoudsplan op te stellen.

Herinrichting Ameroever kop buitenhaven Lage Zwaluwe

Omschrijving

In 2021 is er een plan ontwikkeld voor een groene en recreatieve inrichting van de kop van de buitenhaven Lage Zwaluwe. Het plan is opgesteld in samenwerking met betrokken ondernemers en inwoners van Lage Zwaluwe. In 2022 wordt het plan uitgevoerd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In 2021 ontwikkelden we een plan voor een groene en recreatieve inrichting van de kop van de buitenhaven Lage Zwaluwe. We deden dit samen met betrokken ondernemers en inwoners van Lage Zwaluwe. De uitvoering van het plan stagneert vanwege de overdracht van de erfpacht. Naar verwachting wordt het plan in het 4e kwartaal 2022 uitgevoerd.

Herontwikkeling Kleine Schans / Zuidwaterlinie

Omschrijving

In 2021 is het plan voor de Kleine Schans bijgesteld op basis van het beschikbaar budget. Het plan wordt in 2022 uitgevoerd. Om meer bekendheid te geven aan de Kleine Schans wordt samengewerkt binnen het project Zuiderwaterlinie.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Het plan voor de Kleine Schans is bijgesteld op basis van het beschikbaar budget en het overleg met stakeholders. Het plan concentreert zich op de

toegang tot de Schans. De toegang tot de Kleine Schans wordt voorzien van een watertrap. De raad wordt nog voor de zomer geïnformeerd over het plan. De uitvoering start na de zomer. Om meer bekendheid te geven aan de Kleine Schans werken we samen binnen in het project Zuiderwaterlinie.

Verbetering jachthaven Terheijden

Omschrijving

In 2020 zijn er verbeteringen doorgevoerd in de haven van Terheijden. De plannen voor de dijkverzwaring rond de haven zijn in voorbereiding. De dijkverzwaring is een project van het waterschap en heeft grote invloed op het beeld van de haven Terheijden. Onze inzet is om de overlast zoveel mogelijk te beperken en de kwaliteit van de haven en zijn omgeving zoveel mogelijk in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In 2020 verbeterden we de haven van Terheijden. Het plan voor dijkverzwaring (plan van het waterschap) heeft grote invloed op het beeld van de haven Terheijden: veel bomen moeten verdwijnen. De damwand wordt vervangen en er komt een muur op de kade van ongeveer 1 meter hoog. We spreken intensief met het waterschap over ruimtelijke kwaliteit, compensatie van bomen en kosten van de gevolgen van dijkverzwaring. Onze inzet is om overlast zoveel mogelijk te beperken. Er is een voorlopig ontwerp gemaakt voor de herinrichting van de omgeving rond de haven voor na de dijkverzwaring. In dit ontwerp zijn ook de te compenseren bomen opgenomen. We verwachten dat de dijkverzwaring plaatsvindt in 2023 en daarna kan de herinrichting van de omgeving worden uitgevoerd. Dat zal dan in 2024 kunnen zijn.

Zonering Biesbosch

Omschrijving

In 2021 is het concept-plan voor de recreatieve zonering van de Biesbosch toegelicht door Staatsbosbeer. Op aandringen van de gemeenteraad gaat Staatsbosbeheer het concept-zoneringsplan herzien en bespreken met de Biesboschgemeenten (Altena, Dordrecht en Drimmelen) en het Biesboschnetwerk (ondernemers, gebruikers en vrijwilligers uit het gebied). Het aangepaste zoneringsplan zal begin 2022 worden aangeboden aan de gemeenteraad. De gemeenteraad krijgt daarbij de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Na een lange voorbereidingstijd is het recreatief zoneringsplan voor de Biesbosch op 10 februari behandeld door de gemeenteraad. Door de gemeenteraad zijn bij de behandeling van het recreatief zoneringsplan belangrijke wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt, die als input dienen voor de uitwerking van de

recreatieve zonering. De recreatieve zonering zal verwerkt worden in een beheersplan. De wensen en bedenkingen van de gemeenteraad zullen ook bij de ontwikkeling van het beheersplan worden betrokken.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Inkomsten toeristen-belasting (x € 1.000)	64	117	119

3.2 Versterken economische structuur

Wat willen we bereiken?

Bevorderen vitaliteit en werkgelegenheid

Het bevorderen van de economische vitaliteit en werkgelegenheid in Drimmelen (met een proactieve houding).

Wat gaan we daarvoor doen?

Arbeidsmigranten

Omschrijving

De gemeenteraad heeft aangegeven de verhuur van kamers in goedkope woningen niet meer te willen toestaan in de kernen, zodat goedkope woningen niet meer kunnen worden verhuurd aan arbeidsmigranten. Om dit mogelijk te maken wordt in 2022 een paraplubestemmingsplan opgesteld. 'Kamergewijze verhuur' aan arbeidsmigranten en andere doelgroepen is dan niet meer toegestaan.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Omdat er een tekort is aan betaalbare woningen voor starters wil de gemeenteraad geen verhuur meer van kamers in goedkope woningen in de kernen. Deze zijn dan niet meer beschikbaar voor onder andere arbeidsmigranten. Om dit mogelijk te maken werken we aan een paraplubestemmingsplan. Het inspraakproces van dit bestemmingsplan begint in het 2e kwartaal 2022. Het bestemmingsplan wordt in het 4e kwartaal 2022 behandeld door de gemeenteraad.

3.3 Wonen

Wat willen we bereiken?

Voldoende woningen bouwen in alle kernen en alle prijsklassen

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Aantal opgeleverde nieuwbouw woningen en appartementen	89	100	150

3.4 Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Drimmelen energieneutraal in 2040

In 2018 is het werkveld van de Energietransitie enorm sterk in beweging gekomen. Om actief aan de slag te gaan met de raadsmotie 'dorpen in 2040 energieneutraal' en om initiatieven van bewoners en bedrijven te ondersteunen, is bij de Kadernota 2020 extra ambtelijke capaciteit beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021.

Wat gaan we daarvoor doen?

Proeftuin aardgasvrije wijken

Omschrijving

Het Traais Energie Collectief (TEC) en de gemeente Drimmelen werken intensief samen om het dorp Terheijden energieneutraal te maken. TEC richt zich als energiecoöperatie op vier pijlers: warmte, wind, zon en besparing. De eerste fase (1.1) van dit ambitieuze traject - een warmtenet van een kilometer in het centrum - is inmiddels afgerond, waardoor 126 woningen kunnen worden aangesloten op het duurzame netwerk.

De planning is dat na Fases 1.2 en 1.3 (najaar 2021) en Fases 2 en 3 (voorjaar 2022) het aantal aardgasvrije panden uitkomt op ruim 500. De verwachting is dat deze woningen en gebouwen tussen 2022 en 2024 worden aangesloten op het warmtenet. Daarna volgen de overige 2.000 panden in Terheijden. De planning van de werkzaamheden én de aansluitingen is sterk afhankelijk van een aantal factoren, waaronder de realisatie van de zogeheten energiebrouwerij en zonnepark De Bergen. Zonder dit 'warmtestation' aan de Schansstraat kan TEC geen warmte leveren en dus geen aansluitingen realiseren.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

In het najaar waren de fases 1.1 en 1.2 afgerond, waarna TEC begon met fase 1.3. Het resultaat is dat er inmiddels meer dan twee kilometer aan warmtenet ligt in Terheijden. Hierop kunnen de komende jaren ruim 500 woningen en gebouwen worden aangesloten. Ook de nieuwbouwwijken De Weelde en E-Veld krijgen straks - via aquathermie – warmte geleverd, afkomstig van rivier de Mark en het lokale energiecollectief. In samenwerking met de gemeente en andere partners is TEC gestart met de ontwikkeling van een zogenoemd masterplan. Dit plan moet inzicht geven in hoe de overige 2.000 panden in Terheijden op duurzame wijze kunnen worden verwarmd. Een van de energiebronnen waaraan wordt gedacht is diepe aardwarmte ofwel geothermie. De planning en uitvoering van de TEC-werkzaamheden hangen deels af van de ontwikkeling van de 'Energiebrouwerij' aan de Schansstraat. De bouw van dit hypermoderne warmtestation is gestart en gaat medio juli, met behulp van reusachtige

warmtepompen, de eerste warmte leveren. De bouw van de eigen windmolen aan de A16 verloopt voorspoedig en de verwachting is dat molen 'De Noord' in november operationeel is. Dat valt niet te zeggen over zonnepark De Bergen. De Raad van State oordeelde in februari dat de gemeente de vergunningsaanvragen opnieuw moet beoordelen. We zijn op dit moment, onder begeleiding van een externe adviseur, met alle partijen in gesprek om een vervolg hieraan te geven.

Subsidieregeling Groene Daken

Omschrijving

De gemeenteraad besloot bij de Kadernota 2022 om subsidie te gaan verlenen voor de aanleg van groene daken. De regeling wordt uitgewerkt, waarna de gemeenteraad deze vast kan stellen. De uitvoering van de regeling, en daarmee het verstrekken van de subsidies aan onze inwoners, vindt plaats in 2022 en 2023.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De gemeenteraad besloot vorig jaar om subsidie te verlenen voor de aanschaf en aanleg van groene daken en gevels. Hieraan zitten immers – voor zowel mens als milieu – hele concrete voordelen én het maakt onze gemeente weer een stukje groener. Vanaf 1 maart konden woningeigenaren een aanvraag indienen voor deze nieuwe subsidieregeling. Inmiddels zijn ruim aanvragen gehonoreerd en is het subsidieplafond van € 50.000,- bereikt. Op korte termijn wordt deze regeling geëvalueerd. In het coalitieakkoord is vastgelegd dat er in 2023 opnieuw een subsidieregeling Groene Daken komt.

Verduurzaming Amerwarmtenet

Omschrijving

In 2021 starten meerdere toestemmingsprocedures voor het Geothermieproject Plukmade (=diepe aardwarmte) in het glastuinbouwgebied Plukmade. Concrete ontwikkeling van een Biomassainstallatie is afhankelijk van de procedure rond de natuurvergunning. Met de partners van de Samenwerking Verduurzaming Amernet werken we samen aan het duurzaam voortzetten van het Amerwarmtenetwerk (waar onze glastuinders 33% van afnemen) op basis van het Transitieplan Amernet.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Er zijn momenteel geen ontwikkelingen rondom het Geothermieproject Plukmade. Het project ligt sinds vorig jaar stil onder andere vanwege veranderingen op de energiemarkt. Begin dit jaar zijn de toetsingskaders van de Natuurwet aangepast waardoor de vergunningverlening rondom de Biomassainstallatie project weer is uitgesteld.
Met partners van de Samenwerking verduurzaming Amernet wordt gewerkt aan verduurzaming van het Amerwarmtenet.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Omschrijving

De verduurzaming van het gemeentehuis is afgerond. Vanwege covid-19 heeft een aanpak van andere gemeentelijke gebouwen stilgelegen, maar de verwachting voor 2022 is dat we hierin, samen met de beheerders, duurzame stappen maken.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

We verwachten in 3e of 4e kwartaal van 2022 samen met beheerders stappen te maken. Waar het kan combineren we actuele dossiers altijd met duurzaamheid.

3.5 Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Drimmelen profileren als een aantrekkelijke woongemeente met een vitaal buitengebied

Wat gaan we daarvoor doen?

Omgevingswet

Omschrijving

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. In 2021 vind het grootste deel van de invoering plaats. Vanaf 1 januari 2022 tot 1 juli 2022 werken we al zoveel mogelijk in de geest van de Omgevingswet. Door het uitstel loopt een aantal invoeringsactiviteiten door in 2022. Het gaat dan om:
• het testen van de nieuwe werkprocessen. Dit doen we al in 2021, maar dit loopt door in 2022;
• het testen en aanpassen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de gemeentelijke software;
• het maken van vragenbomen (soort vergunningencheck) voor onze top 10-activiteiten (zoals de aanvraag voor het kappen van een boom). Dit willen we in het eerste kwartaal van 2022 afronden, zodat we daarna nog de tijd hebben om dit te testen.
• borging in de organisatie van het werken volgens de Omgevingswet;
• vaardigheidstrainingen. De trainingen basiskennis worden in 2021 afgerond. In 2021 wordt ook een start gemaakt met de vaardigheidstrainingen, dit loopt door in 2022;
• het opstellen van het participatiebeleid.

Door het uitstel schuiven de volgende werkzaamheden door naar 2022:
• de verdiepingsopleidingen voor onze medewerkers. Deze kunnen het beste zo kort mogelijk op de inwerkingtreding plaatsvinden;
• het vaststellen van de legesverordening op basis van de Omgevingswet. De voorbereiding hiervoor start al wel in 2021;
• het vaststellen van de aangepaste verordeningen, de voorbereidingen starten

al wel in 2021;
• het kantelmoment voor het niet meer aannemen van bestemmingsplanprocedures voor nieuwbouwprojecten schuift een half jaar door (naar 1 januari 2022);
• de communicatiecampagnes voor onze inwoners en ondernemers.

Ook de voorbereidingen voor het omgevingsplan lopen door in 2022. Vanaf 1 juli 2022 hebben we een tijdelijk omgevingsplan. Maar uiterlijk 31 december 2029 moet er een omgevingsplan nieuwe stijl (een omgevingsplan dat volledig voldoet aan de Omgevingswet) zijn. Het plan van aanpak (transitieplan) hiervoor maken we in 2022 af en leggen we dan ter besluitvorming voor. Daarna volgt uitvoering van dit plan van aanpak.
Het kan zijn dat het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op 1 juli 2022 nog niet helemaal op orde is. Naast het DSO moeten we dan werken met tijdelijke alternatieve maatregelen. Als dit zo is, moeten wij deze in het laatste kwartaal van 2021 en in de eerste helft van 2022 invoeren en testen. Ook moeten medewerkers hiermee oefenen.

In de eerste helft van 2022 komt er een nazorgplan. In dit plan staat hoe we de invoering van en het werken met de Omgevingswet na 1 juli 2022 kunnen doorontwikkelen.
Voor de invoering van de Omgevingswet is een invoeringsbudget beschikbaar gesteld van bijna 1 miljoen euro over de jaren 2017 t/m 2021. Uit dit invoeringsbudget zijn/worden onder andere de omgevingsvisie, het transitieplan omgevingsplan, de opleidingen, de implementatie van de digitaliseringskant (plansoftware, vergunningen- , toezicht- en handhavingssysteem, DSO, toepasbare regels/vragenbomen top 10-activiteiten en diverse koppelingen) en communicatie-activiteiten betaald. Vanwege uitstel van de Omgevingswet is het de bedoeling het restant van het invoeringsbudget over te hevelen naar 2022.

Ook voor de structurele effecten is al een en ander geborgd:
• 2 fte voor functioneel beheer;
• structureel € 130.000 voor beheer van het DSO, de bruidsschat, koppelingen en dergelijke;
• structureel budget voor het opstellen van het omgevingsplan nieuwe stijl (circa € 50.000 structureel);
• € 100.000 structureel voor invulling (nieuw) beleid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is weer uitgesteld, van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Dit heeft gevolgen voor de invoering van de Omgevingswet. Alle geplande invoeringsactiviteiten vinden nog steeds in 2022 plaats, maar de activiteiten worden meer gespreid en enkele activiteiten worden vooruit geschoven. Denk aan de vaardigheidstrainingen, de communicatiecampagne en enkele door de raad te nemen besluiten. Die spreiding geeft meer lucht bij de organisatie. De invoering loopt tenslotte langer door naast de andere werkzaamheden.

Uitstel van de Omgevingswet biedt ook de mogelijkheid om meer te oefenen en te testen. Zo gaan we oefenen met het wijzigen van een omgevingsplan en voeren we ook een functionele test omgevingstafel uit.

Met de invoering lopen we op schema. Ook al spreiden we de invoeringsactiviteiten, we voldoen als gemeente op 1 januari 2023 minimaal aan de minimale eisen van de VNG.

Het transitieplan omgevingsplan (plan van aanpak om te komen tot het omgevingsplan nieuwe stijl) wordt in het tweede kwartaal opgeleverd. Daarna wort dit transitieplan besproken met het gemeentebestuur en ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. In het tweede kwartaal starten we ook met een pilot wijzigen omgevingsplan. We zijn druk bezig met de werkprocessen voor toezicht en handhaving en voor het wijzigen van een omgevingsplan. Later stellen we nog de werkprocessen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen op.

In het tweede kwartaal voeren we een functionele test omgevingstafel uit (inhoudelijke en technische test), met de voorbereiding zijn we nu bezig. Het regionale voorstel voor de omgevingstafel ketenpartners wordt verder uitgewerkt tot een definitieve werkwijze en ook in regionaal verband wordt er nog geoefend. Voor de borging van het werken met de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie maakten we een ontwikkelplan. In 2022 bespreken we dit met betrokkenen (deels al gebeurd). Daarna volgt aanpassing en uitvoering.

De toepasbare regels/vragenbomen voor de top 10-activiteiten zijn bijna klaar. Daarna worden ze getest en waar nodig aangepast. De overige activiteiten op digitaliseringsgebied liggen een beetje stil. De gemeente Drimmelen ligt goed op schema, maar kan nu even niet verder. Softwareleveranciers hebben door het uitstel hun planning namelijk aangepast op de actuele planning voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Wel werken we inmiddels met het nieuwe VTH-systeem (vergunningverlening, toezicht en handhaving) en testen we ook de digitaliseringskant bij de functionele test omgevingstafel en de pilot wijzigen omgevingsplan.

Door knelpunten in de beschikbare capaciteit zijn de basisopleidingen nog niet afgerond. Het is de bedoeling dat de basisopleidingen in juni 2022 alsnog worden afgerond. De vaardigheidstrainingen vinden net na de zomer plaats. Verdiepingsopleidingen vinden naar behoefte plaats (zo dicht mogelijk op de inwerkingtredingsdatum).

De communicatiestrategie met uitvoeringsplan voor de gemeentelijke organisatie en gemeentebestuur (intern) en voor inwoners en ondernemers (extern) is bijna klaar. Vanaf april 2022 intensiveren we de interne communicatie (nieuwsbrief, vlogs en blogs op intranet, (raads)bijeenkomsten enzovoort). De externe communicatiecampagne gaat net na de zomer van start.

In februari ging de raad akkoord met het voorstel voor de commissie Omgevingskwaliteit. Dit jaar vindt nog de (her)benoeming van de leden plaats.

De invoering van de Omgevingswet loopt dus op schema. Maar door het uitstel tot 1 januari 2023 hebben we de invoeringsactiviteiten wel meer gespreid en soms ook doorgeschoven naar een later moment in 2022.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Reguliere procedure omgevingsvergunning: gemiddelde doorlooptijd vergunningverlening (in weken)		7,0	7,0

Financiële afwijkingen

Tabel 3.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

	3. Ruimte, wonen en economie	2022	2023	2024	2025	2026
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
	Thema Versterken vrijetijdseconomie					
1	Toerisme en Recreatie	55- N				
2	Toerisme en recreatie: Drimmelen op de kaart	13- N				
3	Krediet Haven Lage Zwaluwe: kapitaallasten	5- N	9- N	9- N	9- N	9- N
4	Toerisme en recreatie: Biesboschjaar	16- N				
	Thema Versterken economische structuur					
5	Mvo-prijs (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)	23- N				
6	Stimuleren duurzaamheid bedrijfsterreinen	10- N				
7	Economie: inhuur extern personeel	80- N				
8	Coalitieakkoord (jaar 2022): personele uitbreiding (bedrijvencontactfunctionaris 1 FTE)	31- N	75- N	75- N	75- N	75- N
9	Gemeenschappelijke regeling RWB: bijdrage N.V. Rewin		9- N	9- N	11- N	15- N
	Thema Ruimte					
10	Omgevingswet: inzet overschot 2021	128- N				
	Omgevingswet: tijdelijke formatie-uitbreiding Alcoholwet	17 V				
	Omgevingswet: inhuur personeel		40- N			
	Omgevingswet: omgevingsvisie	1- N	5- N	25- N	1- N	1- N
	Omgevingswet: omgevingsplan		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
11	Ruimtelijke ordening: vrijkomende agrarische bebouwing (VAB-beleid)	28- N				
12	Ruimtelijke ordening: inhuur extern personeel - project Inclusie	29- N				
	Ruimtelijke ordening: inhuur extern personeel - project Zonnevelden	44- N				
13	Overige grondzaken	32- N				
	Thema Wonen					
14	Volkshuisvesting: Regeling huisvesting aandachtsgroepen	- -				
15	Brandveiligheid		40- N	25- N		
16	Woningbouwprojecten: inhuur extern personeel	150- N	225- N	225- N	225- N	225- N
17	Faciliterende grondexploitaties (niet verhaalde kosten)	22 V	83- N	83- N	83- N	83- N
18	Basisregistraties Adressen en gebouwen (BAG): doorbelasting software	7- N	7- N	7- N	7- N	7- N
	Thema Duurzaamheid					
19	Energietransitie: Overschot 2021	200- N				
20	Energietransitie: Regeling reductie energiegebruik woningen	- -				
21	Energietransitie: Regeling energiearmoede	- -				
22	Energietransitie: uitvoeringskosten klimaatakkoord (meicirculaire)	214- N				
23	Afval(stoffenheffing): BTW component	4- N	8- N	8- N	8- N	8- N
24	Gemeenschappelijke regeling: NGS (nazorg gesloten stortplaatsen)		- -	- -	- -	- -
	Thema Leefomgeving					
25	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant		20- N	26- N	28- N	43- N
26	Omgevingsvergunning: Wet kwaliteitsborging voor het bouwen		150- N			
27	Omgevingsvergunning algemeen: doorbelasting software	7- N	7- N	7- N	7- N	7- N
28	Omgevingsvergunning: pers. uitbr. (planbegeleider 1,12 FTE/ vergunningverlener 1,6 FTE) inhuur pers. (planbegeleider 1 FTE)	- -	- -	- -	- -	- -
	Diversen (inclusief bijdrage ICT kosten)	12 V	3- N	3- N	10- N	3- N
Totaal Ruimte, wonen en economie		**1.025 N -**	**681- N**	**502- N**	**464- N**	**476- N**

	Verschuiving tussen programma's					
10	Omgevingswet: tijdelijke formatie-uitbreiding Alcoholwet (zie prg. 1)	17- N				

22	Meicirculaire (Energietransitie)	214 V				
	Diversen: bijdrage ict kosten programma 3.	31 V				
Totaal verschuivingen tussen programma's		**228 V**	**-**	**-**	**-**	**-**

Mutatie reserves						
1	Reserve Toerisme en Recreatie	55 V				
2	Reserve Drimmelen op de kaart	13 V				
3	Reserve Verbetering infrastructuur haven Lage Zwaluwe: onttrekking reserve	184 V				
3	Reserve Kapitaallasten: storting reserve	184- N				
3	Reserve Kapitaallasten: onttrekking reserve t.b.v. dekking kapitaallasten	5 V	9 V	9 V	9 V	9 V
4	Reserve SID	16 V				
5	Reserve SID	23 V				
6	Reserve SID	10 V				
10	Algemene reserve	128 V				
11	Algemene reserve	28 V				
12	Reserve Inclusie - Project Inclusie	29 V				
18	Reserve ruimtelijke ontwikkelingen	6 V				
20	Algemene reserve: warmtevisie (2020 + 2021)	150 V				
20	Reserve Duurzaamheid	50 V				
Totaal mutatie reserves		**513 V**	**9 V**	**9 V**	**9 V**	**9 V**

Totaal 3. Economie na dekking	**284- N**	**N 671-**	**N 492-**	**N 455-**	**N 466-**

Toelichting tabel 3.1 Financiële afwijkingen

Thema Versterken vrijetijdseconomie

1. Toerisme en Recreatie
Het overschot reserve 2021 is ingezet voor de realisatie van een aantal grote projecten in 2022, te weten een nieuw informatiecentrum, een nieuwe website en een samenwerking met Recreatief Drimmelen voor de uitvoering van toeristisch recreatieve marketingactiviteiten.

2. Toerisme en recreatie: Drimmelen op de kaart
Het overschot reserve 2021 van Drimmelen op de kaart is ingezet voor de personele kosten voor de tijdelijke vervanging van de langdurig zieke beleidsmedewerker Vrijetijdseconomie.

3. Krediet Haven Lage Zwaluwe: kapitaallasten
Het terrein aan de Ameroever is in erfpacht van een bedrijf dat de erfpacht wil overdragen aan de gemeente. Daarna zal het door de gemeente groen worden ingericht, conform het bestemmingplan Biesbosch. In de reserve Verbetering infrastructuur haven Lage Zwaluwe is er een bedrag beschikbaar van € 184.271. Voorgesteld wordt een krediet in te stellen en de reserve over te hevelen naar de reserve Kapitaallasten ten behoeve van structurele dekking van de kapitaallasten.

4. Toerisme en recreatie: Biesboschjaar
Het overschot reserve 2021 voor het Biesboschjaar wordt in 2022 ingezet voor projecten in kader van het Biesboschjaar. Het Biesboschjaar is door de coronapandemie, verlengd naar 2022.

Thema Versterken economische structuur

5. Mvo-prijs (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)
De middelen die bedoeld waren voor de MVO-prijs zullen worden ingezet voor duurzaam ondernemen. Daarbij bieden we ondernemers die zich profileren op dit gebied een podium via de nieuwsbrief en de website.

6. Stimuleren duurzaamheid bedrijfsterreinen
In overleg met de bedrijven gaan we voor het bedrijventerrein Brieltjenspolder inzetten op duurzaamheid. Het bedrijventerrein Thijssenweg wordt dit jaar ontwikkeld en zal een duurzaam profiel krijgen met aandacht voor klimaatadaptatie en biodiversiteit.

7. Economie: inhuur extern personeel
Onze beleidsmedewerker Economie is beperkt inzetbaar. Omdat er veel belangrijke onderwerpen spelen op dat gebied (ondernemersfonds, bedrijventerreinen) en we de contacten met het bedrijfsleven belangrijk vinden, wordt voorgesteld tijdelijke capaciteit in te huren.

8. Coalitieakkoord (jaar 2022): personele uitbreiding (bedrijvencontactfunctionaris 1 FTE)
In het coalitieakkoord is vastgelegd dat er een bedrijfscontactfunctionaris wordt aangesteld. De komende periode zal een profiel worden opgesteld en zal de werving starten. De bedrijfscontactfunctionaris zal ook voor agrarische ondernemers worden ingezet.

9. Gemeenschappelijke regeling RWB: bijdrage N.V. Rewin
Na een proefperiode van twee jaar is In regionaal verband is afgesproken om een tweetal projecten op het gebied van creatieve dienstverlening en ondersteuning Start-ups structureel op te nemen in het programma.

Thema Ruimte

10. Omgevingswet: Overschot 2021 / tijdelijke formatie uitbreiding Alcoholwet
Van het beschikbare invoeringsbudget 2022 (€ 198.000) is nog maar weinig besteed. Oorzaak hiervoor ligt vooral in het uitstel van de Omgevingswet van 1 juli 2022 naar 1 januari 2023. Dit uitstel heeft gevolgen voor de invoering van de Omgevingswet. Alle invoeringsactiviteiten vinden wel in 2022 plaats, maar worden meer gespreid of doorgeschoven naar een later moment in 2022. De kosten worden dus nog steeds gemaakt, alleen komen deze later in het jaar. Het gaat dan om kosten voor onder andere het transitieplan omgevingsplan, communicatie en inhuur deskundigheid.
Het budget ad. € 198.000 is niet voldoende om de nog te maken kosten te dekken. Daarom wordt het restant van 2021 ad. € 127.000 onttrokken aan de reserve. Hiervan wordt € 17.000 overgeheveld naar afdeling Dienstverlening en Ondersteuning. Dit bedrag wordt ingezet voor het oplossen van capaciteitsknelpunten bij het cluster juridische zaken. In 2022 is er hiermee in totaal een invoeringsbudget van € 308.000 beschikbaar.

Ook het budget ad. € 100.000 voor het werken met de Omgevingswet (structurele kosten) is nog niet ingezet. Ook dit heeft te maken met het uitstel van de Omgevingswet. Maar mogelijk worden er in 2022 nog wel kosten gemaakt voor uitvoering van het ontwikkelplan Omgevingswet (aanpak om het werken met de Omgevingswet in de organisatie te borgen).

10. Omgevingswet: inhuur personeel
Het is de bedoeling dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking treedt. Op 1 januari 2023 wordt alles echter nog niet eenvoudiger, sneller en beter. Iedereen (gemeente, inwoners, ondernemers, ketenpartners) moet nog wennen aan de andere manier van werken, we moeten het omgevingsplan nieuwe stijl nog opstellen en het DSO-LV (Digitaal Stelsel Omgevingswet) moet doorontwikkeld worden. Dit was vooraf bekend, vanaf 1 januari 2023 volgt de transitiefase.
Er is echter veel te doen rond het DSO-LV. Dit heeft er mede voor gezorgd dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet al enkele keren is uitgesteld. Men is druk bezig om de issues op te lossen, maar naar verwachting is het DSO-LV ook op 1 januari 2023 nog niet voldoende robuust. De VNG concludeert daarom dat ons huidig dienstverleningsniveau achteruit gaat in 2023 (en mogelijk ook in 2024). Om deze achteruitgang op te vangen, is het waarschijnlijk noodzakelijk dat we extra capaciteit regelen voor de beantwoording van vragen en het ondersteunen van onze inwoners en ondernemers bij het gebruik maken van het DSO-LV. Deze extra capaciteit is op dit moment niet beschikbaar. Dit moeten we voor 2023 tijdelijk op een andere manier regelen (tijdelijk extra mensen in dienst/inhuren). De te verwachten extra kosten bedragen ca. € 40.000.

10. Omgevingswet: omgevingsvisie
Op 18 november 2021 is de eerste Omgevingsvisie van de gemeente Drimmelen vastgesteld. In de komende jaren zal - aan de hand van ontwikkelingen, bijstelling van beleidsonderdelen en de ervaring met de huidige Omgevingsvisie - de Omgevingsvisie worden doorontwikkeld. De huidige vorm (website) past ook goed bij het dynamische karakter van een Omgevingsvisie. Nieuwe ontwikkelingen kunnen eenvoudig worden toegevoegd. Dit doen we op vaste momenten of op momenten dat maatschappelijke ontwikkelingen daar om vragen. Bij de vaststelling van de visie is aangegeven dat de visie na twee jaar zal worden geactualiseerd. Daarbij moet de visie in ieder geval ook worden ontsloten via het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Aan het beheer, bijstellingen en actualisatie zijn kosten verbonden.

10. Omgevingswet: omgevingsplan
Op 1 januari 2023 heeft de gemeente Drimmelen automatisch een tijdelijk omgevingsplan. Dit bestaat uit de huidige bestemmingsplannen en de bruidsschat (overgangsregels) van het Rijk. Uiterlijk 31 december 2029 moet de gemeente één omgevingsplan nieuwe stijl hebben voor haar hele grondgebied. Met het opstellen van het omgevingsplan nieuwe stijl starten we in 2023. Op dit moment maken we een plan van aanpak hiervoor, het zogenaamde transitieplan. Dit transitieplan is eind tweede kwartaal in concept klaar. Duidelijk is al wel dat het maken van een nieuw omgevingsplan complex is en dat het naar verwachting tot eind 2027 gaat duren voordat het klaar is. De omvang en de complexiteit worden vooral veroorzaakt door:
- Het actualiseren, samenvoegen en comprimeren van het volledig beleid fysieke leefomgeving;
- Het leesbaar en begrijpelijk maken van dit beleid en de regels en de vertaalslag naar het Digitaals Stelsel Omgevingswet;
- De gefaseerde aanpak per deelgebied;
- Het te doorlopen participatietraject;
- Het maken van keuzes, o.a. over wel/niet loslaten van regels, mate detaillering, bepalen van de omgevingsvergunningplicht.

Het goed uitvoeren van het transitieplan kost tijd en geld. De totale inspanning wordt ingeschat op 10.900 tot 14.600 uur, verspreid over vijf jaar (deels gaat het om regulier werk). Ook is waarschijnlijk budget nodig voor externe ondersteuning. Definitieve berekeningen van de kosten voor het uitvoeren van het transitieplan worden in november 2022 aan de raad gepresenteerd.

11. Ruimtelijke ordening: vrijkomende agrarische bebouwing (VAB-beleid)
Dit jaar wordt het VAB-beleid afgerond. Het VAB-beleid heeft als doel om stoppende agrarische ondernemers een perspectief te bieden voor de vrijvallende gebouwen.

12. Ruimtelijke ordening: inhuur extern personeel
Voorgesteld wordt om externe expertise in te huren voor het dossier Zonnevelden. Het dossier is voor onze gemeente erg belangrijk en zorgvuldige advisering is van belang.

13. Overige grondzaken
Het nadeel is hoofdzakelijk toe te wijzen aan extra voorbereidende werkzaamheden voor toekomstige verkopen en extra kosten inzake aankoop grond aan de Wagenbergsebaan in Wagenberg.

Thema Wonen

14. Volkshuisvesting: Regeling huisvesting aandachtsgroepen
Voor de uitbreiding van de woonwagenlocatie aan de Tuinbouwweg te Made, is een kleinschalig woonwagenkamp met vijf standplaatsen gevestigd. Gelet op de urgente vraag onder deze aandachtsgroep, willen we zeven nieuwe standplaatsen aan het bestaande woonwagenkamp toevoegen. Deze uitbreiding vindt plaats in samenwerking met de lokale woningstichting Woonvizier en in overleg met de (geïnteresseerde) woonwagenbewoners. Daarbij zorgt de gemeente voor de aanpassing c.q. verbetering van de openbare ruimte en zal Woonvizier de woonwagens als permanente huisvesting realiseren en als sociale huurwoning exploiteren. Vanuit het Rijk hebben we een bijdrage ontvangen vanuit de Regeling huisvesting aandachtsgroepen om een deel van de kosten voor de realisatie te kunnen betalen.

15. Brandveiligheid
Met de reeds ingezette aanpassing van het waterleidingnetwerk, werken Brabant Water en hun collega bedrijven aan verbetering van de drinkwater kwaliteit. Dit heeft gevolgen voor de mogelijkheid om het drinkwaternet te gebruiken voor bluswater. Hiertoe is het noodzakelijk om een bluswaterbeleid op te stellen om de voorzieningen naar de toekomst toe te kunnen waarborgen. Door het hoge werk aanbod op de afdeling en de krapte op de arbeidsmarkt voor technische specialisten is het niet mogelijk gebleken om de op te pakken naast het reguliere werk en de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. De taken worden daarom doorgeschoven tot na invoering van de Omgevingswet.

16. Woningbouwprojecten: inhuur extern personeel
In het programma Wonen is de ambitie vastgelegd om 1500 woningen te gaan bouwen in de periode 2021-2030. In het coalitieakkoord is vastgelegd dat er deze periode 800 woningen worden gebouwd. Gemiddeld 200 per jaar. Om dat mogelijk te maken wordt een projectenteam opgericht dat zich volledige richt op de realisatie van ruimtelijke projecten. De kern van het team zal bestaan uit 4

projectleiders die met steun van diverse adviseurs de ambities van de raad gaat waarmaken. Over de voortgang van het Programma Wonen zal regelmatig worden gerapporteerd.
Bij de vaststelling van het programma Wonen is aangegeven dat er structureel € 225.000 nodig is voor de inzet van capaciteit voor het projectenteam. Om de versnelling naar gemiddeld 200 woningen per jaar mogelijk te maken is bij het coalitieakkoord besloten voor de komende 4 jaar € 100.000 extra beschikbaar te stellen.

17. Faciliterende grondexploitaties (niet verhaalde kosten)
Faciliterend grondbeleid (met raadsbesluit) € 14.000 (nadeel)
Voor project Zonneveld De Bergen zijn juridische kosten gemaakt die niet (meer) te verhalen zijn. Dit resulteert in een begroot nadeel van € 8.000.
Daarnaast worden extra ambtelijke voorbereidingskosten begroot van ca. € 5.000 (nadeel) die niet te verhalen zijn.

Faciliterend grondbeleid (zonder raadsbesluit / zonder overeenkomsten € 42.000 (voordeel)
Bij begrotingsopstelling van 2022 zijn ambtelijke voorbereidingskosten begroot die (nog) niet te verhalen waren op de ontwikkelaars. Door het afsluiten van anterieure overeenkomsten zijn deze uren te verhalen op de ontwikkelaars. De projecten zijn:
- Verlengde Elsakker Wagenberg (€ 19.000 voordeel);
- De Schakel Drimmelen € 11.000 voordeel);
- Moerbeistraat Made (€ 6.000 voordeel);
- Molendijk 1b Lage Zwaluwe (€ 1.000 voordeel);
- Kloosterstraat 22 Made (€ 5.000 voordeel).

Op basis van de resultaten van de afgelopen jaren qua kostenverhaal valt te constateren dat deze te optimistisch is ingeschat. Dit betekent dat de raming met ca. € 83.000 is verlaagd.

18. Basisregistraties Adressen en gebouwen (BAG): doorbelasting software
Er zijn aanvullende afspraken gemaakt voor het onderhoud van de Neuron Stelsel Registratie. Het betreft Releasemanagement en Support. Hiervoor is een extra structureel bedrag nodig van € 7.200.

Thema Duurzaamheid

19. Energietransitie: Overschot 2021
De reserve van € 200.000 is met name bedoeld voor de advies- en uitvoeringskosten van de Transitievisie Warmte (TVW), ofwel de warmtevisie op een aardgasvrije gebouwde omgeving in Drimmelen. Onder deze kosten vallen ook de activiteiten behorend bij de uitvoering van de actieplannen Energieneutrale Dorpen (END).

20. Energietransitie: Regeling reductie energiegebruik woningen
Via het Regionaal Energieloket informeren we inwoners over energiebesparende maatregelen voor zowel huur- als koopwoningen. In 2021 zijn we gestart met de uitgifte van cadeaubonnen en deze actie loopt door in 2022. In het eerste kwartaal van dit jaar hebben we hierover een webinar georganiseerd voor huurders, die erg goed is bezocht. Ook onze energieambassadeurs geven actief duurzame adviezen aan huurders.

Voor kopers zijn we eind 2021 gestart met een collectieve inkoopactie voor dubbel glas en isolatie, die ook in 2022 doorloopt. Daarnaast is dit voorjaar een collectieve inkoopactie gestart voor hybride warmtepompen. Geïnteresseerde kopers kunnen voor informatie over de verduurzaming van hun woning - en eventuele subsidiemogelijkheden - terecht bij ons eigen Regionale Energieloket. De verwachting is dat we aan het eind van dit jaar 2.000 huishoudens bereikt hebben. Hiermee hopen we dat er significante besparingen zijn uitgevoerd door zowel particuliere kopers als huurders. Het totale bereik sinds de start van de RREW is op het moment van schrijven 1.074 huishoudens.

21. Energietransitie: Regeling energiearmoede
Recent onderzoek van TNO laat zien dat ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Zij hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonen in een huis van lagere energetische kwaliteit. Hierdoor kunnen zij hun energierekening niet of nauwelijks betalen. Daarom heeft het kabinet 150 miljoen euro gereserveerd voor gemeenten om juist deze huishoudens – die bijzonder hard worden getroffen door de huidige problematiek - op korte termijn te ondersteunen bij het verlagen van hun energierekening.

Via een specifieke uitkering (SPUK) zijn in 2022 middelen uitgekeerd aan gemeenten. Er is momenteel een plan van aanpak in de maak om deze middelen, vanwege de gestegen energielasten, gericht in te zetten voor bovengenoemde, kwetsbare huishoudens. Het plan voorziet op korte termijn in ondersteuning bij het nemen van maatregelen, die de energierekening moeten verlagen. Daarbij vraagt de te volgen aanpak om nauwe samenwerking tussen het sociale domein, het energiedomein en externe partijen zoals woningcorporaties, verhuurders en huurdersorganisaties.

22. Energietransitie: uitvoeringskosten klimaatakkoord (meicirculaire)
In de rijksbegroting voor 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de klimaatakkoorden van gemeenten, ondersteuning van medeoverheden en de Regionale Energie Strategie. Dit om te voorkomen dat de uitvoering van het Klimaatakkoord stil komt te vallen. Deze middelen zijn bestemd voor uitvoergingskosten gemeenten en bedoeld als overbruggingsbudget om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten. Het budget kan onder meer worden ingezet voor het opstellen van transitievisies warmte en de uitvoeringsplannen daarvan (wijkgerichte aanpak), de uitrol van laadpalen en ruimtelijke processen ten behoeve van duurzame energie. In Drimmelen zetten we deze middelen in voor de uitvoering van het programma duurzaamheid (het hoofdstuk energietransitie) en de uitvoering van de Transitievisie warmte.

23. Afval(stoffenheffing): BTW component
Ten opzichte van de primitieve begroting 2022 zijn er bijstellingen noodzakelijk. Dit betreft zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. De bijstelling bedraagt totaal ca. € 72.000 voordeel. Dit heeft vooral te maken met minder stort- en verwerkingskosten en inzamelkosten voor rest- en GFT-afval/meeropbrengsten vergoeding oud papier/meer opbrengsten betaalstromen milieustraat dan begroot. Conform de BBV voorschriften wordt het voordeel gestort in de voorziening Afvalstoffenheffing. Door de lagere kosten valt de BTW toerekening lager uit met ca. € 4.000 in 2022 en vanaf 2023 e.v. met ca. € 8.000 (is nadeel

voor de begroting).

24. Gemeenschappelijke regeling: NGS (nazorg gesloten stortplaatsen)
De aangekondigde verhoging van het budget met ongeveer € 46.000 is niet nodig omdat, onder andere, voor de stortplaats Bavel-Dorst de resultaten voor fase 1 van het materiaalonderzoek naar de kwaliteit van de bovenafdichting bekend zijn. De uitkomst is positief en de levensduur wordt verlengd van 50 naar 100 jaar. Eenzelfde onderzoek loopt nu naar fase 2 en 3 van de afdichting. De verwachting is dat ook voor deze fases er een verlenging kan worden doorgevoerd van 50 naar 100 jaar. Hierdoor kan de lagere bijdrage verrekend worden met de te heffen volume afvalstoffenheffing. Het nadeel van de lagere BTW toerekening is bij onderdeel "Afval(stoffenheffing): BTW component" verwerkt.

Thema Leefomgeving

25. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
De stijging van de bedragen in de begroting 2023 en meerjarenbegroting (2024-2026) zijn mede toe te schrijven aan de actualisatie van het tarief, waarbij rekening is gehouden met cao-effecten, kostenindexering en kostenbesparingen. Daarnaast zien we de laatste jaren een structurele stijging van het budget voor vergunningverlening alsmede een gestage uitbreiding van basistaken zoals gesloten bodemenergiesystemen. Ook is de komende inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daarmee gepaard gaande verschuiving van bodemtaken van provincie naar gemeenten een reden waarom de begroting stijgt. Als laatste kan genoemd worden het wegvallen van de subsidie voor externe veiligheid. Dit budget komt nu ook direct vanuit de gemeente begroting.

26. Omgevingsvergunning: Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
In 2023 zitten we in overgangsjaar, waarin een belangrijk deel van het technisch toezicht op bouwen wordt overgedragen naar de markt (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen). Vanaf januari gaan het nieuwe regime in, echter vergunningen van 2022 en eerder moeten nog op de oude wijze door de gemeente worden gecontroleerd. De kosten die daarmee gepaard gaan, kunnen redelijkerwijs niet verrekend worden in de leges. De kosten hiervan bedragen € 150.000. Vanaf 2024 zal deze extra inzet niet meer nodig zijn en wordt de flexibel schil afgeschaald.

27. Omgevingsvergunning: doorbelasting software
Er is een structurele verhoging van het budget nodig voor de omgevingssoftware. Het betreft de softwarepakketten Squit 20/20 en Berkeley Modeler.

28. Omgevingsvergunning: personele uitbreiding (planbegeleider 1,12 FTE / vergunningverlener 1,6 FTE) / inhuur personeel (planbegeleider 1 FTE)
De Omgevingswet brengt een nieuwe manier van werken met zich mee waarbij aan de voorkant van het proces meer wordt geïnvesteerd in het integraal bijeenbrengen van belangen en alle beleidsvelden. De dienstverlening wordt ingericht vanuit de initiatiefnemer en er zal meer sprake zijn van maatwerk. Daarnaast vraagt de versnelling van de woningbouwopgave ook om meer capaciteit aan de vergunningen/begeleidende kant. De personele uitbreiding en inhuur wordt gedekt uit de hogere R.O. en bouw- / milieuleges.

4. Sociaal domein

Inleiding

Inleiding

De hoofddoelstelling van het programma is:

We hebben een inclusieve samenleving, waarbij iedereen ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking, in de gemeente Drimmelen mee kan doen aan activiteiten op het gebied van onderwijs, werk, sport en ontmoeting, zorg en welzijn. Iedereen neemt hierbij zijn eigen verantwoordelijkheid en ondersteunt de mensen in zijn omgeving. Mensen die het niet redden met hulp van mensen uit hun omgeving of algemene voorzieningen, krijgen ondersteuning van de gemeente.

In het coalitieprogramma Een mooi en gezond Drimmelen maken we SAMEN ! staat:

> *Drimmelen is een gemeenschap waar mensen naar elkaar omkijken en waar we er samen voor zorgen dat iedereen mee kan doen aan alles wat een samenleving maakt. Om dat in de toekomst ook zo te houden, willen we stevig inzetten op preventie en innovatie binnen alle onderdelen. Sport en cultuur met sportieve en culturele evenementen zijn belangrijke dragers van een gezonde, gelukkige en vitale samenleving. We willen een relatie leggen met de ambities in het sociale domein. Onze buurthuizen dragen bij aan ontmoeten, meedoen en gezelligheid. Het stimuleren van sport, ontmoeten, cultuur en hiervoor ruimten faciliteren die zo optimaal mogelijk benut worden. De gemeente richt zich primair op breedtesport en faciliteert evenementen.*

Het programma is uitgewerkt in vijf thema's. De programmadoelstellingen zijn uitgewerkt in de volgende thema's en bijbehorende subdoelstellingen:

1. Opgroeien en opvoeden
2. Zorg voor kwetsbare burgers
3. Participatie door werk en maatschappelijke inzet
4. Sport en bewegen
5. Sociaal culturele accommodaties.

4.1 Opgroeien en opvoeden

De gemeenteraad heeft begin 2021 de aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek naar "jeugdhulp onder de loep Drimmelen" overgenomen. Een van de aanbevelingen betreft het uitwerken van beleid, uitvoering en financiering in drie delen: voorliggende voorzieningen en preventie, toegang tot jeugdhulp en inzet gespecialiseerde jeugdhulp.
De programmabegroting 2022 is de laatste van deze coalitieperiode. Het is daarom niet wenselijk om de opzet van programma 4.1 aan te passen. We zullen dit doen vanaf de nieuwe coalitieperiode bij de begroting 2023.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen gelijke onderwijskansen

Het bevorderen van gelijke onderwijskansen voor alle jongeren, zodat zij minimaal een startkwalificatie (= een havo-, vwo- of mbo-diploma vanaf niveau 2) behalen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitbreiden Integrale Kind Centra

Omschrijving

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2020-2023 staan de uitgangspunten voor de vorming van de Integrale Kind Centra (IKC) in de gemeente Drimmelen. Bij een Integraal Kind Centrum staat de ontwikkeling van kinderen centraal. Onderwijs en kinderopvang werken samen aan een doorgaande leerlijn. Op basis van de uitgangspunten blijven het onderwijs en de kinderopvang in 2022 werken aan de verdere ontwikkeling van IKC's in Drimmelen. Tevens zijn we voortvarend gestart met de voorbereiding van nieuwbouw IKC De Stuifhoek in Made. Daar wordt in 2022 verder aan gewerkt, gericht op een opening van de school in 2023/2024.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Onderwijs en kinderopvang gaan in 2022 verder met vormgeven van de IKC’s in Drimmelen. Er wordt verder gewerkt aan de volgende fase van nieuwbouw IKC De Stuifhoek in Made, middels o.a. de aanbesteding van de architect. De school opent naar verwachting in 2025. Er wordt medio 2022 een Programma van Eisen (PvE) en Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met alle partijen aan het college voorgelegd. We komen 2e helft 2022 terug bij de raad om een budgetverhoging te vragen nu alle bouwprijzen fors gestegen zijn.

Wat willen we bereiken?

Onderwijs faciliteren

Het onderwijs in de gemeente in nauw overleg met het werkveld op een goede wijze faciliteren.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Ouderen en kinderen helpen in het zelfstandig oplossen van problemen

Ouderen en kinderen helpen in het zelfstandig oplossen van uiteenlopende problemen waardoor de instroom van jongeren in de geïndiceerde jeugdzorg zoveel mogelijk wordt beperkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheersing kosten jeugdzorg

Omschrijving

De gemeente Drimmelen maakt onderdeel uit van de samenwerkingsregio jeugdzorg West-Brabant Oost (WBO). Binnen deze regio maken we samen beleid en regelen we de inkoop van de specialistische jeugdzorg volgens de in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde kaders. De vraag naar jeugdzorg blijft groot en de druk op budgetten hoog. Daarom zijn we medio 2020 gestart met de Taskforce jeugd in samenwerking met gemeente Geertruidenberg. We zijn immers gezamenlijk verantwoordelijk voor de toegang van jeugdzorg, het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). De opdracht aan de Taskforce is om lokale beheersmaatregelen in te zetten, in aanvulling op de regionale beheersmaatregelen. Het doel is om kwalitatief goede jeugdzorg te blijven bieden aan jeugdigen in onze gemeenten die dat nodig hebben. Maar hierbij de groei van de kosten voor de niet vrij toegankelijke jeugdzorg te beperken.

De jeugdzorg bevindt zich in een belangrijke fase. We ontvangen extra middelen van het rijk voor de jeugdzorg onder voorwaarde van medewerking aan de transformatie van de jeugdzorg. Deze hervorming sluit aan bij de Taskforce en de regionale beheersmaatregelen. Daarnaast gaan we vanaf 2022 extra inzetten op versterking van de zogenaamde voorkant (preventie) om zo te besparen op dure zorg en te voldoen aan de landelijke transformatieopdracht. Dit doen we door continuering en verruiming van de inzet van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts, uitbreiding formatie jongerenwerk, versteviging van het CJG voor wachtlijstbeheer, extra inzet CJG voor de samenwerking met de scholen in Drimmelen. Voor het laatste onderdeel zetten we de extra Rijksmiddelen NPO (Nationaal Plan Onderwijs) in met als doel normalisering van de zorgvragen en het beter toerusten van de scholen om proactief te kunnen handelen.

Per 1 januari 2022 vindt een verandering plaats in het woonplaatsbeginsel. De wijziging heeft alleen (financieel) effect op jeugdigen met een vorm van verblijf. Pas begin 2022 kunnen we zien wat het (financiële) effect werkelijk zal zijn van deze wijziging. Voor de persoonsgebonden budgetten (PGB) wordt een systeemwijziging doorgevoerd (invoering PGB2.0) wat tot meer werk gaat leiden voor onze gemeente, maar wel zorgt voor meer inzicht. In 2022 zal hard gewerkt gaan worden aan het vormgeven van de nieuwe inkoop die gaat gelden vanaf 1-1-2023. Wij vinden het belangrijk om hier stevig op in te zetten omdat dit een belangrijk sturingsmechanisme is. Daarnaast wordt in jeugdzorgregio WBO geïnvesteerd in de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Met de Norm voor Opdrachtgeverschap kunnen gemeenten in de regio, samen met regionale partners, werken aan de ambitie(s) om voor hun inwoners betaalbare, duurzame en kwalitatief goede zorg en ondersteuning mogelijk te maken die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezin. In regio WBO wordt deze opgave gekoppeld aan het projectplan inkoop 2023. Tevens wordt de toegang verder versterkt. Met verdere doorontwikkeling van het Jeugd Advies Team (JAT), de Spoed Eisende Zorg (SEZ) en het verder vormgeven van de (regionale) expertise functie geven we de transitie verder vorm en maken we een duidelijke kwaliteitsslag.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Gemeente Drimmelen maakt onderdeel uit van de jeugdzorgregio West-Brabant Oost (WBO). Binnen deze regio maken we samen beleid en regelen we de inkoop van de specialistische jeugdzorg volgens de in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde kaders. De vraag naar zorg blijft groot en de druk op budgetten hoog. Daarom zijn we medio 2020 gestart met de Taskforce jeugd in samenwerking met gemeente Geertruidenberg. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). De opdracht aan de Taskforce is om lokale beheersmaatregelen in te zetten, in aanvulling op de regionale beheersmaatregelen. Het doel is om kwalitatief goede jeugdzorg te blijven bieden aan jeugdigen in onze gemeenten die dat nodig hebben. En hierbij de groei van de kosten voor de specialistische jeugdzorg te beperken.
De jeugdzorg bevindt zich in een belangrijke fase. We ontvangen extra middelen van het rijk voor de jeugdzorg onder voorwaarde van medewerking aan de transformatie jeugdzorg. Deze hervorming sluit aan bij de Taskforce en de regionale beheersmaatregelen. Daarnaast hebben we sinds 2022 extra ingezet op versterking van preventie, om zo te besparen op dure zorg en te voldoen aan de landelijke transformatieopdracht. Dit doen we door continuering en verruiming van de inzet van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts, uitbreiding formatie jongerenwerk, versteviging CJG voor wachtlijstbeheer, extra inzet CJG voor de samenwerking met de scholen in Drimmelen. Voor het laatste onderdeel zetten we de extra Rijksmiddelen NPO (Nationaal Plan Onderwijs) in met als doel normalisering van de zorgvragen en het beter toerusten van de scholen om proactief te kunnen handelen.
Per 1 januari 2022 vindt een verandering plaats in het woonplaatsbeginsel. De wijziging heeft alleen (financieel) effect op jeugdigen met een vorm van verblijf. Pas in 2022 is het werkelijke (financiële) effect van deze wijziging inzichtelijk.
Voor de persoonsgebonden budgetten (PGB) wordt een systeemwijziging doorgevoerd (invoering PGB2.0) wat tot meer werk gaat leiden voor onze gemeente, maar wel zorgt voor meer inzicht. In 2022 werken we hard aan het vormgeven van de nieuwe inkoop die gaat gelden vanaf 1-1-2024. Wij vinden het belangrijk om hier stevig op in te zetten omdat dit een belangrijk sturingsmechanisme is. Daarnaast wordt in jeugdzorgregio WBO geïnvesteerd in de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Hiermee kunnen gemeenten, samen met regionale partners, werken aan de ambitie(s) om voor hun inwoners betaalbare, duurzame en kwalitatief goede zorg en ondersteuning mogelijk te maken. In regio WBO wordt deze opgave gekoppeld aan het projectplan inkoop.
Tevens versterken we de toegang verder. We geven de transitie nader vorm en maken een zichtbare kwaliteitsslag met de doorontwikkeling van het Jeugd Advies Team (JAT), de Spoed Eisende Zorg (SEZ) en het verder vormgeven van de (regionale) expertise functie.

Uitvoering Veilig Thuis

Omschrijving

Samen met 18 gemeenten in West-Brabant zorgen we sinds 2015 voor de organisatie van Veilig thuis West-Brabant. In 2022 geven we verder uitvoering aan de Gemeenschappelijke Regeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA). In deze GR is de samenwerking van de gemeenten in West-Brabant vastgelegd ten aanzien van: Veilig Thuis, Regionaal meldpunt Crisiszorg, Vrouwenopvang en programma Geweld Hoort Nergens Thuis. We willen de bereidheid tot het melden

bij vermoedens van geweld verhogen door voorlichting, het werken met aandachtsfunctionarissen en het uitvoeren van de meldcode. Ook het onderwijs heeft een belangrijke taak in het signaleren van onveilige opgroeisituaties en het hanteren van de meldcode. Vanaf 2022 zetten we hier tijdelijk op in door extra jeugdprofessionals CJG bij de scholen in Drimmelen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Eind 2021 zijn gemeenten geïnformeerd dat de frontoffice van Veilig Thuis West-Brabant forse werkvoorraden heeft. De directie van Veilig Thuis maakte een plan van aanpak met korte en lange termijnacties om de werkvoorraad terug te brengen tot een verantwoord niveau. De wachtlijst loopt inmiddels flink terug. Urgente casussen worden snel opgepakt. Maar voor minder urgente casussen zijn, nog steeds, wachtlijsten. Het duurt tot eind 2022 voordat de achterstanden zijn weggewerkt.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Aantal vve-leerlingen (voor- en vroegschoolse educatie)	42	30	40
Percentage doorverwijzingen door huisartsen	42	37	37

4.2 Zorg voor kwetsbare burgers

Wat willen we bereiken?

Helpen bij het terugdringen van schulden

Helpen bij het terugdringen van schulden waarbij de eigen verantwoordelijkheid van mensen voorop staat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening

Omschrijving

De gemeenteraad stelde begin 2019 het beleidsplan minimabeleid en schuldhulpverlening vast. Vanaf dat moment geven we uitvoering aan dit plan. Zo bieden we abonnementen aan voor minima voor sport en bibliotheek. Voor 2022 voeren we het plan verder uit. Zo verhuist het lokale uitdeelpunt van de voedselbank naar een andere locatie om de continuïteit te waarborgen. Verder voeren we het communicatieplan uit om zo nog meer inwoners te bereiken met onze voorzieningen. We monitoren de resultaten van de ingezette maatregelen en hebben aandacht voor de armoedeval.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De gemeenteraad ging begin 2019 akkoord met het Beleidsplan Minimabeleid en Schuldhulpverlening. Vanaf dat moment voeren we dit plan uit. De acties van 2019 en 2020 liepen door in 2021 en 2022, bijvoorbeeld gratis sporten voor minima, gratis bibliotheekabonnement en een hogere bijdrage in de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten. Enkele acties van 2021 liepen vertraging op door corona vertraging opgelopen. Zodra het kan pakken we ze weer op, bijvoorbeeld Taal op de werkvloer. In 2022 zijn we daar een start mee gaan maken.

Wat willen we bereiken?

Ondersteuning van mensen

Door ondersteuning kunnen mensen zich beter redden en hebben ze een betere kwaliteit van leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Huisvesting, inburgering en re-integratie statushouders

Omschrijving

Vanaf 1 januari 2022 start de nieuwe Wet Inburgering. De regie komt bij de gemeente te liggen. Het is belangrijk om statushouders vanaf de start te begeleiden bij taal en werk, zodat ze snel mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving. De gemeente wordt verantwoordelijk voor de inkoop van inburgering en begeleiding van statushouders. De gemeenteraad stelde medio 2021 het beleidskader voor de veranderopgave inburgering vast, dat de basis vormt voor de uitvoering per 2022. De gemeenteraad heeft een tweetal moties vastgesteld. Een motie gericht op het afgeven van een krachtig signaal aan de Rijksoverheid, dat er voldoende financiële middelen beschikbaar moeten zijn voor de uitvoering van deze nieuwe taak. We hebben deze boodschap samen met de Dongemondgemeenten overgebracht aan de overheid.

De andere motie betreft de huisvestingstaakstelling statushouders. We zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders. We hebben nog steeds een achterstand in deze taakstelling. De gemeenteraad heeft met de motie opdracht gegeven om in gesprek te gaan met de Provincie over de achterstanden met het doel om deze achterstand te laten vervallen. In 2022 zal duidelijk worden hoe we de uitkomsten van het overleg moeten gaan vertalen. Naast de reguliere huisvesting is door de mondiale ontwikkelingen landelijk behoefte aan additionele locaties ten behoeve van opvang van asielzoekers dan wel huisvesting van statushouders. Aan iedere gemeente is de vraag gesteld of er locaties beschikbaar zijn om deze personen te huisvesten.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Het Rijk verandert inburgering van statushouders, waarmee de regie bij de gemeente ligt. De invoering van de nieuwe Wet Inburgering schoof opnieuw door, nu naar 1 januari 2022. Regionaal zijn we al volop bezig met voorbereiding van deze nieuwe wet. Bijvoorbeeld voorbereiding beleidskader, leerroutes en inkoop. De uitvoering van de pilots Ontzorgen en Duale trajecten, samen met de

Dongenmondgemeenten en MidZuid, liep door corona vertraging op. De ervaring met deze pilots gebruiken we voor verdere invulling van nieuwe taken. De gemeenteraad stemde op 3 juni 2021 in met het regionale beleidskader inburgering. Het geld voor uitvoering van deze wet is nog een risico. We zijn verantwoordelijk voor huisvesting van statushouders en er is nog steeds een achterstand in deze taakstelling. In 2020 begonnen we aan een plan van aanpak om de achterstanden in te lopen bij huisvesting statushouders. Dit liep vertraging op door corona . Wel liepen we deels de achterstand in, omdat we in 2020, 2021 en het eerste kwartaal van 2022 veel statushouders plaatsten. In 2021 gingen we hiermee verder. Het Rijk verdubbelde echter de taakstelling. Op basis van de resultaten over de 1e helft 2021 kwamen we onlangs onder actief toezicht van de Provincie. We moesten uiterlijk eind oktober 2021 een plan van aanpak indienen om alsnog aan onze verplichtingen te voldoen. Afspraken over dit plan lopen nog.

De gemeenteraad nam 2 moties aan bij de behandeling van het Beleidskader Inburgering. Doel mis om druk uit te oefenen naar Rijk en Provincie. Om voldoende geld te krijgen voor taken inburgering en de achterstand te laten vervallen op de taakstelling huisvesting statushouders uit zogenaamde AZC-periode. Het college voerde de moties uit door gesprekken met Provincie en Rijk. Deze gesprekken zijn helaas op niets uitgelopen. De raad wordt hierover nog nader geïnformeerd.

Er lag ook een verzoek vanuit rijk en provincie om een tussenoplossing te zoeken voor de actuele drukte bij diverse AZC's. De gemeente Drimmelen plaatste 13 statushouders in de tijdelijke opvang in Lievenshove, gemeente Oosterhout. Deze verblijven daar momenteel nog steeds.

Uitvoering beleidsplan sociaal domein

Omschrijving

De gemeenteraad stelde begin 2019 de beleidsnota Sociaal Domein vast voor de periode 2019-2023. Een van de onderdelen is het werken met procesregie om in complexe situaties tot één aanpak te komen: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Begin juni 2020 is een procesregisseur gestart in de vorm van een pilot. De pilot is geslaagd en sinds 1 april 2021 is een procesregisseur toegevoegd aan het team dat zorgdraagt voor de uitvoering van de gemeentelijke taken in het Sociaal domein. Daarnaast werken we in 2022 aan vernieuwing van de werkafspraken over privacy, verbetering van cliëntondersteuning en aanscherping van de Toegang tot het Sociaal domein. Als de pilot Huiskamers slaagt, werken we een plan uit voor de start van algemene voorzieningen voor dagbesteding in iedere kern.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

De beleidsnota Sociaal Domein bevat nog steeds het geldende gemeentelijk beleid m.b.t. het Sociaal domein. Een aantal uitvoeringszaken blijven echter liggen door gebrek aan capaciteit: vernieuwing van de werkafspraken over privacy en verbetering van cliëntondersteuning.

Wat willen we bereiken?

Stimuleren van een gezonde leefstijl

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bekendheid onafhankelijke clientondersteuning	geen gegevens	5	5
Afname aantal inwoners in traject schuldhulpverlening schuldhulpverlening	55	65	60
Percentage overgewicht jongeren	niet beschikbaar	10	10
Percentage roken jongeren	4	2	2
Percentage problematisch alcoholgebruik jongeren	10	4	4
Percentage jongeren dat te weinig sport en beweegt (semi-inactief/inactief)	53	40	40

4.3 Participatie door werk en maatschappelijke inzet

Wat willen we bereiken?

Bevorderen dat mensen die nog niet in staat zijn tot betaald werk, vrijwilligerswerk gaan doen.

Dit doen we zodat iedereen actief een bijdrage levert aan de samenleving en meedoet.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen dat mensen met en zonder arbeidsbeperking bij reguliere werkgevers aan het werk gaan

We gaan dit doen, waar nodig met begeleiding en inzet van instrumenten, zodat ze bij reguliere werkgevers aan het werk gaan.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

De instroom van mensen in de participatiewet, daar waar mogelijk en nodig, beperken en misbruik en oneigenlijke gebruik van uitkeringen voorkomen en aanpakken.

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Aantal plaatsen beschut werken	6	7	8
Aantal loonkostensubsidie	28	35	42
Aantal Wsw-ers	56	61	54

4.4 Sport en bewegen

Wat willen we bereiken?

Meedoen aan sport, cultuur en ontmoeting stimuleren en faciliteren

Stimuleren en faciliteren van deelname aan sport en bewegen en realisatie van toegankelijke en duurzame sportaccommodaties.

Geen afwijkingen.

Prestatie-indicator

Prestatie-indicator	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Percentage jeugdleden sportverenigingen *	41	40	39
Aantal deelnemers SjorsSportief en -creatief	419	425	425
Aantal kinderen dat na Sjors sportief en -creatief lid wordt van club/vereniging **	65	90	90

* per 1-1-2021 zijn er 4669 jongeren <18 jaar in de gemeente en zijn 1813 jongeren lid van een sportvereniging

** stabilisatie vanwege corona

4.5 Sociaal culturele accommodaties

Wat willen we bereiken?

De gemeenschapshuizen zijn voor iedereen toegankelijk en duurzaam, daarnaast worden ze multifunctioneel en optimaal gebruikt.

Geen afwijkingen.

Wat willen we bereiken?

Meedoen aan sport, cultuur en ontmoeting stimuleren en faciliteren

Stimuleren en faciliteren dat iedereen in Drimmelen mee kan doen aan sport, cultuur en ontmoeting.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bouwhal carnaval

Omschrijving

In samenwerking met stichting Centrale Bouwhal Drimmelen en de carnavalsstichtingen startten we in 2020 met het gebruik van een bouwhal. De gemeenteraad stelde hiervoor eenmalige middelen beschikbaar. Vanwege de coronamaatregelen is de pilot in 2021 niet gecontinueerd. In overleg met de stichting kijken we naar de mogelijkheden voor 2022. Ook kijken we naar de

behoefte en wensen van de verschillende carnavalsverenigingen om zo tot een duurzame oplossing te komen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit

Samen met stichting Centrale Bouwhal Drimmelen gaan we door met de pilot. We geven hierbij uitvoering aan de opdracht van de gemeenteraad, conform aangenomen amendement van 8 november 2018.

Financiële afwijkingen

Tabel 4.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

	4. Sociaal domein	2022	2023	2024	2025	2026
	Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)					
	Thema Opgroeien en opvoeden					
1	Jeugdhulp - toegang (Centrum Jeugd en Gezin)	9- N	23- N	23- N	23- N	23- N
2	Jeugdhulp - voorliggende voorzieningen (Taskforce Jeugd)	121- N				
3	Jeugdhulp - regionale samenwerking (WBO)	63- N	13- N	13- N	13- N	13- N
4	Jeugdhulp - specialistische zorg (JBB)	29- N				
5	Onderwijs (dakreparatie)	60- N				
6	Begroting 2023 GGD	-	37- N	37- N	37- N	37- N
	Diversen	30- N	35- N	33- N	33- N	33- N
	Thema Zorg voor kwetsbare burgers					
7	WMO begeleiding -vraag - en prijsstijging (decembercirculaire)/ WMO HBH eigen bijdrage	60- N	60- N	60- N	43 V	44 V
8	WMO PGB	32 V	32 V	32 V	32 V	32 V
9	Robuust rechtbeschermingssysteem (decembercirculaire)	14- N	15- N	15- N	15- N	15- N
10	Project Toegankelijkheid (Reserve)	42- N				
11	Project Inclusie (Reserve Inclusie)	34- N				
12	Beschermd Wonen	50 V	50 V	-	-	-
13	WMO hulpmiddelen	0 V	24- N	34- N	44- N	51- N
14	Begroting 2023 GGD	- N	31- N	31- N	19- N	19- N
	Diversen	1- N	26- N	29 V	16 V	2 V
	Thema Participatie door werk en maatschappelijke inzet					
15	Uitkeringen	134- N	254- N	267- N	300- N	300- N
16	Bijzondere bijstand	34 V				
16	Energietoeslag	630- N				
17	MidZuid	85- N	126- N	122- N	151- N	171- N
18	Schuldhulpverlening	- N	9- N	9- N	9- N	9- N
	Diversen	22- N	13- N	13- N	13- N	13- N
	Thema Sport en bewegen					
19	Exploitatie Driedorp	21- N				
20	Exploitatie Lage Weide	39 V	39 V	39 V	39 V	39 V
21	Onderzoek aankoop Rietgors	40- N				
22	Sportimpuls en wielerzomer (Coalitieprogramma)	50- N				
23	Onderhoud kunstgras	35- N				
24	Bijdrage kleedkamers VCW	25- N				
25	Juridische procedure renovatie zwembaden	35- N				
	Diversen	6- N	21- N	17- N	17- N	17- N
	Thema Sociaal culturele accommodaties					
26	Kunstwerk Godfried Schalckenstraat	10- N				
	Diversen	18- N	20- N	20- N	12- N	12- N
	Urenmutaties	9- N	7 V	7 V	7 V	7 V
	Totaal Sociaal Domein	**1.426 N -**	**577- N**	**585- N**	**549- N**	**588- N**

	Verschuiving tussen programma's					
7	Decembercirculaire - salariskosten WMO	22 V	22 V	22 V	22 V	22 V
7	Meicirculaire - eigen bijdrage huishoudelijke hulp				103- N	104- N
9	Decembercirculaire - Robuust rechtbeschermingssysteem	14 V	15 V	15 V	15 V	15 V
16	Meicirculaire - energietoeslag	630 V				
17	Meicirculaire - MidZuid	56 V	49 V	49 V	44 V	42 V
	Totaal verschuivingen tussen programma's	**722 V**	**86 V**	**86 V**	**22- N**	**26- N**

	Mutatie reserves					

2	Reserve Bestuursakkoord (Taskforce Jeugd)	121 V				
10	Reserve Toegankelijkheid	42 V				
11	Reserve Inclusie - Project Inclusie	34 V				
24	Algemene Reserve - bijdrage kleedkamers VCW	25 V				
26	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	10 V				
Totaal mutatie reserves		**231 V**	**- N**	**- N**	**- N**	**- N**

Totaal 4. Sociaal domein	**473- N**	**N 492-**	**N 499-**	**N 571-**	**N 614-**

Toelichting tabel 4.1 Financiële afwijkingen

Thema Opgroeien en opvoeden

1. Jeugdhulp – toegang (Centrum Jeugd en Gezin)

De bijdrage in 2022 wordt incidenteel verhoogd voor tijdelijke inhuur. Het aandeel van Drimmelen in deze kosten is € 9.000.
De gemeentelijke bijdragen voor 2023 wordt geraamd op € 1.197.500 per gemeente. In dit budget is extra formatie opgenomen van één fte voor een CJG-professional bij het onderwijs per gemeente voor 2022 en 2023. De kosten worden gedekt door de middelen die we ontvangen op grond van het Nationaal Programma Onderwijs.
We zien wachttijden in de keten en om deze te kunnen opvangen, wordt er tijdelijke capaciteit ingezet voor 2022 en 2023. De incidentele kosten zijn € 85.000 per gemeente per jaar; dekking uit extra middelen die in 2022 beschikbaar zijn gesteld door het kabinet voor de jeugdzorg.
De begrotingsvoorstellen in de begroting 2023 van de BVO CJG leiden tot meerkosten van € 23.000 voor onze gemeente ten opzichte van de begroting 2022. Verklaring hiervoor is dat de post personeel in formatie is uitgegaan van de reële kosten van de 24,4 fte vermeerderd met de loonsverhoging vanuit de CAO per 01-04-2022 + te verkrijgen periodieken tot einde 2023.
De overige posten is per post uitgegaan van de gemaakte kosten in 2021, aangepast naar prijspeil 2023 indien van toepassing.

2. Jeugdhulp - voorliggende voorzieningen en preventie Taskforce

In december 2020 heeft het college het Lokaal uitvoeringsplan Taskforce jeugd Drimmelen en Geertruidenberg vastgesteld. Het beoogde effect van de Taskforce jeugd is: meer grip krijgen op de kosten jeugdzorg zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit en inzet van zorg en het verder vormgeven van de inhoudelijke transformatie van de jeugdzorg. De gemeenteraad van Drimmelen heeft incidenteel € 250.000 beschikbaar gesteld om de projecten zoals uitgewerkt, de komende jaren uit te voeren. In 2021 is een deel (€ 129.000) ingezet. Een aantal projecten zijn afgerond en de doelen zijn behaald. De uitvoering wordt in 2022 voortgezet en hiervoor wordt het resterende budget van € 121.000 ingezet en gedekt uit de reserve Bestuursakkoord.

3. Jeugdhulp - regionale samenwerking (WBO)

De jeugdhulp wordt voor een belangrijk deel georganiseerd in regionaal verband (WBO West Brabant Oost) waarbij Breda de centrumgemeente is. Hiervoor hebben de WBO gemeenten een dienstverleningsovereenkomst (dvo) afgesloten. De inhoud van deze dvo wordt jaarlijks afgestemd en worden de kosten o.b.v. een verdeelsleutel doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Door de gestegen prijzen en een wijziging van de verdeelsleutel nemen de kosten vanaf 2022 met € 13.000 toe.

Aanbesteding
In de begroting 2022 is nog geen rekening gehouden met de kosten die gepaard gaan met de nieuwe regionale inkoopstrategie. De aanpak en uitwerking waren in 2021 nog niet bekend. De kosten zijn erg afhankelijk van de keuzes die tijdens het proces gemaakt worden. Deze keuzes worden in nauwe interactie met jeugdhulpaanbieders en anderen partners gemaakt. Op basis van keuzes die in dit proces nog worden gemaakt, kan de werkbegroting worden aangepast. Dit kan meerkosten met zich meebrengen. De voorlopige regionale kosten geraamd voor de projectleiding, advies en implementatie contractering en inkoop worden geraamd op € 733.500. Uitgaande van de verdeelsleutel is de verwachte incidentele bijdrage van gemeente Drimmelen € 50.000.

Op 17 mei 2022 informeerden we u over het temporiseren van de inkoop jeugdhulp Regio WBO. Gelet op signalen van jeugdhulpaanbieders wordt de vastgestelde inkoopstrategie Jeugdhulp Regio WBO niet uitgevoerd volgens het beoogde tijdspad. Er wordt er een tussenstap gezet om meer tijd te kunnen nemen voor een nieuwe vorm van inkoop. Momenteel is de jeugdhulp ingekocht via meerdere contractvormen. Enkele hiervan kunnen nog verlengd worden, enkele niet. De contracten die met een jaar verlengd gaan en kunnen worden met open house zijn de contracten ‘ambulante hulp’ en ‘opgroeien in een gezinsachtige situatie’ (pleegzorg en gezinshuizen). Wat niet verlengd kan worden, is het contract ‘verblijfszorg’ en ‘crisishulp’. Hiervoor gaat een nieuwe aanbesteding in de markt gezet worden voor de duur van minimaal 1 jaar. Om het terugvalscenario uit te voeren en parallel door te gaan met de inkoop voor 2024 en verder, zijn er extra kosten ontstaan. Het grootste deel van deze kosten kan gedekt worden uit de begroting. Het resterende deel zal mogelijk leiden tot een overschrijding op het budget van Jeugdzorg. In de Najaarsnota zal hier zo nodig meer inzicht in gegeven worden.

4. Jeugdhulp - specialistische zorg JBB
Transitievergoeding JBB
Om ervoor te zorgen dat Jeugdbescherming Brabant (JBB) een toekomstbestendige organisatie wordt, is transformeren op inhoud én op het gebied van bedrijfsvoering noodzakelijk. Hiervoor heeft JBB een herstelplan opgesteld. De Jeugdautoriteit heeft dit herstelplan goedgekeurd. Ook de andere regio’s in Noord-Brabant zijn akkoord met dit plan. Dit uitvoeringsplan wordt gemonitord. JBB legt verantwoording af aan de Jeugdautoriteit en aan vertegenwoordigers van de vijf Jeugdzorgregio’s.

Tegemoetkoming huisvestingskosten
De financiële positie van JBB staat onder druk mede door hoge huisvestingskosten uit het verleden. Dit is een gevolg van gemaakte keuzes vóór de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015. De vijf Jeugdzorgregio’s in Noord-Brabant zijn tot een voorstel gekomen om deze discussie definitief te beslechten en daarmee JBB een betere financiële basis te geven. Vooruitlopend op het definitieve advies van de Jeugdautoriteit is besloten om JBB een incidentele bijdrage toe te kennen.

5. Onderwijs
In december 2021 heeft het college een budget beschikbaar gesteld om het dak van basisschool De Schoof te repareren. Het dak boven de kinderopvangruimten in brede school De Schoof, waar ook basisschool De Grienden onderdeel van is, heeft namelijk last van lekkage. Dit is ontstaan omdat destijds bij de bouw de luchtbehandelingskasten op het dak op een verkeerde manier geplaatst zijn. De

pootjes zijn als het ware door de daklaag en de isolatielaag eronder gezakt. Om deze lekkage op een goede manier op te lossen, dienen de aanwezige luchtbehandelingskasten gedemonteerd te worden en daarna moet het dak deels opnieuw bedekt worden, waarna de luchtbehandelingskast weer wordt teruggeplaatst. Geschat wordt dat het totale werk ca. € 60.000 incl. BTW zal gaan kosten: werktuigbouwkundige installatie € 40.000 (excl. btw)en het herstellen van de dakbedekking ca. € 10.000. Het betreft een constructiefout waarvoor de gemeente overeenkomstig de huisvestingsverordening (artikel 2b) verantwoordelijk is.

6. GGD

De bijdrage van Drimmelen aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD, inclusief taken Jeugdgezondheidszorg, stijgt van 2022 naar 2023 met circa € 68.300. Aan deze stijging liggen, naast de reguliere indexering, een aantal reden ten grondslag:

- Vanaf 2023 brengt de GGD alle huisvestingskosten van consultatiebureaus door aan gemeente. Voor Drimmelen betekent dit dat het vanaf 2023 structureel € 30.200 meer moet betalen.
- Impact nieuwe CAO gemeenten kost de gemeente Drimmelen vanaf 2023 structureel € 18.700.
- Ter voorkoming van o.a. datalekken moet de GGD haar informatiebeveiliging en privacy structureel beter borgen. Voor 2023 en 2024 wordt daarom incidenteel een gemeentelijke bijdrage van € 11.400 van Drimmelen gevraagd. Ook in het thema Zorg voor kwetsbare burgers komt dit terug.

Thema Zorg voor kwetsbare burgers

7. WMO Begeleiding

Door meer vraag naar Wmo-begeleiding nemen de kosten in 2022 toe. Extrapolatie van de kosten van de eerste twee maanden laat zien dat er ongeveer € 80.000 meer nodig is dan begroot. Hiervan wordt € 22.000 gedekt door via de decembercirculaire ontvangen compensatie voor loon-prijsontwikkeling binnen de WMO. Door de toename van het aantal WMO-cliënten zijn de inkomsten (eigen bijdrage) ook € 20.000 hoger.

WMO HBH eigen bijdrage

In het Coalitieakkoord is opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. De maatregel vraagt een wetswijziging en vergt een aanzienlijke implementatietijd waardoor de beoogde datum van inwerkingtreding op 1 januari 2025 is gesteld. De aanpassing dient vanaf 2025 te leiden tot een taakstellende besparing van € 95 miljoen. De algemene uitkering wordt vanaf 2025 met dit bedrag verlaagd. Dit betekent dat op dit programma de eigen bijdrage met € 103.000 wordt verhoogd vanaf 2025 en de uitkering gemeentefonds (Algemene dekkingsmiddelen) met dit bedrag wordt verlaagd

8. WMO PGB

De vraag naar PGB’s is in 2021 en 2022 afgenomen waardoor het budget nu met € 32.000 structureel verlaagd kan worden.

9. Robuust rechtsbeschermingssysteem

Het is belangrijk dat mensen dichtbij ondersteuning hebben om de weg te vinden en hun recht te kunnen halen, bijvoorbeeld wanneer ze verdwalen tussen uitvoeringsinstanties. Er is bij het ministerie van JenV een programma rechtsbijstand waarin met partners wordt gewerkt aan een stelselvernieuwing.

Mede in opvolging van de POK wordt gewerkt aan een robuust rechtsbeschermingsstelsel dicht bij de burger. Gemeenten. Daarom ontvangen de gemeenten via de decembercirculaire structureel € 25 miljoen (Drimmelen ruim € 14.000). Deze middelen zullen worden ingezet voor de uitvoering hiervan binnen programma 1 en 4.

10. Project Toegankelijkheid

In 2022 geeft de gemeente verder invulling aan de subsidieregeling Kom Binnen! Deze regeling stimuleert verenigingen bij hun inzet voor toegankelijkheid. Vanuit de Reserve Toegankelijkheid worden de kosten van het laatste jaar gedekt (€ 42.000)

11. Project Inclusie

Het jaar 2022 is het laatste jaar van het project Inclusie 'Iedereen doet mee!' waarbij we werken aan een meer inclusieve samenleving door onszelf veel meer bewust te maken over wat het betekent als je een uitdaging hebt. Want begrip en inzicht helpen je beter te handelen. Dat doen we door het organiseren van een beleefmiddag voor de interne organisatie. Door samen te werken met een brede groep van ervaringsdeskundigen en via hen kennis en ervaring op te doen. Maar ook door de verbinding aan te gaan met externe partijen, zoals scholen, ondernemers en verenigingen. Hierbij zetten we verschillende middelen in, zoals een VR-bril en andere hulpmiddelen voor een beleefmiddag en promotiematerialen voor zoals filmpjes, stickers en posters. Maar ook kun je wellicht denken aan trainingen hoe je helder schrijft en met elkaar omgaat.

12. Beschermd Wonen

De uitgaven voor Beschermd Wonen in de regio Breda vallen lager uit dan geraamd. De gemeente Breda ziet daarom deels af van de claim op de LVB 18+ middelen wat leidt tot een voordeel van € 50.000 in 2022 en 2023.

13. WMO hulpmiddelen en vervoer

Inwoners blijven langer thuis wonen. Daardoor worden meer hulpmiddelen aangevraagd. Daarnaast stijgen de kosten van deze hulpmiddelen door hogere transport- en materiaalkosten en indexatie. In 2022 blijven we binnen het budget.

14. Begroting GGD

Zie thema Opgroeien en opvoeden.

Thema Participatie door werk en maatschappelijke inzet

15. Uitkeringen

De Rijksoverheid heeft het nader voorlopige budget per gemeente voor de betaling van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidie in het kader van de Participatiewet, de IOAW, IOAZ en BBZ neerwaarts bijgesteld. Voor Drimmelen betekent dit dat de inkomsten 2022 met € 134.000 afnemen en dat dit nadeel oploopt tot € 300.000 in 2025. Een oorzaak hiervan is dat met ingang van 2022 gemeenten niet meer via het objectief verdeelmodel voor loonkostensubsidie gefinancierd worden, maar op basis van de laatst bekende realisaties.
Op basis van de huidige uitkeringsgerechtigden zou het budget met € 100.000 verlaagd kunnen worden, maar vanwege de toestroom van statushouders zal dit overschot sterk afnemen en is het nu nog te vroeg om het budget te verlagen. De stijging van de uitgaven zal op termijn waarschijnlijk weer leiden tot een verhoging van de rijksvergoeding.

16. Bijzondere bijstand
Het budget bijzondere bijstand kan eenmalig worden verlaagd met € 34.000 vanwege een niet begrote aflossing van een krediethypotheek.

16. Energietoeslag
Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens (voorstel van wet houdende wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen) ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming – voor huishoudens met een laag inkomen - heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen.
Voor Drimmelen betekent dit er in 2022 € 630.000 wordt ontvangen t.b.v. de verstrekking van de energietoeslag.

17. MidZuid
Bedrijfsplan en begroting 2023
Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting laat de gewijzigde begroting, die is opgenomen in het bedrijfsplan 2022, een sterk gewijzigd beeld zien. De financiële vooruitzichten zijn verslechterd en dit betekent dat een beroep gedaan moet worden op de reserves van MidZuid en dat er een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd.
Deze hogere gemeentelijke bijdrage wordt veroorzaakt doordat er sprake is van hogere uitstroom WSW dan vooraf voorzien. De CAO voorziet in een vervroegde uittreding waarbij het inkomen wordt aangevuld. Hierdoor kiezen werknemers ervoor eerder te stoppen met werken. De instroom van Participatiebanen is minder groot dan de uitstroom WSW. Hierdoor moet het door MidZuid aangenomen werk worden uitgevoerd door relatief dure inhuur van derden (hoveniersbedrijven). Hierdoor is het resultaat negatief en loopt de gemeentelijke bijdrage de komende jaren op. MidZuid zoekt nu naar nieuwe wegen nu invullen van open plaatsen niet volledig door de Participatiewet kan worden ingevuld. In 2022 en 2023 zal in overleg met Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout onderzocht worden welke opties haalbaar zijn. Doel voor MidZuid is om in een duurzaam financieel perspectief dienstverlenend te zijn voor gemeenten.

Afrekening subsidie 2021.
De begroting MidZuid gaat uit van de aantallen Wsw uit de septembercirculaire. Omdat sprake is van natuurlijk verloop in de periode van september voorgaand boekjaar tot en met 31 december van het lopende boekjaar wordt de subsidie verrekend als blijkt dat de aantallen door uitstroom daar aanleiding toe geven. Over 2021 is de afrekening positief (€ 12.000).

Meicirculaire
Middels de meicirculaire ontvangen de gemeenten een compensatie voor de loonkostenontwikkeling en het aantal personen die werkzaam zijn bij de werkvoorzieningsschappen. Drimmelen ontvangt hiervoor in 2022 € 56.000 meer dan eerder begroot. Voor de jaren daarna daalt dit bedrag. Doordat we dit bedrag doorbetalen aan MidZuid is dit per saldo geen voor- of nadeel.

18. Schuldhulpverlening
In het kader van de verplichte preventie schuldhulpverlening heeft de gemeente een RIS (Registratie- en Informatie Systeem) applicatie afgenomen t.b.v. de ondersteuning bij de schuldhulpverlening. De kosten hiervan bedragen jaarlijks bijna € 9.000. Deze kosten zijn in 2021 en 2022 gedekt uit de preventiegelden die we ontvingen van het Ministerie. Zoals het er nu uitziet krijgt dit geen vervolg. Voorgesteld wordt om vanaf 2023 het budget hiervoor te verhogen.

Thema Sport en bewegen

19. Exploitatie Driedorp
De huurovereenkomst horeca is per 31-12-21 beëindigd. De aanbesteding sporthal Driedorp heeft geen nieuwe exploitant opgeleverd waardoor de pachtinkomsten voor 2022 € 10.000 lager zijn dan begroot. Tevens komen de energiekosten nu volledig voor rekening van de gemeente (€ 6.000) en is de inventaris overgenomen (€ 5.000). Er wordt nu voor alleen de horeca naar een nieuwe exploitant gezocht. Verwachting is dat bij opening van het nieuwe seizoen er een nieuwe exploitant is.
Voor de sluiting in de Coronaperiode wordt voor gebruikers en exploitant nog TVS ontvangen. Deze regeling is nog niet definitief vastgesteld. Resultaten worden meegenomen bij de NJN.

20. Exploitatie Lage Weide
In 2021 heeft SKOD de exploitatie van de gymzaal Lage Weide volledig overgenomen. Bij de jaarrekening 2021 is gebleken dat door onduidelijkheid over de huurinkomsten van het gymonderwijs deze niet juist in de begroting zijn opgenomen. Deze inkomsten worden vanaf 2022 structureel weer begroot (€ 30.000).
De exploitatie was voor het schoolbestuur financieel niet gunstig en heeft besloten om vanaf 2022 de exploitatie weer terug te geven aan de gemeente. Voor de gemeente is het echter financieel niet ongunstig en nemen de kosten per saldo ca. € 10.000 af.
Over de tekorten 2021 wordt nog onderhandeld met het schoolbestuur. De resultaten worden meegenomen bij de Najaarsnota.

21. Onderzoek aankoop Rietgors
De gemeente gaat in 2022 verder in gesprek met Woonvizier over een mogelijke aankoop van De Rietgors in Lage Zwaluwe. Ter ondersteuning hiervan wordt externe expertise ingehuurd waarvan de kosten worden geschat op € 40.000.

22. Sportimpuls en wielerzomer (Coalitieprogramma)
In het coalitieakkoord is voor 2022 eenmalig € 50.000 ter beschikking gesteld voor een sportimpuls en de wielerzomer. Verdere uitwerking volgt in het collegewerkprogramma.

23. Onderhoud kunstgras
Door langere levertijden en inval winterse omstandigheden is het niet mogelijk gebleken de infill in 2021 aan te brengen. De werkzaamheden zijn verplaatst naar de zomer van 2022. Daarom wordt nu opnieuw de benodigde budgettaire ruimte van € 16.500 voor Made en € 18.500 voor Terheijden gevraagd voor de uitvoering.

24. Bijdrage kleedkamers VCW
VCW (sportpark Heesterbosch) wil dit jaar twee kleedkamers vernieuwen. Voor de sportverenigingen bestaat er de mogelijkheid om een bijdrage in de vervanging van kleedkamers aan te vragen waarbij de gemeente 1/3

bijdraagt. Daarom wordt nu in de Voorjaarsnota voorgesteld om € 25.000 aan VCW ter beschikking te stellen en deze kosten te dekken uit de Algemene Reserve.

25. Juridische procedure renovatie zwembaden
Voor de afwikkeling van de (nog lopende) rechtsprocedure is externe expertise nodig op juridisch en bouwtechnisch/installatietechnisch gebied. Geraamd wordt een bedrag van € 35.000 (griffiekosten incluis).

Thema Sociaal culturele accommodaties

26. Kunstwerk Godfried Schalckenstraat
De vergroening en opfrissing van het kruispunt Godfried Schalckenstraat – Haasdijk – Van den Houtstraat is aanstaande. Er ligt ook een wens voor dit kruispunt om deze om te vormen tot een rotonde, maar hier is nog geen dekking voor. Doorgaans plaatsen we op het middeneiland van een rotonde een kunstwerk. Wij zien mogelijkheden om nu al een kunstwerk nabij het kruispunt te zetten in de grotere groenvakken. Dit kunstwerk zal een eerbetoon zijn aan de kunstenaar naar wie de straat is genoemd, de kunstschilder Godfried Schalcken. Daarom stellen we voor nu al opdracht te geven voor het vervaardigen van het kunstwerk en dit te bekostigen uit de reserve Bovenwijkse Voorzieningen. Mocht er een rotonde komen, dan kan het kunstwerk verplaatst worden naar het middeneiland.

Algemene dekkingsmiddelen

Financiële afwijkingen

Tabel 5.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

Algemene Dekkingsmiddelen		2022	2023	2024	2025	2026
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
1	Versterking wijkteams (decembercirculaire)	46- N	46- N	46- N	46- N	51- N
2	Nieuwe CAO	223- N	298- N	298- N	298- N	298- N
3	Saldo kostenplaatsen: hogere lasten tractie en gemeentewerf	23- N	7- N	7- N	13- N	13- N
4	Saldo kostenplaatsen: dagdelen inkoopbureau	30- N	30- N	30- N	30- N	30- N
5	Proceskosten WOZ	20- N	20- N	20- N	20- N	20- N
6	Stelpost loon- en prijsstijgingen	100- N	N	N	N	N
7	Urenmutaties	59- N	48 V	51 V	51 V	51 V
8	Dividend Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	17 V	17 V	17 V	17 V	17 V
9	Gemeentefonds- decembercirculaire	320 V	215 V	188 V	189 V	196 V
10	Meicirculaire	2.471 V	5.416 V	6.508 V	7.336 V	3.568 V
11	Loonprijscompensatie	- N	693- N	689- N	686- N	682- N
	Diversen	2- N	10- N	10- N	10- N	10- N
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		**2.306 V**	**4.591 V**	**5.664 V**	**6.489 V**	**2.727 V**
Verschuiving tussen programma's						
1	Decembercirculaire (wijkteams)	46 V	46 V	46 V	46 V	51 V
Totaal verschuivingen tussen programma's		**46 V**	**46 V**	**46 V**	**46 V**	**51 V**
Mutatie reserves						
	1. Burger en bestuur	- N	- N	- N	- N	- N
	2. Openbare ruimte	23 V	- -	- -	- -	- -
	3. Ruime, wonen en economie	513 V	9 V	9 V	9 V	9 V
	4. Sociaal domein	231 V	- N	- N	- N	- N
	Overhead	104 V	122 V	- N	- N	- N
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		**870 V**	**131 V**	**9 V**	**9 V**	**9 V**
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**3.222 V**	**4.768 V**	**5.719 V**	**6.545 V**	**2.788 V**

Toelichting tabel 5.1 Financiële afwijkingen

1. Versterking wijkteams (decembercirculaire)
In de decembercirculaire zijn structurele middelen ter beschikking gesteld voor de versterking van de wijkteams. De komende tijd zal worden bezien hoe dit wordt ingevuld.

2. Nieuwe CAO
In 2021 is na het vaststellen van de begroting 2022 een nieuwe CAO afgesloten waarbij de loonkosten structureel met 3,9% stijgen. In de begroting is rekening gehouden met 1,5% waardoor er nu 2,4% bij geraamd moet worden. De bijstelling 2022 is beperkter doordat het tweede deel van de verhoging ingaat per 1 april 2022. De effecten van de CAO worden op macroniveau gedekt door het accres van de meicirculaire.

3 Saldo kostenplaatsen: hogere lasten tractie en gemeentewerf
De posten beslaat een aantal onderwerpen. Zo hebben we te maken met prijsverhogingen voor onder andere energie en verzekeringen. Deze kunnen we niet opvangen binnen de huidige begroting. Verder is vinden we de zoutsilo's niet veilig genoeg. We brengen een aanvullende valbeveiliging aan. Voor wat betreft de opslag op de gemeentewerf schaften we een aantal containers aan. Normaal gesproken repareerden we die containers. De technische staat was dermate dat we kozen om deze te vervangen. Daardoor overschreden we het budget. De aanschaf van de bussen en vrachtwagen waren per saldo neutraal. Echter door de verschillende kostenplaatsen vinden we overschrijdingen voor de bus met enkele cabine en een onderschrijding voor de vrachtwagen ten behoeve van Rioolontstopper. Ten slotte stelden we vanwege de goede technische staat enkele investeringen in de tractie uit.

4. Inkoopbureau
Als gevolg van meer noodzakelijke inzet Inkoopbureau (reguliere inkoopdienstverlening) gebaseerd op uitvoeringsjaar 2022 en het meerjarenperspectief, noodzakelijke professionalisering contractmanagement (raadsbesluit december 2019; zie ook accountantsverslag 2021) en gezamenlijke inrichting van een wettelijk verplicht klachtenloket, worden hogere kosten geraamd van € 30.000 structureel; m.i.v. 2022.

5. Proceskosten WOZ
Door de grote stijging in bezwaren door de no-cure-no-pay bureaus worden we ook geconfronteerd met stijgende proceskosten, dit is een landelijke trend. We gaan uit van een stabilisatie in 2022 en nemen als structurele kosten de proceskostenvergoedingen in 2021. Dit betekent een verhoging van de kosten van € 20.000.

6 . Stelpost loon- en prijsstijgingen
Sterk stijgende energiekosten, contractueel doorgevoerde loon- en prijsstijgingen raken uiteraard ook onze begroting. Diverse kostenstijgingen zijn onvermijdelijk. Vooralsnog wordt, ter dekking van oplopende kosten m.i.v. dit jaar, een stelpost opgenomen van € 100.000. De komende maanden monitoren we de budgetten waar kostprijsverhogingen aan de orde zijn vanwege deze macro-economische ontwikkelingen; en zullen daar de relevante budgetten op aanpassen. Via de Najaarsnota 2022 zullen we hierover nader melden, inzicht verschaffen en de verdere stand van zaken aangeven.

7. Urenmutaties
Door vacatures, zwangerschap, ziekte en omzetting van budget in formatie en vice versa zijn er op de programma's minder uren gemaakt. Deze worden binnen Algemene dekkingsmiddelen gecorrigeerd. Per saldo budgettair neutraal.

8. Dividend Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
De dividenduitkering is gestegen van € 1,81 naar € 2,28 per aandeel (Drimmelen bezit er 36.426). Per saldo een voordeel van € 17.120.
Na de daling in 2020 naar 50% is er voor 2021 besloten om 60% van de beschikbare winst als dividend uit te keren. Voorlopig wordt dit bedrag als structureel aangehouden.

9 . Gemeentefonds- decembercirculaire
Doordat de decembercirculaire verscheen na de Najaarsnota is de decembercirculaire niet verwerkt in de begroting 2022. De inkomsten gemeentefonds zijn o.b.v. decembercirculaire in 2021 hoger dan in de

septembercirculaire werd aangegeven. Een gedeelte van deze inkomsten is geoormerkt, de geoormerkte bedragen worden toegelicht onder de financiële afwijkingen bij het betreffende programma. Zie onderstaande tabel voor een specificatie.

Gemeentefonds	2022	2023	2024	2025	2026
Decembercirculaire 2021	38.699.424	37.210.481	37.030.457	37.159.468	37.257.367
Septembercirculaire 2021	38.379.063	36.995.765	36.842.825	36.970.423	37.061.214
Mutatie gemeentefonds	**320.361**	**214.717**	**187.632**	**189.045**	**196.153**
Te oormerken bedragen					
Salarislasten zorgdomein (wmo)	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
Robuust rechtsbeschermingssysteem	27.074	29.722	29.667	29.896	30.229
Versterking ondersteuning wijkteams	46.210	45.649	45.563	45.900	51.438
Gemeenteraadsverkiezingen (DU) (covid-19)	58.211				
Totaal te oormerken bedragen	**153.495**	**97.371**	**97.230**	**97.796**	**103.667**
Netto effect begroting	**166.866**	**117.346**	**90.402**	**91.249**	**92.486**

10. Gemeentefonds - meicirculaire

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft begin juni de meicirculaire 2022 uitgebracht. De inkomsten gemeentefonds zijn o.b.v. de meicirculaire in 2022 hoger dan in de vorige circulaire werd aangegeven. Dit komt onder andere door een hoger accres door hogere rijksuitgaven, het schrappen van de opschalingskorting voor de jaren 2023 t/m 2025 en een positiever herverdelingseffect van het gemeentefonds.

Jeugdzorg

Het kabinet stelt voor 2023 incidenteel € 1,454 miljard extra beschikbaar voor de jeugdzorg, voor de gemeente Drimmelen betekent dit een bedrag van € 1.649.000. In de begroting 2022 is er rekening gehouden dat Drimmelen een bedrag van € 1.131.000 zou ontvangen, dit zorgt voor een voordeel van € 518.000. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden.
Voor de jaren 2023 tot en met 2026 hadden het Rijk, de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) aanvankelijk afgesproken dat de gemeenten een stelpost mochten opnemen in de begroting van nog te ontvangen middelen.
De netto-reeks van de Arbitragecommissie vormde daarvoor het uitgangspunt. Vanuit behoedzaamheid gold hiervoor een maximum van 75% omdat de resultaten uit de Hervormingsagenda kunnen leiden tot een lagere netto-reeks. De gemeente Drimmelen houdt vast aan deze werkwijze.

Gemeentefonds	2022	2023	2024	2025	2026
Meicirculaire 2022	41.170.140	42.626.128	43.538.743	44.495.220	40.825.231
Decembercirculaire 2021	38.699.424	37.210.481	37.030.457	37.159.468	37.257.367
Mutatie gemeentefonds	**2.470.716**	**5.415.647**	**6.508.286**	**7.335.752**	**3.567.864**
Te oormerken bedragen					
Loonprijscompensatie		693.394	688.904	686.425	682.405
Energietoeslag	629.797				
Inburgering: leerbaarheidstoets		6.094	6.181	6.215	6.280
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (Coalitieakkoord)				(102.647)	(104.439)
Participatie (IU)	56.310	48.807	49.382	43.514	41.661
Inburgering (IU)	8.474				
Extra capaciteit BOA's (DU)	33.425	33.425	33.425	33.425	33.425
Gezond in de stad (DU)	7.150				
Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)	213.899				
Totaal te oormerken bedragen	**949.055**	**781.720**	**777.892**	**666.932**	**659.332**
Netto effect begroting	**1.521.661**	**4.633.927**	**5.730.394**	**6.668.820**	**2.908.531**

Te oormerken bedragen

11. Loonprijscompensatie
De begroting is, inclusief meerjarenraming, opgesteld op prijspeil 2022. In de meicirculaire wordt jaarlijks compensatie gegeven voor de loon- en prijsstijging, deze is dit jaar hoger door de stijgende inflatie.

Overige te oormerken bedragen (verwerkt op de overige programma's)

Energietoeslag
Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen.

Participatie
De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2022 .

Extra capaciteit BOA’s
Er is structureel geld door het rijk vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid om onder meer de capaciteit van (wijk)agenten en BOA’s in de openbare ruimte te vergroten.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord
Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget. Dat is onvoldoende om de reeds in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom wordt van de toekomstige uitvoeringsmiddelen een gedeelte naar 2022 verschoven.

Overhead

Financiële afwijkingen

Tabel 6.1. Overzicht financiële afwijkingen bestaand beleid

Overhead		2022	2023	2024	2025	2026
Financiële mutaties (bedragen x € 1.000)						
	Management en bestuursondersteuning					
1	Tijdelijke formatie-uitbreiding t.b.v. project Dienstverlening	36- N				
	Huisvesting					
2	Toerekening overhead aan grondexploitaties	26 V				
3	Spuk-uitkering	49- N				
	Automatisering					
4	Systeembeheer: toerekening accountkosten (inhuur extern personeel)	42- N				
5	Tijdelijke inhuur i.v.m. uitval	35- N				
6	Omgevingswet (reserve)	104- N				
	Planning & Control					
7	Informatiebeveiliging	13- N				
	Financiële administratie					
8	Interne controle werkzaamheden	60- N	40- N	40- N		
	Personeel en organisatie					
9	Verkoop verlofuren	20- N				
10	Organisatie-ontwikkeling	28 V				
11	Kosten werving personeel	15- N				
12	WA verzekering	30- N	30- N	30- N	30- N	30- N
13	Doorontwikkelplan Financiën	57- N				
14	Bijdrage ICT kosten	47- N	77- N	78- N	78- N	78- N
15	Urenmutaties	177 V	11 V	11 V	11 V	11 V
	Diversen per saldo	27- N	20- N	20- N	20- N	20- N
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		**302- N**	**156- N**	**157- N**	**117- V**	**117- V**
Verschuiving tussen programma's						
1	Bijdrage ict kosten programma 2.	9 V				
1	Bijdrage ict kosten programma 3.	30 V				
	Budget organisatie-ontwikkeling naar thema Dienstverlening	28- N				
Totaal verschuivingen tussen programma's		**11 V**	**-**	**-**	**-**	**-**
Mutatie reserves						
6	Algemene reserve Omgevingswet	104 V				
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		**104 V**	**- V**	**- V**	**- V**	**- V**
Totaal Overhead na dekking		**188- N**	**156- N**	**157- N**	**117- N**	**117- N**

Toelichting tabel 6.1 Financiële afwijkingen

Management en Bestuursondersteuning

1. Tijdelijke formatie-uitbreiding t.b.v. project Dienstverlening

Ten behoeve van het project Dienstverlening en in het bijzonder het faciliteren en organiseren van opleidingen voor de medewerkers is administratieve ondersteuning nodig welke tijdelijk door eigen personeel wordt ingevuld. Deze

kosten worden gedekt uit het budget Organisatieontwikkeling. Betreft dus een verschuiving van budgetten.

Huisvesting

2. Toerekening overhead aan grondexploitaties
Voor de woningbouwprojecten worden ambtelijke voorbereidingskosten inclusief overheadkosten gemaakt die later verhaald worden met de ontwikkelaars. Bij de begrotingsopstelling 2022 is het voordeel van de overheaduren ten gunste van dit product geboekt. Door afsluiten van overeenkomsten met ontwikkelaars worden er meer overheaduren verhaald. Dit voordeel is daardoor toegenomen met ca. € 26.000.

3. Huisvesting - SPUK
Gemeenten worden vanaf 2019 gecompenseerd door het Rijk vanwege het afschaffen van de aftrekbaarheid van de btw voor sportvoorzieningen. Het afschaffen heeft indirect ook invloed op de btw die gemeenten kunnen terugvorderen op de overhead. Bij de aanvraag van de SPUK 2022 op basis van de gewijzigde begroting heeft er een herrekening plaatsgevonden t.o.v. de primaire begroting waardoor de compensatie ongeveer € 49.000 lager uitvalt.

Automatisering

4. Toerekening accountkosten (inhuur extern personeel)
Door de inhuur van extern personeel zijn extra accounts nodig.

5. Tijdelijk inhuur i.v.m. uitval 2 medewerkers
Vanwege langdurige uitval van 2 medewerkers binnen team BIS en overgang van een medewerker naar een andere afdeling is externe inhuur onvermijdelijk; ook vanwege moeilijk in te vullen vacatures. Een budget van € 35.000 voor externe ondersteuning om de reguliere doorgang werkzaamheden te kunnen waarborgen is hiervoor noodzakelijk.

6. Omgevingswet
Vanwege het opschuiven van de wettelijke invoeringsdatum Omgevingswet naar 1-1-2023 vindt een belangrijk deel van de werkzaamheden implementatie Digitaal Stelsel Omgevingswet plaats in 2022. Hiervoor wordt het per 31-12-2021 gereserveerde budget aangewend. De dekking vindt plaats door het onttrekken uit de reserve van de in 2021 gestorte implementatiekosten DSO.

Planning & Control

7. Informatiebeveiliging
In de eerste maanden is er veel aandacht besteed aan het belang van informatiebeveiliging en privacy. Daarin hadden niet alleen de Chief Information Security Officer en de Functionaris Gegevensbescherming een rol. Voor het interactieve bewustwordingsprogramma werden ook out of pocket-kosten gemaakt, onder meer voor het maken van kennisclips en de monitoring van het gebruik van die kennisclips.

8. Interne controle werkzaamheden
De aanstaande rechtmatigheidsverantwoording door het college vereist een verdere professionalisering van de interne controlefunctie van gemeenten. Om die reden en om kwetsbaarheid op deze functie te voorkomen is de coördinatie van de interne controlewerkzaamheden vanaf 1 mei jl. voor een periode van drie jaar bij een externe partij belegd. Kosten voor die periode € 140.000 (2022 € 60.000, 2023 € 40.000, 2024 € 40.000).

Personeel en organisatie

9. Verkoop verlofuren

Als gevolg van uitdiensttreding dient opgebouwd restant verlof uitbetaald te worden. We merken dat de arbeidsmarkt in beweging is en er meer uitdiensttredingen zijn dan de afgelopen jaren en daarom ook meer afrekeningen van restant verlof moeten plaatsvinden.

10. Organisatieontwikkeling

Ten behoeve van het project Dienstverlening wordt er budget verschoven naar programma 1- thema Dienstverlening. Het verschil tussen het werkelijke uurtarief en het afdelingsuurtarief staat onder Algemene dekkingsmiddelen.

11. Kosten werving personeel

De arbeidsmarkt is volop in beweging en op een aantal functies merken we dat er sprake is van krapte op de arbeidsmarkt. Er dienen dan ook extra inspanningen in het kader van werving- en selectie te worden gedaan en daar zijn extra kosten aan verbonden. Daarom wordt voorgesteld het budget voor 2022 met € 15.000 te verhogen.

12. WA verzekering

In de verzekeringswereld is het aantal spelers voor gemeentelijke WA verzekeringen afgenomen en zien we bij alle aanbieders een kostenverhoging. In 2022 zal de verzekering opnieuw aanbesteed worden. De financiële gevolgen van deze aanbesteding kunnen nu nog niet worden ingeschat, het is de vraag of hier een voordeel uit zal komen.

13. Doorontwikkelplan Financiën

A.g.v. uitvoering van het doorontwikkelplan Financiën wordt de formatie van de financiële administratie teruggebracht van 2 naar 1 fte. Hiervoor wordt eenmalig in 2022 een voorziening gevormd ter voldoening aan de rechtspositionele consequenties. Deze worden geraamd op € 57.000 en worden gedekt door voordelen a.g.v. het tijdelijk niet kunnen invullen van vacatures binnen de afdeling Middelen. Dit voordeel staat op het programma Algemene dekkingsmiddelen.

14. Bijdrage ICT kosten

Vanaf maart 2022 betalen we hosting kosten voor Corsa in de Cloud (2022: € 20.870. 2023 e.v.: € 25.044).

Exploitatielasten voor anonimiseringssoftware, aansluiten DMS op PLOOI en stelpost voor WOO lasten vanaf 2023 (€ 26.000).

De taskforce heeft geleid tot nieuwe Releasemanagement en Product Support van het Neuron Integratie Platform. Daarnaast is er een structurele verhoging nodig voor de koppeling en gebruiksrecht ESB (Enterprise service bus voor datadistributie) (€ 26.000)

15. Urenmutaties

Door deelnemen aan personele regelingen zoals generatiepact, ouderschapsverlof, het invullen van vacatures vinden er correcties plaats op de urenramingen.

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Drimmelen vindt het belangrijk om risico's te beheersen. Het gaat om risico's die van invloed zijn op het behalen van de programmadoelstellingen. Door inzicht in de risico's kunnen we op een verantwoorde manier besluiten nemen. In deze paragraaf leest u:

- een inventarisatie van de risico's
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- weerstandsvermogen
- financiële kengetallen
- een beoordeling van de verhouding tussen kengetallen en de financiële positie.

Inventarisatie van de risico's

Risicokaart

De tabel ('risicokaart') geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en financieel gevolg. De nummers in de risicokaart komen overeen met de geïnventariseerde risico's (72).

Tabel Par.A-1

Gevolg						
x > € 500.000	3	2	3			
€ 250.000 < x < € 500.000	4	1	3			
€ 100.000 < x < € 250.000	2	3	6	1		
€ 25.000 < x < € 100.000	3	6	7	7	2	
x < € 25.000	5	1	8	1	2	
Geen financiële gevolgen			1	1		
	10%	30%	50%	70%	90%	**Kans**

Het merendeel van de risico's (47) bevindt zich in de 'veilige', groene zone. De kans dat deze risico's optreden in combinatie met het financieel gevolg dat dan veroorzaakt wordt is relatief beperkt. De andere risico's (25) vallen in de oranje categorie. De kans dat deze risico's zich voor gaan doen is wat groter en ook het effect zal in dat geval negatiever zijn.
Op dit moment is ingeschat dat zich geen gebeurtenissen of ontwikkelingen in de zwaarste, rode categorie voor gaan doen. Het gaat dan om risico's waarvan de kans op het ontstaan minimaal 70% is en de schade in dat geval minimaal € 250.000 per gebeurtenis is.

Risico top 10

In het overzicht hieronder ziet u de 10 risico's die de meeste invloed hebben op het berekenen van de weerstandscapaciteit. Het invloedpercentage geeft de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Tabel Par.A-2

Risico top 10						
Progr.	2022 VJN	2022 begroting	2021 rekening		2022 Kans	2022 Invloed
2	1	1	1	Nadelige gevolgen klimaatverandering. Overstromingen, wateroverlast, droogte en hitte.	50%	8,80%
3	2	2	2	Dijkverzwaring van de Mark	50%	8,77%
4	3	4	3	Dure woningaanpassing Wmo	50%	6,14%
4	4	6	4	Garantstelling verlenen aan Stichting de Wijngaerd	30%	5,26%
4	5	7	6	Insolventie van BOEi i.r.t. Sociaal Cultureel Dorpshart Made	50%	4,66%
4	6	*	8	Intensivering verstrekken leningen Bbz 2004	70%	4,39%
3	7	*	*	Claims door zonneweides	50%	3,50%
4	8	3	9	Het begrote budget voor jeugdzorg is ontoereikend	15%	3,50%
4	9	*	10	Het begrote budget voor Wmo-voorzieningen is ontoereikend	30%	2,81%
1	10	*	*	Cybercriminaliteit	15%	2,66%

* = Dit risico is nieuw opgenomen of behoorde niet tot de risico top 10

Bij de jaarstukken 2021 heeft het college de raad voor het laatst over het risicoprofiel van de gemeente geïnformeerd. Het risico claims door zonneweides is in de voorjaarsnota onderdeel geworden van de top 10. Dit risico is geherwaardeerd n.a.v. een recente uitspraak van de Raad van State dat de gemeente de besluitvorming voor het vergunnen van de aanleg van zonneweides moet herzien.

Financieel effect

Met het optreden van de tien grootste risico's loopt Drimmelen in financiële zin een risico van € 9.425.000 (begroting € 8.436.210). Voor het financieel afdekken van het gelijktijdig optreden van álle risico's is een bedrag van € 18.747.392 nodig (begroting € 17.181.392).

Verder is het voor 90% zeker dat alle risico's afgedekt kunnen worden met een bedrag van € 3.997.310 (begroting € 3.828.343). Dit zekerheidspercentage van 90% is leidend in het risicomanagement van de gemeente Drimmelen.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare middelen om de risico's op te vangen, noemen we weerstandscapaciteit. We maken onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Tabel Par.A-3

Beschikbare weerstandscapaciteit			
	Rekening 2021	Begroting 2022	VJN 2022
Incidentele weerstandscapaciteit (in vermogen)	***13.304.489***	***12.800.698***	***11.830.442***
Algemene reserve	11.801.894	11.521.941	11.621.573
Algemene dienst	*11.305.226*	*10.236.955*	*10.230.142*
Grondbedrijf	*496.668*	*1.284.986*	*1.391.431*
Bestemmingsreserve			
Reserve bovenwijkse voorzieningen Grondbedrijf	*81.603*	*81.603*	*50.603*
Stille reserve (besloten te incasseren)	-	-	-
Resultaat	*1.420.992*	1.197.154	*158.265*
Structurele weerstandscapaciteit (in exploitatie)	***2.664.294***	***2.734.035***	***2.734.035***
Onbenutte belastingcapaciteit	2.664.294	2.729.035	2.729.035
Onvoorzien	-	5.000	5.000
Totale weerstandscapaciteit	**15.968.783**	**15.534.733**	**14.564.477**

Weerstandscapaciteit

Het bovenstaande betekent dat het risicoprofiel van de gemeente in beperkte mate is verzwaard ten opzichte van de begroting 2022. Het bedrag dat nodig is om met 90% zekerheid alle risico's af te dekken is nagenoeg gelijk gebleven, maar het bedrag dat voor 100% zekerheid nodig is, ligt € 1,6 mln. hoger.

Het weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit) bedraagt 3,7. Begroot is een weerstandsratio van 4,1. Zoals uit de volgende tabel blijkt laat een ratio van 3,7 zich als uitstekend kwalificeren.

Tabel Par.A-4

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

In het managen van haar risico's streeft Drimmelen conform haar nota Risicomanagement en weerstandvermogen een weerstandsratio van minimaal 1 met de kwalificatie voldoende na.

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen

(en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen in relatie tot de financiële positie)

Bij de vernieuwing van de BBV is, op basis van advies van de commissie Depla, voorgeschreven dat er in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen.

Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De invoering van de kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. De kengetallen hebben geen functie als normerings-instrument in het kader van financieel toezicht.

De vijf kengetallen zijn:

1. Schuldquote:
   a. netto schuldquote;
   b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Grondexploitatie;
4. Structurele exploitatieruimte en
5. Belastingcapaciteit.

Tabel Par.A-5

Voorjaarsnota 2022						
	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	VJN 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1a. Netto schuldquote	26%	59%	59%	59%	41%	27%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	23%	57%	58%	57%	39%	25%
2. Solvabiliteitsratio	55%	42%	40%	43%	51%	60%
3. Kengetal grondexploitatie	1%	1%	0%	1%	1%	1%
4. Structurele exploitatieruimte	-1%	1%	1%	6%	9%	9%
5. Belastingcapaciteit	100%	83%	83%	92%	92%	93%

Een korte toelichting op de kengetallen:

1a. Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een netto schuldquote tussen de 0% en 90% wordt gezien als minst risicovol. De netto schuldquote bij de Voorjaarsnota is 59%. Het grote verschil met de jaarcijfers heeft te maken met het verschil in saldo van de geprognotiseerde (im)Materiële vaste activa en het daadwerkelijk vastgestelde saldo bij de jaarstukken. Het geprognotiseerde saldo van (im) Materiële vaste activa is bij de VJN ongeveer 20 miljoen hoger dan de bij de jaarstukken 2021. Dit komt doordat er veel kredieten nog niet zijn/worden afgerond waarbij de begroting/VJN wel vanuit wordt gegaan.
De toename van de (im) Materiële vaste activa zorgt voor een toename van de schulden aangezien de uitgaven zullen stijgen als alle geplande kredieten worden afgerond. De netto schuldquote van de gemeente Drimmelen is relatief laag maar stijgt ten opzichte van het niveau uit 2021 en eerder.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote weergegeven (netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Voor deze

schuldquote wordt dezelfde criteria gehanteerd als de netto schuldquote.
De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is eveneens relatief laag maar stijgend ten opzichte van het niveau uit het verleden.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. Een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% wordt gezien als risico neutraal. Een ratio boven de 50% wordt aangemerkt als minst risicovol. Meerjarig voorziet de gemeente een ratio met neutraal risico dat daalt ten opzichte van het niveau van 2021.

3. Kengetal grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop. Boekwaarden worden afgezet tegen de totale baten. Een grondexploitatie van 20% of lager wordt beschouwd als minst risicovol.
Het kengetal voor de grondexploitatie van de gemeente Drimmelen is laag. Dit is positief.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het evenwicht van de begroting wordt er ook gekeken naar de structurele en incidentele lasten en baten. Voorbeeld van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is dan ook meer flexibel dan een begroting waar bij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De meerjarig begrote structurele exploitatieruimte van de gemeente Drimmelen is vanaf 2022 positief.

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten jaarlijks. Bij de berekening van het kengetal worden de gemeentelijke woonlasten afgezet tegen het landelijk gemiddelde. De totale woonlasten van de gemeente Drimmelen liggen naar verwachting lager dan het landelijk gemiddelde. Wat inhoudt dat er ten opzichte van dit landelijk gemiddelde ruimte is om de lokale belastingen te verhogen. Dankzij een grotere inzet van de daarvoor bedoelde voorzieningen riolering en afvalstoffenheffing ontstaat er vanaf 2022 meer ruimte in de belastingcapaciteit.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente. Geconcludeerd kan worden, dat de gemeente Drimmelen een gezonde financiële positie heeft.

E. Bedrijfsvoering

Opvolging aanbevelingen Rekenkamer

Inleiding

De Rekenkamer heeft in 2021 onderzoek gedaan naar de opvolging van aanbevelingen uit haar eerdere onderzoeken. Het resultaat van dit onderzoek lag voor in de raadsvergadering van 10 maart. De raad gaf opdracht aan de Griffier om samen met de concerncontroller de opvolging van nog openstaande aanbevelingen periodiek te monitoren en daarvan aan de raad verslag te doen. Het eerste verslagmoment is bij de Voorjaarsnota 2022.

Openstaande aanbevelingen

De eerdere onderzoeken van de Rekenkamer gingen over het ICT-beleid, het armoedebeleid, de decentralisaties in het sociaal domein, toezicht en handhaving en inkoop en aanbesteding.
De Griffie en het college staan nu stil bij de aanbevelingen die bij de raadsbehandeling van 10 maart 2022 nog open stonden.

<u>ICT-beleid</u>
Aanbeveling: bezie als raad of investeren in het ICT-kennisniveau noodzakelijk en opportuun is.

Status opvolging:
- ICT/informatievoorziening zal als onderwerp voor een workshop worden opgenomen binnen de ‘proeverijen’ op 1 juni a.s. als onderdeel van het inwerktraject van de nieuwe raad. Er zal een algemene toelichting worden gegeven en een behoeftepeiling bij de raad: waar hebben zij behoefte aan en hoe kan dit het best aansluiten op hun rollen en verantwoordelijkheden.
- De griffier zal de behoeftepeiling ook voorleggen aan het presidium en de mogelijkheid aanbieden voor het -laten- verzorgen van een training/cursus ICT c.q. informatievoorziening/ informatiebeveiliging.

<u>Armoedebeleid</u>
Geen openstaande aanbevelingen.

<u>Decentralisaties sociaal domein</u>
Aanbeveling: evalueer de KPI’s in het beleid, werk deze eventueel verder uit en blijf prestaties/resultaten structureel monitoren.

Status opvolging:
De directie van het CJG wil graag meer resultaat gerichte KPI’s. De coördinator van het CJG heeft daar samen met de gemeente Drimmelen eerste stappen in gezet.
Naast de basisindicatoren en de verplichte indicatoren, zijn op het CJG aanvullende indicatoren van toepassing. Deze zijn opgenomen in de programmabegroting CJG 2023.

Binnen afdeling MA wordt tweemaandelijks een 3D managementrapportage ingevuld op de onderwerpen WMO, participatiewet en jeugdhulp. Deze rapportage geeft een goed beeld van de ontwikkelingen zowel qua aantallen casussen als budgettair. Deze rapportage blijven we voorlopig hanteren.

Toezicht en handhaving
Aanbeveling: bezie of de BOA's en Wabo-toezichthouders in dezelfde afdeling kunnen worden ondergebracht.

Status opvolging:
Het onderzoek van de rekenkamer is aanleiding geweest om de mogelijkheid te onderzoeken om vergunningverlening en toezicht/handhaving te bundelen binnen de afdeling Grondgebied. We hebben dat onderzocht als onderdeel van de implementatie Omgevingswet. Besloten is om wél de vergunningverlening, maar niet toezicht/handhaving te bundelen.
Het samenvoegen van functies is gericht op het wegnemen van organisatorische kwetsbaarheid en het vergroten van de (proces)kwaliteit. Bij vergunningverlening heeft het voordelen om de eenmansfuncties die binnen de afdeling Dienstverlening & Ondersteuning werken aan respectievelijk vergunningen op het gebied van APV/evenementen en Alcoholwet onderdeel te laten zijn van het team vergunningen van de afdeling Grondgebied. De komende maanden zal dat worden geëffectueerd.

Met betrekking tot de BOA's is juist geconcludeerd dat samenwerking met de beleidsmedewerkers Integrale Veiligheid essentieel is, m.n. vanwege de nauwe verbondenheid met de politie. Bovendien speelt het aspect kwetsbaarheid hier veel minder een rol. Verder merken we dat de onderlinge samenwerking tussen de Wabo-toezichthouders en de BOA's goed is.

Inkoop en aanbesteding
Geen openstaande aanbevelingen.

Bijlagen

1. Begrotingswijziging

In onderstaand overzicht zijn de negatieve bedragen per saldo lagere uitgaven dan begroot (dus voordelen) en zijn de positieve bedragen per saldo hogere uitgaven (dus nadelen). De tabel is een recapitulatie van de afwijkingen zoals vermeld in de programma's.

	Programma's	Saldo lasten en baten				
		2022	2023	2024	2025	2026
1.	Burger en bestuur	144.130	67.301	66.699	66.813	66.980
2.	Openbare ruimte	120.090	98.338	98.338	86.338	86.338
3.	Ruimte, wonen en economie	1.025.204	680.569	501.673	464.012	475.615
4.	Sociaal Domein	1.426.081	577.214	584.742	548.689	588.095
O.	Overhead	302.357	155.601	156.951	116.951	116.951
	Algemene dekkingsmiddelen / bedrijfsvoering	2.305.726-	4.591.011-	5.664.454-	6.489.453-	2.727.156-
	Reserves	870.402-	9.214-	9.214-	9.214-	9.214-
	Totaal generaal programma's - Saldo	**158.265-**	**3.021.201-**	**4.265.265-**	**5.215.864-**	**1.402.391-**

2. Investeringsprognose 2023 - 2027

In de vastgestelde begroting 2022 e.v. zijn de kapitaallasten van de investeringsprognose opgenomen.
Door allerlei oorzaken kunnen de investeringen zijn aangepast. Te denken valt aan: aangepaste ramingen (indexeringen), ramingen zijn concreter gemaakt (o.b.v. voortschrijdend inzicht), investeringen vanuit lopend jaar 2022 zijn doorgeschoven (om diverse redenen) e.d.

In de tabellen is in de kolom “Status” aangegeven of dat de investeringen ongewijzigd zijn (ten opzichte van eerder vastgestelde prognose), nieuw zijn opgenomen of het aanpassingen betreft qua ramingen hetzij verschuivingen in de tijd.

De financiële effecten van deze mutaties en de toelichtingen zijn -indien van toepassing- op ieder afzonderlijk programma toegelicht. Deze investeringsprognose vervangt de reeds vastgestelde uit de programmabegroting

Investeringsprognose 2023 - 2027											
Prg nr.	Nr.	Omschrijving	Status	Invest. bedrag 2023	Invest. bedrag 2024	Invest. bedrag 2025	Invest. bedrag 2026	Invest. bedrag 2027	Econ. / Maatsch. nut	Afschr. termijn	Notawaarderen en afschrijven
		Thema 2. Wegen en verkeer									
2	2.1	Sneeuwploeg (2 stuks)	Ongewijzigd	16.000					Maatsch.	8	2.6.6
2	2.2	Aanhangstrooier	Ongewijzigd		45.000				Maatsch.	12	2.6.4
2	2.3	Vervanging openbare verlichting 2023	Ongewijzigd	125.000					Maatsch.	25	2.4.21
2	2.4	Vervanging openbare verlichting 2024	Ongewijzigd		125.000				Maatsch.	25	2.4.21
2	2.5	Vervanging openbare verlichting 2025	Ongewijzigd			125.000			Maatsch.	25	2.4.21
2	2.6	Vervanging openbare verlichting 2026	Ongewijzigd				125.000		Maatsch.	25	2.4.21
2	2.7	Vervanging openbare verlichting 2027	Ongewijzigd					125.000	Maatsch.	25	2.4.21
2	2.8	Vergroten burgertevredenheid 2023	Ongewijzigd	90.000					Maatsch.	20	2.4.1
2	2.9	Vergroten burgertevredenheid 2024	Ongewijzigd		90.000				Maatsch.	20	2.4.1
2	2.10	Vergroten burgertevredenheid 2025	Ongewijzigd			90.000			Maatsch.	20	2.4.1
2	2.11	Vergroten burgertevredenheid 2026	Ongewijzigd				90.000		Maatsch.	20	2.4.1
2	2.12	Vergroten burgertevredenheid 2027	Ongewijzigd					90.000	Maatsch.	20	2.4.1
2	2.13	Wegen / rehabilitatie 2023	Ongewijzigd	202.000					Maatsch.	20	2.4.1
2	2.14	Wegen / rehabilitatie 2024	Ongewijzigd		202.000				Maatsch.	20	2.4.1
2	2.15	Wegen / rehabilitatie 2025	Ongewijzigd			202.000			Maatsch.	20	2.4.1
2	2.16	Wegen / rehabilitatie 2026	Ongewijzigd				202.000		Maatsch.	20	2.4.1
2	2.17	Wegen / rehabilitatie 2027	Ongewijzigd					202.000	Maatsch.	20	2.4.1
2	2.18	Verkeersreconstructies 2023	Ongewijzigd	38.000					Maatsch.	20	2.4.1
2	2.19	Verkeersreconstructies 2024	Ongewijzigd		38.000				Maatsch.	20	2.4.1

2	2.20	Verkeersreconstructies 2025	Ongewijzigd			38.000			Maatsch.	20	2.4.1
2	2.21	Verkeersreconstructies 2026	Ongewijzigd				38.000		Maatsch.	20	2.4.1
2	2.22	Verkeersreconstructies 2027	Ongewijzigd					38.000	Maatsch.	20	2.4.1
2	2.23	Zwerfvuilwagen (2 stuks)	Ongewijzigd			95.000			Econ.	7	2.5.6
2	2.24	Veegmachine	Ongewijzigd			175.000			Econ.	8	2.5.5
2	2.25	Gladheidbestrijding: rolbezems (2 stuks)	Ongewijzigd					12.500	Econ.	8	2.6.6
		Totaal thema 2. Wegen en verkeer		***471.000***	***500.000***	***725.000***	***455.000***	***467.500***			
		Thema 3. Groen en speelvoorzieningen									
2	3.1	Renovatie openbaar groen 2023	Ongewijzigd	171.000					Maatsch.	10	2.4.2
2	3.2	Renovatie openbaar groen 2024	Ongewijzigd		115.000				Maatsch.	10	2.4.2
2	3.3	Renovatie openbaar groen 2025	Ongewijzigd			115.000			Maatsch.	10	2.4.2
2	3.4	Renovatie openbaar groen 2026	Ongewijzigd				115.000		Maatsch.	10	2.4.2
2	3.5	Renovatie openbaar groen 2027	Ongewijzigd					115.000	Maatsch.	10	2.4.2
		Totaal thema 3. Groen en speelvoorzieningen		***171.000***	***115.000***	***115.000***	***115.000***	***115.000***			
		Thema 4. Water									
2	4.1	Maatregelen kern Made: uitvoering (Stationsstraat): vervanging	Ongewijzigd	370.400					Econ.	60	2.4.6
		Maatregelen kern Made: uitvoering (Stationsstraat): ambitieniveau		466.200					Econ.	60	2.4.6
2	4.2	Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef): vervanging	Ongewijzigd	754.000					Econ.	60	2.4.6
		Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef): ambitieniveau		34.200					Econ.	60	2.4.6
2	4.3	Maatregelen kern Made: voorbereiding (Fresia- / Geraniumstraat e.o.)	Ongewijzigd	100.000					Econ.	60	2.4.6
2	4.4	Maatregelen kern Made (de Gijster)	Ongewijzigd	196.000					Econ.	60	2.4.6
2	4.5	Maatregelen kern Made (Patronaatstraat / Lucia Eijckenstraat)	Ongewijzigd	645.120					Econ.	60	2.4.6
2	4.6	Maatregelen kern Made (Meidoornlaan / Hoefkensstraat)	Ongewijzigd	857.808					Econ.	60	2.4.6
2	4.7	Maatregelen kern Wagenberg (Gomarusstraat e.o.)	Ongewijzigd	470.400					Econ.	60	2.4.6

2	4.8	Maatregelen kern Made: uitvoering (Fresia- / Geraniumstraat e.o.): vervanging	Ongewijzigd		2.351.200				Econ.	60	2.4.6
		Maatregelen kern Made: uitvoering (Fresia- / Geraniumstraat e.o.): ambitieniveau			194.100				Econ.	60	2.4.6
2	4.9	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe (overstort / Zwaluwseweg)	Ongewijzigd		440.858				Econ.	60	2.4.6
2	4.10	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe: voorbereiding (onder langs dijken)	Ongewijzigd		100.000				Econ.	60	2.4.6
2	4.11	Maatregelen kern Terheijden (tracé A studie / gemaalcapaciteit / Ravendal)	Ongewijzigd		98.560				Econ.	60	2.4.6
2	4.12	Maatregelen kern Drimmelen (overstort Amer / Kuipershoek)	Ongewijzigd		376.320				Econ.	60	2.4.6
2	4.13	Rioolontstopper	Ongewijzigd		70.000				Econ.	10	2.5.4
2	4.14	Maatregelen kern Made (Plukmadestraat)	Ongewijzigd			208.656			Econ.	60	2.4.6
2	4.15	Maatregelen kern Hooge Zwaluwe: uitvoering (onder langs dijken / Spoorstr.)	Ongewijzigd			1.641.214			Econ.	60	2.4.6
2	4.16	Maatregelen kern Made (Den Deel)	Ongewijzigd			185.472			Econ.	60	2.4.6
2	4.17	Maatregelen kern Made (Adelstraat / Wilgenstraat)	Ongewijzigd			167.328			Econ.	60	2.4.6
2	4.18	Realiseren overstort Vierendeelstr. Incl toevoerleid.door Pr.polderst. (amb.niveau)	Ongewijzigd			430.000			Econ.	60	2.4.6
2	4.19	Vervanging Riolering Kruisstraat Lage Zwaluwe	Ongewijzigd				492.000		Econ.	60	2.4.6
2	4.20	Vervanging Riolering Spoorstraat Hooge Zwaluwe	Ongewijzigd				140.000		Econ.	60	2.4.6
2	4.21	Vervanging Riolering Omloop, Schoutenstraat, baroniestraat, Nassaustraat Terheijden	Ongewijzigd				1.685.000		Econ.	60	2.4.6
		Totaal thema 4. Water		***3.894.128***	***3.631.038***	***2.632.670***	***2.317.000***	***-***			
		Totaal Programma 2. Openbare ruimte		**4.536.128**	**4.246.038**	**3.472.670**	**2.887.000**	**582.500**			

		Thema 1. Versterken vrijetijdseconomie									
		Totaal thema 1. Versterken vrijetijdseconomie		***-***	***-***	***-***	***-***	***-***			

		Totaal Programma 3. Ruimte, wonen en economie		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**			
		Thema 1. Opgroeien en opvoeden									
4	1.1	Nieuwbouw Stuifhoekschool	Ongewijzigd	5.277.500					Econ.	40	2.3.1
		Totaal thema 1. Opgroeien en opvoeden		***5.277.500***	***-***	***-***	***-***	***-***			
		Thema 4. Sport en bewegen									
4	4.1	Renovatie toplaag grasveld A Moerbos	Ongewijzigd	54.000					Econ.	30	*2.4.23*
4	4.2	Renovatie toplaag inclusief drainage grasveld D Kwarrenhoek	Naar 2022	-					Econ.	15	*2.4.24*
4	4.3	Vervanging beregeningsinstallatie de Schietberg	Gedeeltelijk naar 2022		42.500				Econ.	15	*2.4.25*
4	4.4	Renovatie toplaag grasveld A Ruitersvaart	Ongewijzigd			41.000			Econ.	30	*2.4.23*
4	4.6	Renovatie toplaag kunstgrasveld Kwarrenhoek	Ongewijzigd			200.000			Econ.	15	*2.4.24*
4	4.7	Renovatie toplaag kunstgrasveld handbal Wagenberg	Ongewijzigd					35.000	Econ.	15	*2.4.24*
		Totaal thema 4. Sport en bewegen		***54.000***	***42.500***	***241.000***	***-***	***35.000***			
		Thema 5. Sociaal culturele accommodaties									
		Totaal thema 5. Sociaal culturele accommodaties		***-***	***-***	***-***	***-***	***-***			
		Totaal Programma 4. Sociaal domein		**5.331.500**	**42.500**	**241.000**	**0**	**35.000**			

Investeringsprognose 2023 - 2027											
Prg nr.	**Nr.**	**Omschrijving**	**Status**	**Invest. bedrag 2023**	**Invest. bedrag 2024**	**Invest. bedrag 2025**	**Invest. bedrag 2026**	**Invest. bedrag 2027**	**Econ. / Maatsch. nut**	**Afschr. termijn**	**Nota waarderen en afschrijven**
		Tractie en gereedschappen									
B	B.1	Snipperkar	Doorgeschoven van 2023 naar 2024		20.151				Econ.	10	2.5.4
B	B.2	Hakselaar	Doorgeschoven		35.264				Econ.	10	2.5.4

			van 2023 naar 2024								
B	B.3	Tractor	Doorgeschoven van 2023 naar 2024		65.000				Econ.	10	2.5.4
B	B.4	Bus met laadkraan (3 stuks)	Ongewijzigd		166.244				Econ.	7	2.5.9
B	B.5	Shovel werf	Ongewijzigd				65.000		Econ.	7	2.5.11
B	B.6	Vrachtwagen met haakarm/laadkraan	Ongewijzigd				235.000		Econ.	7	2.5.10
B	B.7	Containers (2 stuks)	Ongewijzigd				22.000		Econ.	20	2.6.14
B	B.8	Vrachtwagen met haakarm/laadkraan	Ongewijzigd					235.000	Econ.	7	2.5.10
B	B.9	Bus enkelcabine (2 stuks)	Ongewijzigd					125.000	Econ.	7	2.5.9
B	B.10	Tractor	Ongewijzigd					55.000	Econ.	10	2.5.4
		Totaal Tractie en gereedschappen		**-**	***286.659***	**-**	***322.000***	***415.000***			
		Totaal Bedrijfsvoering		**0**	**286.659**	**0**	**322.000**	**415.000**			
		Gemeentehuis									
		Totaal Gemeentehuis		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**			
		ICT: vervanging hardware									
O	O1	AO-printer (omg.verg)	Doorgeschoven van 2023 naar 2024		25.188				Econ.	5	2.6.13
O	O2	Tablets medewerkers & college	Ongewijzigd		30.226				Econ.	4	2.7.7
O	O3	Vervanging technische infrastructuur	Ongewijzigd		178.334				Econ.	5	2.6.13
		Totaal ICT: vervanging hardware		**-**	***233.749***	**-**	**-**	**-**			
		ICT: vervanging software									
O	O4	Vastgoed-informatiesysteem (GIS)	Ongewijzigd			125.741			Econ.	5	2.7.6.
O	O5	n/wro/DURP	Ongewijzigd		30.554				Econ.	5	2.7.6.
O	O6	Klachten registratie (prevent)	Ongewijzigd	28.211					Econ.	5	2.7.6.
O	O7	Procesbeschrijvingen (workflow)	Ongewijzigd				70.528		Econ.	5	2.7.6.
O	O8	Softwarepakket CiVision Middelen (incl Web-publishing)	Ongewijzigd			131.484			Econ.	5	2.7.6.
O	O9	Sportaccommodaties HTA	Ongewijzigd				15.113		Econ.	5	2.7.6.

O	O10	TIM (tijdregistratie)	Ongewijzigd			25.188			Econ.	5	2.7.6.
O	O11	Gegevensmagazijn/ gegevensmakelaar	Ongewijzigd				70.528		Econ.	5	2.7.6.
O	O12	Softwarepakket Burgerzaken Cipers	Ongewijzigd		70.528				Econ.	5	2.7.6.
O	O13	Implementatie Generieke Digitale Infrastructuur	Ongewijzigd		50.000				Econ.	5	2.7.6.
O	O14	Implementatie Generieke Digitale Infrastructuur	Ongewijzigd			50.000			Econ.	5	2.7.6.
O	O15	Implementatie Generieke Digitale Infrastructuur	Ongewijzigd				50.000		Econ.	5	2.7.6.
O	O16	Modernisering GBA (Basisregistratie Personen)	Ongewijzigd			180.000			Econ.	5	2.7.6.
O	O17	CMS (sitemanager 3 VIP-totaal)	Ongewijzigd			37.783			Econ.	5	2.7.6.
O	O18	SmartDocuments (sjablonen)	Ongewijzigd			16.121			Econ.	5	2.7.6.
O	O19	Centraal contentmanagementsysteem/website intergr.	Ongewijzigd			138.537			Econ.	5	2.7.6.
O	O20	Inrichting bedrijvenloket	Ongewijzigd			20.000			Econ.	5	2.7.6.
		Totaal I&A Software		***28.211***	***151.082***	***724.854***	***206.169***	**-**			
		Totaal Overhead		**28.211**	**384.831**	**724.854**	**206.169**	**0**			
		Totaal Investeringen		**9.895.839**	**4.960.027**	**4.438.524**	**3.415.169**	**1.032.500**			

Toelichting investeringen 2023

Programma 2 Openbare ruimte
2.1 Sneeuwploeg (2 stuks)
De sneeuwploegen zijn technisch afgeschreven. Vandaar dat we deze vervangen.

2.3 Vervanging openbare verlichting 2023
Van het vervangingsplan van 2022 schuiven de Nieuwstraat Made (tussen Raadhuisplein en Den Deel, SON-lampen) en Zeggelaan Terheijden (SOX-lampen) door. De Zeggelaan omdat de vervanging van de verlichting onderdeel is van een groter project dat in 2023 in uitvoering gaat. Voor de Nieuwstraat is het plan dezelfde verlichting te plaatsen als in de Marktstraat, zodat in het centrum van Made (zoals vastgelegd in het centrumplan) overal dezelfde verlichting staat. Deze verlichting is echter niet goedkoop: de kosten voor de Nieuwstraat zijn geraamd op € 70.000. Dit is kortom een flinke aanslag op het budget. Dit paste niet in het budget.

2.8 Vergroten burgertevredenheid 2023
Dit jaar richting we ons op Lage Zwaluwe voor het vergroten van de burgertevredenheid.

2.13 Wegen / rehabilitatie 2023
Voor dit jaar staat enkel een bijdrage aan het project Molenstraat (Terheijden, centrumroute) op de planning. Mogelijk volgen nog nieuwe werken uit de weginspectie. Die is nog in uitvoering waardoor de resultaten nog niet beschikbaar zijn.

2.18 Verkeersreconstructies 2023
Zoals elk jaar maken we ook dit jaar een verkeersmaatregelennota waaruit kleine verkeersmaatregelen volgen. Input hiervoor vormen de verkeerstellingen die in heel 2022 worden uitgevoerd.

4.1 Maatregelen kern Made: uitvoering (Stationsstraat): vervanging / ambitieniveau
Dit project omhelst het vervangen en aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. We zijn gestart met het maken van het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. De maatregelen worden samen met de maatregelen Kern Made (Schoolstraat en Dreef) en Maatregelen kern Made (Patronaatstraat / Lucia Eijkenstraat) als 1 project middels een bouwteam in de markt gezet. Dit omdat het gehele gebied riool technisch gezien aan elkaar gekoppeld is. Op welke locatie we gaan starten is nu nog niet bekend, maar we plannen de werkzaamheden zo dat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. De verwachting is dat we in het 3e kwartaal van 2023 kunnen starten met de werkzaamheden.

4.2 Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef): vervanging / ambitieniveau
Dit project omhelst het vervangen en aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. We zijn gestart met het maken

van het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. De maatregelen worden samen met de maatregelen Kern Made (Stationstraat) en Maatregelen kern Made (Patronaatstraat/Lucia Eijkenstraat) als 1 project middels een bouwteam in de markt gezet. Dit omdat het gehele gebied riool technisch gezien aan elkaar gekoppeld is. Op welke locatie we gaan starten is nu nog niet bekend, maar we plannen de werkzaamheden zo dat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. De verwachting is dat we in het 3e kwartaal van 2023 kunnen starten met de werkzaamheden.

4.3 Maatregelen kern Made: voorbereiding (Fresia- / Geraniumstraat e.o.)
Het betreft het vervangen en afkoppelen van het gebied Fresiastraat / Geraniumstraat en omgeving. Na uitvoering voldoet het rioolstelsel aan bui 9 en is onderdeel van het afkoppelen van 5% zoals gesteld in het vigerend WRP. Dit project staat voor 2024 op het programma. Hiervoor worden in 2023 de voorbereidingen opgestart.

4.4 Maatregelen kern Made (de Gijster)
Dit project omhelst het aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. Het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel is bijna gereed. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. Mits de benodigde kredieten beschikbaar zijn. De verwachting is dat we in het 2e kwartaal van 2023 kunnen starten met de werkzaamheden.

4.5 Maatregelen kern Made (Patronaatstraat / Lucia Eijckenstraat)
Dit project omhelst het vervangen en aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. We zijn gestart met het maken van het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. De maatregelen worden samen met de maatregelen Kern Made (Stationstraat) en Maatregelen kern Made (Schoolstraat en Dreef) als 1 project middels een bouwteam in de markt gezet. Dit omdat het gehele gebied riool technisch gezien aan elkaar gekoppeld is. Op welke locatie we gaan starten is nu nog niet bekend, maar we plannen de werkzaamheden zo dat deze zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. De verwachting is dat we in het 3e kwartaal van 2023 kunnen starten met de werkzaamheden.

4.6 Maatregelen kern Made (Meidoornlaan / Hoefkensstraat)
Dit project omhelst het vervangen en aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. Het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel is bijna gereed. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. Mits de benodigde kredieten beschikbaar zijn. De verwachting is dat we in het 3e kwartaal van 2023 kunnen starten met de werkzaamheden.

4.7 Maatregelen kern Wagenberg (Gomarusstraat e.o.)
Dit project omhelst het vervangen en aanpassen van het rioolstelsel zodat het voldoet aan de ambitie Bui 9 conform het WRP. Het functionele ontwerp van het nieuwe rioolstelsel is bijna gereed. In de 2e helft van 2022 zal er worden gestart met het besteksgereed maken van het werk. Mits de benodigde kredieten beschikbaar zijn. De verwachting is dat we in het 4e kwartaal van 2023 kunnen

starten met de werkzaamheden.

Programma 4. Sociaal domein
1.1 Nieuwbouw Stuifhoekschool
Dit betreft de vervanging van de huidige Stuifhoekschool. Momenteel bevindt het krediet zich in de ontwerpfase waarvan de kosten worden gedekt door een voorbereidingskrediet.

4.1 Renovatie toplaag grasveld A Moerbos
Krediet is in de investeringsprognose opgenomen o.b.v. technische afschrijvingstermijnen. Uitvoering hiervan is afhankelijk van de werkelijke slijtage.

4.2 Renovatie toplaag inclusief drainage grasveld D Kwarrenhoek
Krediet kan worden opgeheven, omdat vervanging niet nodig is. Bedrag wordt ingezet t.b.v. nieuw te vormen krediet Renovatie hoofdveld Madese Boys (2022).

Bedrijfsvoering / Overhead
O6 Klachten registratie (prevent)
Budget voor het herijken en bijbehorende vervanging of doorontwikkeling van onze functionaliteit voor de meldingen openbare ruimte. Aan de hand van de visie en plannen voor openbare werken, en de gewenste kanaalsturing op de diverse media, zal de herijking bepaald worden.

3. Incidentele baten en lasten

3. Incidentele baten en lasten

Begroting 2022

	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1. Burger en bestuur	-25	-	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	17	-	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	215	-	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-49	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	144	-	-	-	-
Totaal per saldo	**302**	**-**	**-**	**-**	**-**

Begroting 2022 inclusief Voorjaarsnota

	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1. Burger en bestuur	-25	-	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	17	-	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	197	-	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-24	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	247	-	-	-	-
Totaal per saldo	**412**	**-**	**-**	**-**	**-**

Mutaties Voorjaarsnota 2022

	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1. Burger en bestuur	-	-	-	-	-
Programma 2. Openbare ruimte	-	-	-	-	-
Programma 3. Ruimte, wonen en economie	18	-	-	-	-
Programma 4. Sociaal domein	-25	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-
Overhead / Bedrijfsvoering	-104	-	-	-	-
Totaal per saldo	**-111**	**-**	**-**	**-**	**-**

4.Voortgang budgetoverheveling 2021

4. Voortgang budgetoverheveling 2021

Budgetoverheveling									
	Omschrijving	**Raming**	**Mutatie VJN**	**Raming na VJN**	**Uitgaven**	**Restant**	**Verplichting**	**Restant**	**Beoogde realisatie**
a.	Kabels en leidingen: Nieuwstraat (Made)	48.000	-	48.000	-	48.000	17.132	30.868	Q3 2022
b.	Wegen: klein onderhoud elementenverharding	100.000	-	100.000	75.408	24.592	-	24.592	Q2 2022
c.	Verkeersmaatregel Kerkdijk Helkant	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	Q3 2022
d.	Biodiversiteit	32.000	-	32.000	10.821	21.180	21.180	-	Q2 2022
	Totaal Programma 2	*210.000*	-	*210.000*	*86.228*	*123.772*	*38.311*	*85.460*	
e.	Nota economie: uitvoeringsprogramma	50.000	-	50.000	474	49.526	-	49.526	Q4 2022
f.	Samenwerking De Biesbosch	11.000	-	11.000	-	11.000	-	11.000	Q4 2022
	Totaal Programma 3	*61.000*	-	*61.000*	*474*	*60.526*	-	*60.526*	
g.	Ondertussengroep Wet Inburgering (*)	85.715		85.715	-	85.715		85.715	Q4 2022
h.	Bestrijding eenzaamheid	16.921		16.921	1.562	15.359		15.359	Q2 2022
i.	Visie onderwijshuisvesting Terheijden (*)	17.500		17.500	5.245	12.255		12.255	Q2 2022
j.	Verduurzaming onderwijs (*)	10.000		10.000	585	9.415		9.415	Q3 2022
k.	Preventie schuldhulpverlening	12.712		12.712	12.712	-		-	Q1 2022
	Totaal Programma 4	*142.848*	-	*142.848*	*20.104*	*122.744*	-	*122.744*	
l.	Communicatie omgevingswet en energietransitie (*)	25.000		25.000	512	24.488		24.488	Q4 2022
m.	Organisatieontwikkeling (*)	100.000		100.000	1.884	98.116		98.116	Q4 2022
n.	Bestandsoptimalisatie basisregistraties	75.000		75.000	2.146	72.854		72.854	Q4 2022
o.	Doorontwikkeling team Financiën	35.000		35.000	15.238	19.763		19.763	Q4 2022
p.	Externe ondersteuning I-adviseur	33.800		33.800	27.702	6.098		6.098	Q1 2022
q.	BTW ondersteuning	25.000		25.000	8.249	16.751		16.751	Q2 2022
	Totaal Overhead / bedrijfsvoering	*293.800*	-	*293.800*	*55.731*	*238.069*	-	*238.069*	
Totaal		707.648	-	707.648	162.537	545.111	38.311	506.799	

Toelichting voortgang budgetoverheveling

a. Kabels en leidingen: Nieuwstraat (Made)
Herstel van de sleuven in het asfaltwegdek voeren we op korte termijn uit. Het herstraten van de trottoirs voeren we uit nadat de glasvezelkabel is gelegd in combinatie met de Goeiestoepkesroute. De uitvoering stemmen we af met de ondernemers in de straat.

b. Wegen: klein onderhoud elementenverharding
In het eerste deel van 2021 besteedden we veel aandacht aan het opstellen en implementeren van het beheerplan wegen. Hierdoor is het niet gelukt de hoge ambities waar te maken en alles conform plan uitgevoerd te krijgen waardoor we een overschot hadden op het uitvoeringsbudget. Omdat dit geld wel nodig was voor uitvoering van klein onderhoud op basis van de weginspectie, is dit overgeheveld naar 2022. We zijn nu met deze inhaalslag bezig in de dorpen Wagenberg en Hooge Zwaluwe.

c. Verkeersmaatregel Kerkdijk Helkant
Dit proces loopt door verschillende meningen onder de bewoners langzaam. Wij streven naar een zo groot mogelijk draagvlak, maar dit vergt tijd door afstemming met de verschillende partijen. Inmiddels is er consensus over de kruising Kerkdijk – Burg. Godwaldtstraat. Hier is dan ook reeds opdracht voor gegeven. We streven ernaar beide kruispunten in de zomerperiode uit te voeren, zodat het openbaar vervoer hier zo min mogelijk last van heeft.

d. Biodiversiteit
Bij de entree van de Terheijden (Zeggelaan) hebben we in het voorjaar de biodiversiteit verhoogd. Om wateroverlast te voorkomen, hebben we daarbij ook een wadi ingericht.

e. Nota economie: uitvoeringsprogramma
In 2021 is de nota Economie vastgesteld. In 2022 wordt gewerkt aan het uitvoeringsprogramma Economie en staan o.a. de onderwerpen duurzame economie, ontwikkeling bedrijventerreinen en het ondernemersfonds op de agenda.

f. Samenwerking De Biesbosch
Door de coronapandemie zijn een aantal projecten met betrekking tot de Biesbosch later van start gegaan. Beoogd is hiermee in 2022 aan de slag te gaan.

g. Ondertussengroep Wet Inburgering
In 2020 is besloten een bedrag van € 57.700 over te hevelen naar 2021. De pilots ontzorgen en duale trajecten worden hier niet uit bekostigd. Wel de ondertussengroep en andere uitvoeringskosten. De ondertussengroep is de groep die onder de oude regeling van de Wet inburgering valt. Een deel van deze groep is beperkt zelfredzaam. Het was de planning dat in 2021 gestart zou worden met de begeleiding van de tussengroep. Lange tijd is het onduidelijk geweest of dit regionaal of lokaal opgepakt zou worden. Uiteindelijk is besloten dit lokaal uit te voeren. Inmiddels is een pilot gestart met Surplus die begeleiding biedt aan de

ondertussengroep om de zelfredzaamheid te vergroten.

h. Bestrijding eenzaamheid
In het voorjaar van 2021 zijn door de rijksoverheid i.v.m. Covid-19 gelden ter beschikking gesteld voor de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen en kwetsbare groepen. Met deze gelden is de pilot Huiskamers verlengd t/m 2022. De overige middelen voor bestrijden van eenzaamheid worden ingezet via de werkgroep eenzaamheid.
Voor de week tegen de eenzaamheid in oktober 2022 zijn deze plannen al concreet. Voor eventuele overige activiteiten worden nog plannen gemaakt als daar capaciteit voor is.

i. Visie onderwijshuisvesting Terheijden
De eerste versie van de Visie Huisvesting Onderwijs Terheijden is opgesteld en reeds besproken met alle partners. Op een aantal punten wordt de Visie nog aangepast, waarna hij na de zomer aan het college zal worden voorgelegd. Budget kan daarna gesloten worden. Financieel blijven we binnen het begrote bedrag.

j. Verduurzaming onderwijs
Er is in het eerste kwartaal van 2022 tijdens een LEA een afspraak gemaakt met de Stichting Schooldakrevolutie. We hebben afgesproken dat Schooldakrevolutie nu voor acht scholen aan de slag gaat en begint met de vastgoedportefeuilles van de drie schoolbesturen in kaart te brengen en dat ze daarna pas een offerte maakt voor dit werk voor de gemeente én voor het aantal scholen dat verder wil met Zon op Dak. We gaan hier snel mee aan de slag en indien nodig nemen we het op in het volgende IHP. De opstartkosten kunnen we betalen uit het budget verduurzaming (€ 10.000) dat in het IHP beschikbaar is gesteld. Naar verwachting ontvangen we na de zomer een factuur hiervoor.

k. Preventie schuldhulpverlening
Twee jaar geleden heeft het college besloten om de verplichte preventie van schuldhulpverlening voor de periode van twee jaar onder te brengen bij Surplus. Aan Surplus is een beschikking gestuurd dat ze voor de periode van twee jaar (2021 en 2022) de opdracht krijgen om uitvoering te geven aan de preventie-opdracht. De kosten hiervan bedragen € 12.712 per jaar en worden ten laste gebracht van de extra incidentele middelen schuldhulpverlening 2020- 2021. De betreffende middelen zijn reeds betaald aan Surplus en de opdracht loopt conform planning.

l. Communicatie omgevingswet en energietransitie
Het bedrag is voor het grootste deel bestemd voor personele inzet voor communicatie-activiteiten Omgevingswet (Q3 en 4) en Energietransitie (Q1 t/m4).

m. Organisatieontwikkeling
De huidige stand van zaken van de belangrijkste projecten is als volgt:
- Management Development traject: dit wordt in de loop van 2022 veder opgepakt.
- Uitvoeren Ambitieplan: er is een programmamanager aangesteld die de uitvoering stroomlijnt, prioriteert en begeleid. De organisatiekant van een deel van de projecten die onder het Ambitieplan vallen zijn gestart, denk aan digitaal

samenwerken en het ontwikkelen van communicatie tools voor het programma.
- Opstellen SPP: is gekoppeld aan de invoering van de Omgevingswet. Wordt als apart project in de tweede helft van 2022 opgepakt.
- Basisstructuur leren en ontwikkelen: in 2021 gestart met het verbeteren van de digitale vaardigheden van de medewerkers wat doorloopt in 2022 en daarna verbreed moet worden. Voor het verbeteren van de digivaardigheden zijn verschillende opleidingen gestart.
- Projectmatig werken: in 2021 is een aantal medewerkers begeleid bij het invoeren van projectmatig werken, ook dit moet in 2022 verbreed worden. Er wordt een opleider aangetrokken die de organisatie hierin mee neemt.
- Optimaliseren van processen: is in 2021 op onderdelen, denk aan de Omgevingswet, opgepakt, en start voor 2022 voor andere processen. Dit staat nog even op on hold.

n. Bestandsoptimalisatie basisregistraties
In de periode 2020 t/m 2022 wordt gewerkt aan de optimalisatie van de basisregistraties waarvoor Drimmelen direct verantwoordelijk is (bronhouder). Het betreft hier m.n.de basisregistraties BAG, WOZ, BGT, BRO. In 2022 wordt m.n. ingezet op project optimalisatie BGT.

o. Doorontwikkeling team Financiën
Via de Voorjaarsnota 2021 is een bedrag beschikbaar gesteld van € 40.000 voor de noodzakelijke doorontwikkeling van team Financiën. Vanwege corona, overige uitval medewerkers vanwege ziekte en prioritering bij P&C producten is in 2021 nog beperkt uitvoering hieraan gegeven. De doorontwikkeling zal vooral in 2022 haar beslag krijgen, inclusief afronding.

p. Externe ondersteuning I-adviseur
Via de Voorjaarsnota 2021 is € 65.000 beschikbaar gesteld voor inzet extern adviseur op de aanwezige werkvoorraad. Vanaf Q4-2021 is inzet beschikbaar en vindt de uitvoering plaats. Afronding inzet in 2022.

q. BTW ondersteuning
Via de Najaarsnota 2021 is € 25.000 beschikbaar gesteld voor ondersteuning diverse werkzaamheden BTW, belastingen en vennootschapsbelasting (vpb). De werkzaamheden hebben beperkt plaatsgevonden in 2021; het overgrote deel van de werkzaamheden/ondersteuning vindt plaats in Q1 en Q2-2022.

5. Reserves

5. Reserves

Voortgang stand van de reserves (Voorjaarsnota 2022)	Stand per 31-12-2021 Rekening 2021	Primaire Begr. 2022 stortingen	Primaire Begr. 2022 onttrekkingen	Budget-overheveling (onttrekking)	Mutaties VJN 2022 stortingen	Mutaties VJN 2022 onttrekkingen	Stand reserve t/m mutaties VJN 2022	Toel. op Prg.	Inzet reserves Kadernota 2023	Stand reserve na inzet tbv Kadernota 2022
A. Beklemde reserves (bestedingsverplichting)										
Kapitaallasten (beklemd)	27.393.829	831.000	-1.482.553		184.271	-4.607	26.921.941	3		26.921.941
Landschappelijke Inpassing	35.425					-	35.425			35.425
Ruimtelijke ontwikkelingen	1.186.251	424.163	-44.436		-6.250		1.559.727			1.559.727
Reserve groenaanleg	256.565		-276.645			20.080	-	2		-
Totaal	***28.872.070***	***1.255.163***	***-1.803.634***	***-***	***178.021***	***15.473***	***28.517.092***		***-***	***28.517.092***
B. Reserves t.b.v. weerstandsvermogen										
Algemene reserve	11.305.226	1.624.841	-2.222.660			-477.265	10.230.142	O, 2, 3		10.230.142
Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	496.668	894.763					1.391.431			1.391.431
Bovenwijkse voorzieningen	81.603		-21.000			-10.000	50.603			50.603
Totaal	***11.883.497***	***2.519.604***	***-2.243.660***	***-***	***-***	***-487.265***	***11.672.176***		***-***	***11.672.176***
C. Structurele reserves (beleid)										
Reserve tijdelijke inhuur personeel	116.698						116.698			116.698
Reserve budgetoverheveling	707.648			-707.648			-			-
Reserve Opleidingen	100.000						100.000			100.000
Reserve Toerisme en recreatie	54.884					-54.884	-	3		-
Totaal	***979.230***	***-***	***-***	***-707.648***	***-***	***-54.884***	***216.698***		***-***	***216.698***
D. Tijdelijke reserves (projecten e.d.)										
Verbetering infrastructuur haven Lage Zwaluwe	184.271					-184.271	-	3		-
Duurzaamheid	50.386					-50.386	-	3		-
Drimmelen op de kaart	12.764					-12.764	-	3		-
Reserve herstel kunstwerken havens	57.614					-	57.614			57.614
Samen investeren in Drimmelen	270.582		-175.000			-48.985	46.597	3		46.597
Reserve impuls brede scholen combinatie	157.632						157.632			157.632

Reserve kunst	51.403						51.403			51.403
Reserve bestuursakkoord	376.311					-120.778	255.533	4		255.533
Reserve Toegankelijkheid	41.685					-41.685	-	4		-
Reserve inclusie	62.879					-62.879	-	4		-
Totaal	***1.265.526***	***-***	***-175.000***	***-***	***-***	***-521.747***	***568.779***		***-***	***568.779***
Totaal reserves	**43.000.323**	**3.774.767**	**4.222.294-**	**707.648-**	**178.021**	**1.048.423-**	**40.974.746**		**-**	**40.974.746**

De toelichtingen op de mutaties van de reserves zijn toegelicht in de programma's op onderdeel "Financiële afwijkingen".

In de tabel Reserves is nog geen rekening gehouden met de resultaatbestemming van de concept jaarrekening 2021.

6. Overzicht lopende kredieten

6. Overzicht lopende kredieten

Prg.	Omschrijving	Jaar (van aanvang)	Raming	Mutatie VJN 2022	Raming incl. VJN 2022	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Totaal Uitgaven	Restant	Projectfase	Planning (afgerond in)
	Thema Wegen en verkeer										
2	Drimmelenseweg - Sluizeweg Made	2020	860.000	-60.000	800.000	37.441	152.400	189.841	610.159	5. Realisatie	Q1 2023
2	Aansluiting Zoutendijk / Horenhilsedijk	2018	750.000	100.000	850.000	182.628	55.949	238.576	611.424	3. Ontwerp	Q4 2024
2	Aankoop grond Zoutendijk	2018	95.000		95.000	6.438	93	6.530	88.470	3. Ontwerp	Q1 2023
2	Rode loperroute	2019	750.000		750.000	452.043	15.163	467.206	282.794	5. Realisatie	Q1 2023
2	Wegen: Dahliastraat / Schetsenakkerstraat	2021	250.000		250.000	217.830	3.424	221.254	28.746	6. Nazorg-, en overdracht	Q4 2022
2	Wegen: rehabilitatie (inclusief Witteweg)	2021	467.000		467.000	191.647	-	191.647	275.353	5. Realisatie	Q4 2022
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Wandelpromenade / Havenkant	2020	575.000		575.000	200.839	236.053	436.892	138.108	5. Realisatie	Q1 2023
2	Fietsstraat Parallelweg Wagenberg	2017	255.000		255.000	248.490	-	248.490	6.510	6. Nazorg-, en overdracht	
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Biesboschweg	2021	200.000		200.000	11.710	2.548	14.258	185.743	3. Ontwerp	Q1 2024
2	Vergroten burgertevredenheid 2021	2021	90.000		90.000	-	2.991	2.991	87.009	4. Voorbereiding	Q1 2023
2	Wegen / rehabilitatie 2022	2022	202.000		202.000	-	1.093	1.093	200.907	4. Voorbereiding	Q1 2023
2	Aanleg passeerstroken Poolsedreef, Munnikenhof en Schuivenoordseweg	2022	21.000		21.000	-	-	-	21.000	2. Definitie	Q4 2022
2	Centrumplan Made	2016	2.940.000		2.940.000	2.660.182	1.597	2.661.778	278.222	3. Ontwerp	Q1 2025
2	Verkeersveilig Crullaan (minimale variant)	2020	684.000	60.000	744.000	411.987	292.732	704.719	39.281	6. Nazorg-, en overdracht	Q3 2022
2	Verkeersveilig Zeggelaan (minimale variant)	2020	935.000		935.000	83.646	13.334	96.980	838.020	3. Ontwerp	Q1 2024
2	Verkeersreconstructies 2021	2021	38.000		38.000	14.105	1.085	15.190	22.811	5. Realisatie	Q4 2022
2	Verkeersreconstructies 2022	2017	38.000	50.000	88.000	-	3.711	3.711	84.289	2. Definitie	*Q1 2023*
2	Haven Terheijden: vervanging beschoeiing	2017	60.000		60.000	-	-	-	60.000		

2	Project de Kleine Schans eo (Zuiderwaterlinie)	2020	193.000	75.000	268.000	54.002	990	54.992	213.008		
2	Aanbrengen brug de Schans	2020	100.000		100.000	-	-	-	100.000		
2	Gladheidbestrijding faecaliënzuiger	2022	16.500		16.500	-	-	-	16.500	1. Initiatief	
2	Vervanging openbare verlichting 2022	2022	125.000		125.000	-	8.435	8.435	116.565	3. Ontwerp	Q4 2022
2	Vergroten burgertevredenheid 2022	2022	90.000		90.000	-	-	-	90.000	1. Initiatief	Q3 2023
2	Prkpl. acht.hofjes,prk.vrij dorpspl	2021	40.000		40.000	33.042	-	33.042	6.958	5. Realisatie	Q4 2022
2	Civiele werken buiten projectgeb. Romboutsstr Made	2021	117.750		117.750	9.184	-	9.184	108.566	5. Realisatie	Q4 2023
	Totaal thema Wegen en verkeer		***9.892.250***	***225.000***	***10.117.250***	***4.815.213***	***791.596***	***5.606.809***	***4.510.441***		
	Thema Groen en speelvoorzieningen										
2	Aanplant nieuw bos	2020	100.000		100.000	56.423	10.000	66.423	33.577	5. Realisatie	Q4 2022
2	Kwaliteitsverbetering Oude haven Drimmelen: Parkje	2020	150.000		150.000	128.880	5.577	134.456	15.544	6. Nazorg-, en overdracht	Q2 2023
2	Renovatie openbaar groen 2021	2021	145.000		145.000	122.859	12.239	135.097	9.903	5. Realisatie	Q2 2022
2	Renovatie openbaar groen 2022	2021	171.000		171.000	-	12.638	12.638	158.362	3. Ontwerp	Q1 2023
2	Sport, spelen, etc in openbare ruimte	2018	100.000		100.000	39.976	4.752	44.728	55.272	3. Ontwerp	Q3 2022
	Totaal Groen en speelvoorzieningen		***666.000***	***-***	***666.000***	***348.137***	***45.205***	***393.343***	***272.657***		
	Thema Water										
2	Bijdrage damwand haven Terheijden	2022	171.000		171.000	-	-	-	171.000	4. Voorbereiding	Q1 2024
2	Baggeren stedelijk water	2014	331.000		331.000	83.140	18.121	101.261	229.739	4. Voorbereiding	Q4 2022
2	Waterornament Dorpsplein	2022	75.000		75.000	-	-	-	75.000	2. Definitie	Q1 2023
2	Waterornament Nieuwstraat	2022	75.000		75.000	-	-	-	75.000	2. Definitie	Q1 2023
2	Rioolvervanging Kilstraat	2013	1.260.000		1.260.000	1.253.033	2.383	1.255.416	4.584	6. Nazorg-, en overdracht	Q3 2022
2	Rioolvervanging Prinses Margrietstraat / Julianastraat	2016	763.000		763.000	696.000	-	696.000	67.000	6. Nazorg-, en overdracht	Q3 2022
2	Rioolvervanging Burg. van Campenhoutstraat / Boerenhoekstraat	2018	1.884.000		1.884.000	506.755	176.992	683.748	1.200.252	5. Realisatie	Q2 2023

2	Maatregelen kern Made uitvoering: vervanging (Nachtegaalstraat)	2021	727.000		727.000	163	-	163	726.838	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen kern Made uitvoering: ambitieniveau (Nachtegaalstraat)	2021	120.200		120.200	-	-	-	120.200	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen kern L.Zw.: uitvoering: vervanging (Griendwerkerstraat)	2021	905.000		905.000	-	-	-	905.000	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen kern L.Zw:uitvoering: ambitieniveau (Griendwerkerstraat)	2021	277.500		277.500	-	-	-	277.500	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen gebied OHD (uitvoering)	2021	270.000		270.000	87.666	-	87.666	182.334	4. Voorbereiding	Q1 2024
2	Maatregelen kern Thd: voorbereiding (Molenstraat)	2021	100.000		100.000	-	2.200	2.200	97.800	3. Ontwerp	Q1 2025
2	Maatregelen kern Made: voorbereiding Stationsstraat	2020	100.000		100.000	13.455	-	13.455	86.545	1. Initiatief	Q1 2025
2	Maatregelen kern Made: voorbereiding Nachtegaalstraat	2020	100.000		100.000	58.164	12.790	70.954	29.046	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen kern Lage Zwaluwe: voorbereiding Griendwerkerstraat	2020	100.000		100.000	66.644	9.945	76.589	23.411	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Maatregelen kern Made: uitstroomleiding (Kievitstr./Acaciastr.) i.c.m. Nachtegaalstr.	2020	154.560		154.560	-	-	-	154.560	4. Voorbereiding	Q2 2024
2	Rioolvervanging Kerkstraat Made	2018	608.464		608.464	113.115	-	113.115	495.349	3. Ontwerp	Q1 2025
2	Maatregelen gebied Oude haven Drimmelen	2020	100.000		100.000	9.231	-	9.231	90.769	5. Realisatie	Q2 2023
2	Ambitieniveau WRP (stelpost)	2018	487.667		487.667	-	-	-	487.667	5. Realisatie	Q4 2027
2	Maatregelen kern Terheijden: uitvoering (Molenstraat): vervanging	2022	1.200.000		1.200.000	-	-	-	1.200.000	3. Ontwerp	Q1 2024
2	Maatregelen kern Terheijden: uitvoering (Molenstraat): ambitieniveau	2022	150.000		150.000	-	-	-	150.000	3. Ontwerp	Q1 2024
2	Vervanging rioolontstopper	2020	100.000	-21.000	79.000	74.863	-	74.863	4.137	6. Nazorg-, en overdracht	Q4 2022
	Totaal thema Water		***10.059.391***	***-21.000***	***10.038.391***	***2.962.227***	***222.432***	***3.184.659***	***6.853.732***		
	Totaal programma 2		**20.617.641**	**204.000**	**20.821.641**	**8.125.578**	**1.059.233**	**9.184.811**	**11.636.830**		

	Thema Versterken vrijetijdseconomie										
3	Vervanging voetveer Terheijden (elektrisch)	2018	105.060		105.060	105.059	16.408	121.468	-16.408		
	Totaal thema Versterken vrijetijdseconomie		***105.060***	***-***	***105.060***	***105.059***	***16.408***	***121.468***	***-16.408***		
	Thema Versterken economische structuur										
3	Winkelstrip Nieuwstraat Lage Zwaluwe	2020	150.000		150.000	134.494	4.779	139.274	10.727	6. Nazorg-, en overdracht	Q3 2022
3	Haven Terheijden: vervanging steigers / meerpalen	2020	163.300		163.300	152.263	-	152.263	11.037	6. Nazorg-, en overdracht	Q2 2022
3	Voetgangers-veerverbinding Drimmelen	2019	150.000		150.000	9.263	-	9.263	140.738	2. Definitie	2023
3	Vervanging stroomkasten	2021	150.000		150.000	6.876	6.764	13.639	136.361		
3	Verlengen fietspad Beverpad (fase 2)	2016	453.500	-267.000	186.500	184.026	371	184.397	2.103		Q2 2022
3	Verlengen fietspad Beverpad (fase 3)	2022	45.000	267.000	312.000	-	-	-	312.000		n.n.b.
	Totaal thema Versterken economische structuur		***1.111.800***	***-***	***1.111.800***	***486.922***	***11.914***	***498.836***	***612.964***		
	Thema Wonen										
3	Stedenbouwkundige visie Stuifhoekgebied	2021	95.000		95.000		-		95.000	1. Initiatief	Q2 2025
	Totaal thema Wonen		***95.000***	***-***	***95.000***	***-***	***-***	***-***	***95.000***	***-***	
	Totaal programma 3		**1.311.860**	**-**	**1.311.860**	**591.981**	**28.322**	**620.303**	**691.557**	**-**	

	Thema Zorg voor kwetsbare burgers										
4	Voedselbank Madese Boys	2020	40.000	11.150	51.150	41.470	8.122	49.592	1.558		Q2 2022
	Totaal thema Zorg voor kwetsbare burgers		***40.000***	***11.150***	***51.150***	***41.470***	***8.122***	***49.592***	***1.558***		
	Thema Sport en bewegen										
4	Voorbereidingskrediet Stuifhoek	2020	140.000		140.000	37.021	1.326	38.347	101.653	2. Definitie	Q2 2022
4	Renovatie zwembaden Randoet / Puzzelbad	2018	3.447.219	179.391	3.626.610	3.626.058	134	3.626.192	417	6. Nazorg-, en overdracht	Q4 2022

4	Renovatie toplaag grasveld A Schietberg	2021	12.000	-12.000	-	-	-	-	-	1. Initiatief	
4	LED verlichting buitensport	2022	250.000	-	250.000	-	-	-	250.000	1. Initiatief	
4	Vervangen 3 kunststof banen Tennis Ruitersvaart	2022	76.500	-	76.500	-	-	-	76.500	1. Initiatief	
4	Renovatie toplaag grasveld B Heesterbosch	2021	12.000	-	12.000	-	-	-	12.000	1. Initiatief	
4	Trapveldje Hooge Zwaluwe	2021	154.755	-	154.755	-	-	-	154.755	3. Ontwerp	Q3 2022
	Totaal thema Sport en bewegen		***4.092.474***	***167.391***	***4.259.865***	***3.663.079***	***1.461***	***3.664.539***	***595.325***		
	Thema Sociaal culturele accommodaties										
4	Aanpassing entree De Cour Terheijden	2020	123.272		123.272	117.261	-	117.261	6.011	6. Nazorg-, en overdracht	
4	Soc cult dorpshart investering kerk	2022	2.940.000	60.000	3.000.000	-	-	-	3.000.000	3. Ontwerp	
4	Soc cult dorpshart verzinkbaar podium	2022	60.000		60.000	-	-	-	60.000	3. Ontwerp	
4	Soc cult dorpshart bibliotheek	2022	250.000		250.000	-	-	-	250.000	3. Ontwerp	
4	Soc cult dorpshart inrichting te verhuren ruimtes stichting	2022	300.000		300.000	-	-	-	300.000	3. Ontwerp	
	Totaal thema Sociaal culturele accommodaties		***3.673.272***	***60.000***	***3.733.272***	***117.261***	***-***	***117.261***	***3.616.011***		
	Totaal programma 4		**7.805.746**	**238.541**	**8.044.287**	**3.821.810**	**9.583**	**3.831.393**	**4.212.894**		

	Tractie en gereedschappen										
B	Pickups (3 stuks)	2021	143.461		143.461	2.275	-	2.275	141.186	4. Voorbereiding	Q1 2023
B	Bus enkelcabine	2021	50.339	21.000	71.339	70.666	-	70.666	673	6. Nazorg-, en overdracht	Q4 2022
B	Bedrijfswagen Boa	2021	50.377		50.377	2.925	-	2.925	47.452	5. Realisatie	Q3 2022
B	Bestelauto	2021	30.226		30.226	-	-	-	30.226	1. Initiatief	Q2 2023
B	Hogedruk reinigers	2020	12.090		12.090	8.883	2.611	11.494	596	6. Nazorg-, en overdracht	Q3 2022
B	bestelauto	2022	30.226		30.226	-	-	-	30.226	1. Initiatief	Q2 2023
B	aanhangkar	2022	6.045		6.045	-	-	-	6.045	1. Initiatief	Q2 2023

B	containers 22/00	2022	22.670	3.000	25.670	-	8.514	8.514	17.156	5. Realisatie	Q3 2022
B	containers 2 stuks	2022	40.302		40.302	-	-	-	40.302	5. Realisatie	Q1 2023
	Totaal Tractie en gereedschappen		***385.736***	***24.000***	***409.736***	***84.749***	***11.125***	***95.873***	***313.863***		
	Totaal Bedrijfsvoering		**385.736**	**24.000**	**409.736**	**84.749**	**11.125**	**95.873**	**313.863**		
	Gemeentehuis										
O	Verduurzaming gemeentehuis	2020	725.000	5.000	730.000	706.861	-	706.861	23.139	6. Nazorg-, en overdracht	Q2 2022
O	Lamellen (gemeentehuis)	2017	60.452		60.452	-	-	-	60.452	4. Voorbereiding	Q3 2022
O	Meubilair (gemeentehuis)	2021	443.575		443.575	75.565	9.622	85.187	358.388	4. Voorbereiding	Q4 2022
	Totaal Gemeentehuis		***1.229.027***	***5.000***	***1.234.027***	***782.426***	***9.622***	***792.048***	***441.980***		
	ICT: vervanging hardware										
O	A&O printer (omgevingsvergunning)	2014	25.341		25.341	16.267	-	16.267	9.074	5. Realisatie	Q3 2022
O	Vervanging technische infrastructuur	2016	153.334		153.334	30.817	-	30.817	122.517	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	Presentatiefaciliteiten	2021	109.821		109.821	-	-	-	109.821	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	Devices	2021	87.226		87.226	36.475	-3.200	33.275	53.951	5. Realisatie	Q4 2022
O	Tablets Raad	2022	28.967		28.967	-	-	-	28.967	4. Voorbereiding	Q3 2022
O	Scanners	2022	12.594		12.594	-	-	-	12.594	1. Initiatief	Q4 2022
O	Smartboards	2022	10.075		10.075	-	-	-	10.075	1. Initiatief	Q4 2022
	Totaal ICT: vervanging hardware		***427.359***	***-***	***427.359***	***83.559***	***-3.200***	***80.359***	***347.000***		
	ICT: vervanging software										
O	Icontrol (metadatamanager, DSP)	2020	17.128		17.128	-	-	-	17.128		
O	SmartDocuments (sjablonen)	2021	16.121		16.121	-	-	-	16.121		
O	Mid-office	2009	133.125		133.125	10.035	5.751	15.786	117.339		
O	Zaaksysteem (Mid-office) & DMS fase1	2021	240.000		240.000	80.487	35.093	115.580	124.420		
O	Procesbeschrijvingen (workflow)	2018	70.528		70.528	-	-	-	70.528		
O	Workflows (WMS)	2022	26.196		26.196	-	-	-	26.196		
O	Implementatie Wet M.E.B.V.	2017	20.000		20.000	10.075	-	10.075	9.925		

O	Inrichting bedrijvenloket	2017	40.000		40.000	-	-	-	40.000		
O	Implementatie M.O. berichtenbox	2017	10.000		10.000	-	-	-	10.000		
O	Implementatie M.O. lopende zaken	2017	15.000		15.000	-	-	-	15.000		
O	algemene infobeleid (cloud)	2017	15.000		15.000	-	-	-	15.000		
O	opstellen geo-info beleidsplan	2017	25.000		25.000	14.152	-	14.152	10.848		
O	Cntr. Content Management System / website integratie	2021	138.537		138.537	1.722	-	1.722	136.815	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	CMS (sitemanager 3 VIP-totaal)	2021	37.783		37.783	-	-	-	37.783	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	Tim (tijdregistratie)	2016	25.188		25.188	-	-	-	25.188	1. Initiatief	Q4 2023
O	software Civision.Middelen (web-publishing)	2017	131.484		131.484	17.136	-	17.136	114.348	1. Initiatief	Q4 2023
O	Vastgoed informatiesysteem (GIS)	2017	125.741		125.741	-	-	-	125.741	1. Initiatief	Q4 2024
O	Publ geg.krt website	2017	15.000		15.000	5.371	-	5.371	9.629	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	SSO-software	2017	30.000		30.000	6.340	-	6.340	23.660	5. Realisatie	Q4 2023
O	Implementatie e-facturen	2017	22.000		22.000	15.419	-	15.419	6.581	5. Realisatie	
O	Softwarepakket Planon (incl)	2017	20.000		20.000	16.094	3.935	20.029	-29	6. Nazorg-, en overdracht	Q1 2022
O	Omgevingsvergunning zaaksysteem	2018	25.000		25.000	1.179	21.073	22.252	2.749		
O	Digitalisering dossiers soza	2018	237.600		237.600	58.780	22.886	81.667	155.933	5. Realisatie	Q2 2023
O	Sportaccommodatie HTA	2019	15.113		15.113	-	-	-	15.113	1. Initiatief	Q4 2023
O	Gegevensmagazijn /-makelaar	2019	70.528		70.528	-	-	-	70.528	1. Initiatief	Q4 2024
O	Softwarepakket Burgerzaken Cipers	2019	70.528		70.528	9.724	4.735	14.459	56.069	4. Voorbereiding	Q3 2022
O	JCC klantbegeleidingssysteem	2021	30.226		30.226	-	-	-	30.226	1. Initiatief	Q4 2023
O	Personeelsinformatiesysteem	2021	35.264		35.264	-	-	-	35.264	1. Initiatief	Q4 2023
O	Softwarepakket Welzijn (Centric GWS 4 ALL)	2021	201.507		201.507	-	-	-	201.507	1. Initiatief	Q4 2026
O	Planon (incl. helpdesk)	2022	40.302		40.302	-	7.300	7.300	33.002	4. Voorbereiding	Q4 2022
O	DMS fase 2, DSP/ ZTC	2022	181.131		181.131	-	-	-	181.131	1. Initiatief	Q4 2024
	Totaal ICT: vervanging software		***2.081.030***	***-***	***2.081.030***	***246.514***	***100.773***	***347.287***	***1.733.743***		

Totaal Overhead			3.737.416	5.000	3.742.416	1.112.498	107.195	1.219.693	2.522.723		
	Totaal kredieten		33.858.398	471.541	34.329.939	13.736.616	1.215.458	14.952.073	19.377.866		

In de vastgestelde begroting 2022 e.v. zijn de kapitaallasten van de lopende kredieten opgenomen. Eventuele financiële mutaties zijn verwerkt in de programma's (zie onderdeel "Financiële afwijkingen").
Bij de Voorjaarsnota worden alleen de lopende kredieten toegelicht die onderhevig zijn aan een financiële mutatie.

Programma 2

Drimmelenseweg - Sluizeweg Made
Dit werk is zeer gunstig aanbesteed. De laagste inschrijving was ruim € 200.000 lager dan het beschikbare budget. Dit heeft vooral te maken met de keuze voor type bestratingsmateriaal. Het werk loopt daarnaast voorspoedig. Hierdoor verwachten we geen grote financiële tegenvallers in dit project. Daarom stellen we een verschuiving voor van € 60.000 ten gunste van het krediet Crullaan, om daar nog enkele verbeteringen te kunnen aanbrengen.

Verkeersveilig Crullaan (minimale variant)
Het werk aan de Crullaan is bijna klaar. We willen nog enkele verbeteringen aanbrengen maar hebben daar geen financiële ruimte meer voor. Vandaar dat we deze verschuiving tussen Drimmelenseweg en Crullaan voorstellen.
Daarnaast hadden we te maken met enkele onvoorziene zaken:
- Extra uitvul laag asfalt in verband met aanpassen van hoogtes in het werk en omdat er asfaltlagen los lagen na het frezen;
- Herstraten voetpad zuidzijde was niet in het bestek opgenomen en wel in de uitvoering meegenomen;
- Beplantingsvakken geheel verwijderd welke niet in het bestek waren opgenomen;
- Onderhoud en herstel omleidingsroute via Ruitersvaart;
- Aanpassen omleidingsroute en afzetten werkgrenzen met bouwhekken in verband met overlast verkeer tijdens werkzaamheden.

Aansluiting Zoutendijk / Horenhilsedijk
In het nader onderzoek dat we uitvoerden over de Bypass Zoutendijk kwam naar voren dat bewoners veel overlast ondervinden van vooral groot verkeer. Het duurt nog minimaal een jaar voordat we de Bypass in gebruik nemen. Om de overlast sneller te beperken richten we delen van de bestaande Zoutendijk binnen de bebouwde kom opnieuw in. De werkzaamheden hebben ook na het realiseren van de Bypass een toegevoegde waarde.

Verkeersreconstructies 2022
In het coalitieakkoord besteden we extra aandacht aan onder andere verkeersmaatregelen. We hebben een aantal werkzaamheden op het oog die we graag in 2022 uitvoeren. Daarvoor is binnen het huidige budget geen ruimte. Vandaar dat we voor 2022 € 50.000 bijramen.

Project de Kleine Schans eo (Zuiderwaterlinie)

Zie voor inhoudelijke toelichting - programma 2. Openbare ruimte.

Vervanging rioolontstopper
De rioolontstopper viel goedkoper uit dan verwacht. Onder andere doordat we een klein vrachtwagentje aanschaften in plaats van een zware pick-up bespaarden we kosten.

Programma 3

Haven Lage Zwaluwe
Zie voor inhoudelijke toelichting - programma 3. Ruimte, wonen en economie.

Verlengen fietspad Beverpad (fase 2) / (fase 3)
Het is niet mogelijk gebleken met de pachter tot overeenstemming te komen om de grond te gebruiken voor het fietspad. Er word nu een ander tracé onderzocht.

Programma 4

Beregeningspomp Schietberg (Eerdere uitvoering)
In verband met onvoorziene technische mankementen aan bron en pomp op sportpark Schietberg is het noodzakelijk om de investering in een nieuwe bron en nieuwe pomp naar voren te halen. Een goed werkende pomp en bron is cruciaal voor de kwaliteit van de sportvelden. Om deze reden wordt een deel van een krediet van € 27.500 in de investeringsprognose met twee jaar vervroegd.

Sociaal Cultureel Dorpshart
Voor het project Sociaal Cultureel Dorpshart moet het krediet worden verhoogd met € 60.000 voor de algemeen juridische kosten van het project. Het betreft juridische kosten die gemaakt worden bij het opstellen van diverse beschikkingen en overeenkomsten voor het project. Deze juridische kosten kunnen en mogen niet ten laste van de grondexploitatie van het Dorpshart worden gebracht.

Krediet Huisvesting voedselbank
Er is een krediet van € 40.000 beschikbaar gesteld voor de verbouwing van een deel van de tribune van Madese Boys voor een locatie van de voedselbank. Alle werkzaamheden zijn nu afgerond. Het krediet is met € 11.150 overschreden. Dit had te maken met het feit dat er sprake was van wateroverlast en er acuut en daarna blijvend een oplossing gekozen is om dit op te lossen.

Krediet renovatie zwembaden
De overschrijding is voor een belangrijk deel het gevolg van (extra) uitgevoerde werkzaamheden door derden in opdracht van de gemeente voor onderdelen waarvoor de hoofdaannemer in gebreke is gebleven. De noodzaak daartoe was gelegen in het tijdig in gebruik kunnen nemen van de beide zwembaden voor de exploitatie van het zwemseizoen. Nu er eind december 2021 een vonnis is uitgesproken, zullen we op basis daarvan in dialoog met de hoofdaannemer proberen om tot een verrekening van reeds gemaakte kosten te komen alsook de ingediende claims van de onderaannemers vanwege opgelopen vertragingsschade. Er bestaat een reëel risico dat het onderhandelingsresultaat niet het gewenste resultaat heeft en nog meer werken uitgevoerd moeten worden. Afhankelijk van de realisatie van nog openstaande kwesties/werkonderdelen kan het krediet nog verder worden overschreden. Op dit moment wordt daarom voorgesteld het krediet met € 180.000 te verhogen. Op basis van de huidige inzichten kan dit bedrag oplopen tot ongeveer € 200.000 waarvan redelijkerwijs € 120.000 te herleiden is naar garantie-afspraken.

Eventuele kosten voor toekomstige juridische en technische advisering is hierin niet meegenomen. Deze kosten zijn geraamd op de exploitatie.
De dialoog met de hoofdaannemer is nog gaande en er staat ook nog een rolzitting gepland op 7 juni 2022. Als de hoofdaannemer op geen enkele wijze zijn (garantie)verplichtingen nakomt en de gemeente geen verrekening/compensatie van reeds gemaakte kosten krijgt kan er nog een bedrag van € 350.000 nodig zijn. De gemeente kan ervoor kiezen om prioriteiten te stellen of sommige onderdelen niet uit te voeren.

Renovatie hoofdveld Madese Boys (Nieuw)/ Renovatie toplaag grasveld A Schietberg (Vervallen) / Renovatie toplaag inclusief drainage grasveld D Kwarrenhoek (Naar 2022)
Sporttechnisch is het noodzakelijk om het hoofdveld van Madese Boys (sportpark Schietberg) te renoveren. Hiervoor is een investering noodzakelijk van € 66.000 hierbij wordt ook direct de beregening van dit veld vervangen. Ook hiermee is in de huidige in investeringsprognose in 2022 geen rekening gehouden. Voorstel is om het krediet uit 2023 t.b.v. het D-veld in Lage Zwaluwe (Kwarrenhoek) in te zetten in 2022 voor het A veld van de Madese Boys. Daarnaast kan het krediet voor de vervanging van de toplaag van het grasveld A van € 12.000 vervallen waardoor in totaal dan een bedrag van € 66.000 beschikbaar is.
Nieuwe krediet kan in 15 jaar worden afgeschreven.

Overhead / bedrijfsvoering

Verduurzaming gemeentehuis
We zijn op dit moment nog bezig met het afwerken van de laatste openstaande puntjes om het project te kunnen afronden.

Tractie en gereedschappen

Bus enkelcabine
Bij het vervangen van twee bussen met enkele cabine waren we weer duurder uit. Een aantal technische onderdelen hadden we niet voorzien. Hierdoor zijn de voertuigen wel multifunctioneel inzetbaar. Daarnaast was de aanschaf ook duurder.

Containers 22/00
Drie containers waren er zo slecht aan toe dat we deze niet meer konden repareren. We bestelden nieuwe. Daarnaast is de ijzerprijs dusdanig gestegen dat dit ook een overschrijding veroorzaakte.

ICT- Software

Samenvoegen
Icontrol (metadatamanager, DSP) (€ 17.128) en SmartDocuments (sjablonen) (€ 16.121)
tot nieuw krediet
A1 Klantcontactsysteem (€ 33.249)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A1 Klantcontactsysteem" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Binnen dit project wordt het klantcontactsysteem gerealiseerd en opgeleverd in Q2 2022. De ontwikkelingen m.b.t. de functionaliteiten die Icontroler en SmartDocuments (sjablonen) bieden, worden gefinancierd in het project A2b Zaakgericht werken.

Mid-office (€ 133.125)
naam wijzigen in
A2a Digitaal samenwerken (€ 133.125)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A2a Digitaal Samenwerken" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Binnen dit project wordt de adoptie van MS365 begeleid door Adoptify. In dit project ontwikkelen we beleid, worden medewerkers getraind en worden we begeleid bij de migratie van de interne netwerkschijven naar Sharepoint en One Drive. Hiermee wordt een belangrijke component ingevuld voor het hybride werken. Dit project is reeds gestart met de invoering van MS365. De werkzaamheden voor de migratie van de netwerkschijven staan op de planning voor 2023.

Zaaksysteem (Mid-office) & DMS fase1 (€ 240.000)
naam wijzigen in
A2b Zaakgericht werken (€ 240.000)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A2b Zaakgericht werken" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Binnen dit project wordt de bestaande functionaliteit van iControler benut. Dit is benodigd voor de stap naar standaardisatie en procesgericht werken binnen de organisatie. Verder wordt een zaaksysteem ingericht voor belangrijke processen die nog niet ondersteund worden door taakspecifieke applicaties met workflow en worden de benodigde koppelingen gelegd met het zaaksysteem om de uitwisseling van data te automatiseren. In 2022 wordt de inrichting van Icontroler opgepakt. De afronding van het project om een aanvullend zaaksysteem in te richten zal op z'n vroegst Q4 2023 zijn.

Samenvoegen
Procesbeschrijvingen (workflow) (€ 70.528) en Workflows (WMS) (€ 26.196)
tot nieuw krediet
A4 Procesoptimalisatie (€ 96.724)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A4 Procesoptimalisatie" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. In dit project wordt invulling gegeven aan het verbeteren van de processen middels de inhuur van procesadviseurs. Voor het vastleggen van processen benutten we daarbij de bestaande applicaties. Het is daarbij het idee dat de procesadviseurs eerst voordoen, dan begeleiden en vervolgens de werkzaamheden overdragen aan een zelfstandige lijn. Dit project staat op de planning te starten met enkele processen in Q3 2022.

Implementatie Wet M.E.B.V. (€ 20.000)
naam wijzigen in
A6b Wet M.E.B.V (€ 20.000)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A6b Wet M.E.B.V." geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Het project bestaat uit een impactanalyse, de inrichting van de kanalen waarmee

we het bestuurlijk verkeer moderniseren. De verwachting is dat een groot deel van het werk zit in het bouwen van E-formulieren, waarmee we gericht digitaal bereikbaar zijn. De impactanalyse staat gepland om te starten in Q3 2022

Samenvoegen
Inrichting bedrijvenloket (€ 40.000) en Implementatie M.O. berichtenbox (€ 10.000) en Implementatie M.O. lopende zaken (€ 15.000)
tot nieuw krediet
A8 Mijn overheid berichtenbox (€ 65.000)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A8 Mijn overheid berichtenbox" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Het project zal berichtenverkeer op een aantal ketens verbeteren met landelijk bekende functionaliteit. Berichtenverkeer naar de burgers toe wordt dan ontsloten via de Mijn Overheid Berichtenbox. Dit vereist sturing op de kanalen en koppelingen met betrokken zaakapplicaties. Er hebben al verkenningen plaatsgevonden voor het benutten van de Berichtenbox in 2022. Er is ook een raakvlak met A2b. Idealiter zou je een zaaksysteem koppelen aan de Berichtenbox. Op de planning staat dat het project start in 2023 met enkele berichtenstromen.

Samenvoegen
Algemene infobeleid (cloud) (€ 15.000) en Opstellen geo-info beleidsplan (€ 25.000)
tot nieuw krediet
A9 Cloudstrategie en beleid informatievoorziening (€ 40.000)
Met de visie op Dienstverlening en daaruit voortvloeiend het ambitieplan Dienstverlening en Informatievoorziening, is het project "A9 Cloudstrategie en beleid informatievoorziening" geïnitieerd. De naam is conform het gebruik binnen het programma. Binnen dit project wordt het informatiebeleid geactualiseerd. Hierin zal speciale aandacht zijn voor de Cloudstrategie, i.v.m. de impact op de beheerorganisatie. Daarnaast is er aandacht voor het geo beleid. De cloudstrategie en het informatiebeleid hangen samen met een aantal te nemen strategische keuzes. Deze zijn inmiddels in voorbereiding. Gezien de ontwikkelingen, verwachten we dat de resultaten worden opgeleverd in 2023.

Samenvoegen
Cntr. Content Management System / website integratie (€ 138.537) en CMS (sitemanager 3 VIP-totaal) (€ 37.783)
tot nieuw krediet
Website (€ 176.320)
Het project voor de vervanging van het CMS is gestart. De goedkeuring van de projectopdracht heeft plaatsgevonden in Q1 2022, waarna het projectteam gestart is met de uitvoer van de activiteiten. De voorbereidingen voor de aanbesteding lopen en het updaten van de content is gestart. De verwachting is dat de website in Q4-2022 wordt opgeleverd. Beide kredieten zijn voor de ontwikkeling van het CMS.

7. Gemeenschappelijke regelingen

7. Gemeenschappelijke regelingen

Concept-begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Nr.	Gemeenschappelijke regeling	Prg.	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1.	Regio West-Brabant:						
	a. Bijdrage apparaatskosten	*1*	*120.749*	*116.836*	*118.834*	*118.834*	*118.834*
	b. Bijdrage Onderzoek en Ontwikkelfonds (O&O)	*1*	*17.727*	*17.761*	*17.761*	*17.761*	*17.761*
	c. Bijdrage N.V. Rewin West-Brabant	*3*	*82.576*	*93.752*	*95.551*	*97.651*	*99.800*
	d. KCV (deeltaxi)	*4*	*500.000*	*539.000*	*624.500*	*638.000*	*652.000*
	e. Mobiliteitscentrum (MBC Algemene bijdrage)	*Bedr*	*10.500*	*10.500*	*10.500*	*11.000*	*11.000*
	f. Netive	*Bedr*	*5.000*	*6.000*	*6.000*	*6.000*	*6.000*
	g. Careernet	*Bedr*	*2.000*	*2.000*	*2.500*	*2.500*	*2.500*
	h. Regioarcheologie	*3*	*22.050*	*22.050*	*22.500*	*23.040*	*23.580*
	Totaal RWB		760.602	807.899	898.146	914.786	931.475
2.	MidZuid	4	250.261	269.645	239.619	263.632	285.452
3.	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	3	604.331	643.028	647.974	662.359	677.063
4.	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	1	1.564.633	1.587.091	1.587.091	1.587.091	1.587.091
5.	Openbare Gezondheidszorg West-Brabant	4	930.628	993.186	993.186	981.651	981.651
6.	RBL Leerplicht West-Brabant	4	106.063	104.017	103.344	103.344	103.344
7.	Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	3	38.926	38.926	38.926	38.926	38.926
8.	Regionale Ambulance-Voorziening Brabant Midden-West-Noord	4	-	-	-	-	-
9.	Centrum voor Jeugd en Gezin	4	1.068.750	1.197.150	1.006.500	1.006.500	1.006.500
10.	Geweld in afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg	4	210.479	215.134	215.134	215.134	215.134
	Totaal bijdragen begroting gemeenschappelijke regelingen		**5.534.673**	**5.856.076**	**5.729.920**	**5.773.423**	**5.826.636**

Mutaties Voorjaarsnota 2022

Nr.	Gemeenschappelijke regeling	Prg.	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1.	Regio West-Brabant						
	a. Bijdrage apparaatskosten (inclusief teruggave over 2021)	*1*	*-2.781*	*-9.412*	*-9.987*	*-9.987*	*-9.987*
	b. Bijdrage Onderzoek en Ontwikkelfonds (O&O)	*1*	*79*	*113*	*113*	*113*	*113*
	c. Bijdrage N.V. Rewin West-Brabant	*3*	*-*	*9.207*	*9.061*	*11.161*	*15.310*
	d. KCV (deeltaxi)	*4*	*-*	*18.000*	*-37.500*	*-24.000*	*-10.000*
	e. Mobiliteitscentrum (MBC Algemene bijdrage)	*Bedr*	*-*	*-*	*-*	*500*	*500*
	f. Netive	*Bedr*	*-*	*1.000*	*1.000*	*1.000*	*1.000*
	g. Careernet	*Bedr*	*-*	*-*	*500*	*500*	*500*
	h. Regioarcheologie	*3*	*-*	*-*	*-*	*-*	*-*
	Totaal RWB		-2.702	18.908	-36.813	-20.713	-2.564
2.	MidZuid	4	42.554	76.778	72.333	107.291	129.111
3.	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	3	-	19.736	25.986	27.975	42.679
4.	Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	1	-	22.458	22.458	22.458	22.458
5.	Openbare Gezondheidszorg West-Brabant	4	-	68.390	68.269	56.633	56.633
6.	RBL Leerplicht West-Brabant	4	-	1.321	1.322	1.322	1.322
7.	Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen	3	-	-45.907	-45.907	-45.907	-45.907
	Dekking afvalstoffenheffing		-	*45.907*	*45.907*	*45.907*	*45.907*
8.	Regionale Ambulance-Voorziening Brabant Midden-West-Noord	4	-	-	-	-	-
9.	Centrum voor Jeugd en Gezin	4	-	19.400	22.750	22.750	22.750
10.	Geweld in afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg	4	-2.286	2.369	2.369	2.369	2.369
	Totaal mutaties Voorjaarsnota 2022		**37.566**	**229.360**	**178.674**	**220.085**	**274.758**

+ = nadeel begroting; -/- is voordeel begroting Drimmelen

De financiële mutaties zijn verwerkt in de programma's (zie onderdeel "Financiële afwijkingen").